

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

**REVIZORSKI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU
BUDŽETA FEDERACIJE BIH
ZA 2012. GODINU
Broj: 03-01/13**

Sarajevo, august 2013. godine

**MENADŽMENTU
PREMIJER/PREDSJEDNIK VLADE FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH
SARAJEVO**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine** za 2012. godinu (konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2012. godine i konsolidovani račun prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan) i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i fer prezentaciju Konsolidovanih finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o Konsolidovanim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je također, da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje negativnog mišljenja:

- 1. Nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu, u dijelu sačinjavanja Izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu sa propisanim analizama. Nisu sačinjavani adekvatni izvještaji o utrošku tekućih transfera, utrošku sredstava tekuće rezerve, utrošku sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственог računa trezora i realizaciji razvojno-investicionih projekata (tačka 4.2.; 4.3.2.2.; 4.3.5.i 4.3.3.3.2 Izvještaja);**
- 2. Nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o trezoru u FBiH, u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskim korisnicima na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova Jedinственог**

računa trezora FBiH i u dijelu predlaganja mjera za poboljšanje situacije od strane Federalnog ministarstva finansija (tačke 4.2. Izvještaja);

3. Nije dosljedno postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu u dijelu plaćanja obaveza prema utvrđenim prioritetima, kao i odredbama člana 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku u FBiH kod isplate pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redosljedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH za 2012. godinu (tačke 4.2. i 4.3.2.2.4.2. Izvještaja);
4. U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, nije izvršeno evidentiranje svih dospjelih obaveza u Glavnoj knjizi trezora, što je imalo značajan uticaj na istinit i tačan prikaz istih na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta FBiH za 2012. godinu, kao i informisanje nadležnih organa, institucija i poreznih obveznika o trošenju javnih sredstava. Federalno ministarstvo finansija nije iskazalo obaveze u iznosu od 26.911.254 KM (po izvršnim sudskim rješenjima i pravosnažnim sudskim presudama), a Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata 4.949.611 KM (obaveze po obustavljenim isplatama korisnika prava na ličnu invalidninu). Od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nisu iskazane obaveze za poticaje korisnicima po modelu poticaja u proizvodnji 16.587.888 KM (koji su ispunjavali posebno propisane kriterije po osnovu programa utroška sredstava “Poticaji za poljoprivredu“ i Pravilnika o uslovima i načinu ostvarivanja novčane podrške) i obaveze za poticaj korisnicima po osnovu modela za ostale vrste podrški 1.842.398 KM (koji su također ispunjavali propisane uslove utvrđene Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčane podrške po modelu ostalih vrsta podrški u poljoprivredi, odnosno Javnim pozivom). Pored navedenog na iskazano stanje obaveza mogu imati uticaja potencijalne obaveze Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u iznosu od 20.843.786 KM (za Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva po osnovu 677 podnesenih, a neobrađenih zahtijeva aplikanata) i procijenjene obaveze od strane Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata u iznosu od 17.666.667 KM (razlika sredstava za lične i porodične invalidnine za period 01.01. do 31.07.2009. godine). Kao i prethodnih godina, provedenom revizijom je konstatovano da u finansijskim izvještajima nije iskazan ni dio prihoda i rashoda koji pripadaju Budžetu FBiH, a realizuju se preko posebnih transakcijskih računa (prihodi i rashodi od navigacijskih usluga i dio usluga izdavanja GSM licence), što također ima uticaj na iskazani finansijski rezultat Budžeta FBiH za 2012. godinu (tačke 4.3.2.2.2.1.; 4.3.2.2.1.4.; 4.4. i 4.11. Izvještaja);
5. Nedosljedna primjena Zakona o budžetima FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu u dijelu odobravanja sredstava tekućih transfera krajnjim korisnicima u skladu sa programima utroška sredstava, koje je na prijedlog nadležnih ministarstava odobrila Vlada FBiH, kao i nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava od strane krajnjih korisnika. U skladu sa navedenim zakonskim propisima, o utrošku sredstava tekućih transfera nadležna ministarstva nisu na adekvatan način izvještavala Federalno ministarstvo finansija, a Federalno ministarstvo finansija Vladu FBiH (tačka 4.3.2.2. Izvještaja);
6. Nije postupljeno u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa trezora u dijelu uplate svih javnih prihoda na Jedinstveni račun trezora FBiH, kao i evidentiranja istih u Glavnoj knjizi trezora FBiH (sredstva na posebnom transakcijskom računu Direkcije za civilnu avijaciju, sredstva na posebnom transakcijskom računu za imlementaciju projekta programa deminiranja i dio sredstva po osnovu izdavanja GSM licence). Zbog navedenog onemogućena je centralizovana kontrola nad svim javnim приходima, kao i transparentno iskazivanje u finansijskim izvještajima prihoda i rashoda po naprijed navedenom osnovu (tačke 4.2.; 4.3.1.2.; 4.3.2. i 4.4. Izvještaja);
7. Nisu provedeni zakonski propisi, vezani za rješavanje pitanja imovine, potraživanja i obaveza institucija koje su u ranijem periodu prošle sa federalnog na državni nivo (Carinska uprava, Obavještajno - sigurnosna agencija), radi prikazivanja tačnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi trezora FBiH. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava 14.673.413 KM, kratkoročnih potraživanja 168.241 KM, kratkoročnih obaveza i razgraničenja 98.898 KM Carinske uprave FBiH i stanje stalnih sredstava u iznosu od 810.028 KM, kratkoročnih

potraživanja i plasmana u iznosu od 15.415 KM i kratkoročnih obaveza u iznosu od 6.847.707 KM Obavještajno - sigurnosne agencije FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi trezora FBiH na dan 31.12.2012. godine (tačka 4.11 Izvještaja);

8. Nije se sistemski pristupilo aktivnostima vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, kao i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduživanja i ostalih obaveza navedenih institucija nastalih do 01.01.2006. godine, za koje je Vlada FBiH, u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i dalje odgovorna. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 15.170.802 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana 16.080.118 KM, dugoročnih i kratkoročnih obaveza i razgraničenja 75.365.326 KM Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH iskazanih u Glavnoj knjizi trezora FBiH na dan 31.12.2012. godine (tačke 4.10. i 4.11. Izvještaja);
9. Nisu dosljedno ispoštovane odredbe člana 40. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu, Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH i akata donesenih od nadležnih organa i institucija u dijelu implementacije, nadzora nad implementacijom razvojno – investicionih projekata i izvještavanja nadležnih institucija o utrošku sredstava projekata koji su Planom razvojnih projekata dati u nadležnost ministarstvima. U skladu sa navedenom Uredbom, najveći dio ministarstava nije uspostavio jedinicu za implementaciju projekata. Također, u skladu sa postojećim zakonskim propisima i Instrukcijom o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno – investicijske projekte, nije na adekvatan način vršeno planiranje, nije uspostavljena knjigovodstvena evidencija, niti su sačinjavani finansijski izvještaji o trošenju sredstava za projekte koje implementiraju ministarstva, kao ni Godišnji izvještaj o utrošku sredstava razvojno – investicijskih projekata (tačka 4.3.3.3.2. Izvještaja);
10. Budžetski korisnici nisu dosljedno provodili odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH i Uputstva o primjeni Zakona o javnim nabavkama prilikom nabavki roba, usluga i ustupanja radova (tačka 4.5. Izvještaja);
11. Nisu provedene odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH, u djelu odobravanja i izvještavanja o utrošku sredstava tekuće rezerve. Također, nije postupljeno u skladu Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2012. godini i naprijed navedenim zakonskim propisima u dijelu odobravanja sredstava tekuće rezerve u iznosu odobrenom navedenim propisima. Suprotno navedenim zakonskim propisima izvršeno je povećanje tekuće rezerve u iznosu od 1.552.392 KM, a time je omogućeno da se mimo zakonskih propisa realizuje veći iznos (tačka 4.3.5 Izvještaja)
12. Nisu poduzete aktivnosti u cilju utvrđivanja stanja novčanih sredstava korisnika Budžeta FBiH, blokiranih u Hercegovačkoj banci D.D. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH u iznosu 6.852.495 KM (tačka 4.7 Izvještaja);
13. Nisu dosljedno primjenjeni pozitivni zakonski propisi i drugi akti (uredbe, odluke, zaključci Vlade FBiH) od strane budžetskih korisnika, u dijelu trošenja odobrenih budžetskih sredstava za naknade za rad članovima stručnih komisija, naknade po osnovu ugovora o djelu, troškove službenog puta, korištenja službenih automobila i telefona (tačka 4.3.2.1 Izvještaja);
14. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, dio budžetskih korisnika nije pravilno izvršio popis imovine, potraživanja i obaveza i nije izvršio usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Konstatovan je značajan iznos neevidentiranih obaveza što ima uticaj na tačan i istinit prikaz stanja istih u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH na kraju fiskalne 2012. godine, kao i informisanje nadležnih organa i institucija, kao i poreznih obveznika o trošenju javnih sredstava (tačka 4.11. Izvještaja).

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, Konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta FBiH ne prikazuju istinito i objektivno, po svim bitnim pitanjima, stanje imovine i obaveza na dan 31. decembra 2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta FBiH za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Budžeta FBiH u toku 2012. godine nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 18.06.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. Oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

S A D R Ž A J

1.	UVOD.....	2
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	4
3.	REZIME.....	4
4.	NALAZI I PREPORUKE.....	11
4.1	Sistem internih kontrola i interna revizija.....	11
4.2	Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu.....	13
4.3	Izvršenje Budžeta FBiH za 2012. godinu.....	16
4.3.1	Prihodi, primici i finansiranje Budžeta FBiH za 2012. godinu.....	16
4.3.1.1	Prihodi od poreza.....	17
4.3.1.2	Neporezni prihodi.....	18
4.3.1.3	Finansiranje.....	20
4.3.2	Rashodi i izdaci Budžeta FBiH za 2012. godinu.....	20
4.3.2.1	Tekući rashodi.....	22
4.3.2.2	Tekući transferi (grantovi).....	29
4.3.2.2.1	Tekući transferi iz oblasti socijalnih prava.....	30
4.3.2.2.2	Tekući transferi – poticajna sredstva.....	36
4.3.2.2.3	Tekući transferi – subvencije.....	42
4.3.2.2.4	Tekući transferi za finansiranje obaveza Budžeta FBiH.....	45
4.3.2.2.5	Tekući transferi – grantovi krajnjim korisnicima (nepovratna sredstva).....	48
4.3.3	Kapitalni transferi (grantovi).....	49
4.3.3.1	Kapitalni transferi realizovani u 2012. godini.....	49
4.3.3.2	Kapitalni transferi realizovani u prethodnim godinama.....	52
4.3.3.3	Kapitalni izdaci.....	52
4.3.3.3.1	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	52
4.3.3.3.2	Razvojno–investicijski projekti koji se finansiraju iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava.....	53
4.3.3.4	Otplata unutrašnjeg duga.....	55
4.3.3.4.1	Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima.....	55
4.3.3.4.2	Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja.....	56
4.3.3.4.3	Otplata unutrašnjeg duga po osnovu stare devizne štednje.....	59
4.3.4	Otplata vanjskog duga.....	59
4.3.5	Tekuća rezerva Budžeta FBiH za 2012. godinu.....	61
4.4	Finansijski rezultat.....	63
4.5	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH.....	64
4.6	Novčana sredstva.....	65
4.7	Kratkoročna potraživanja i plasmani.....	66
4.8	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	67
4.9	Dugoročne obaveze.....	67
4.10	Realizacija obaveza Vlade FBiH i nadležnih organa vezanih za Prijašnje FMO - a i Vojsku FBiH.....	68
4.11	Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2012. godine.....	70
5.	OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	71
6.	KOMENTAR.....	78

1. UVOD

Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, donio je Parlament Federacije BiH (FBiH), na prijedlog Premijera FBiH, u skladu sa članom 20. st. 1. tačka j. Ustava FBiH. Izrada, donošenje i izvršavanje Budžeta FBiH regulisana je odredbama Zakona o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“ br.19/06, 76/08, 05/09, 32/09, 51/09, 9/10, 36/10 i 45/10), Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu („Službene novine FBiH“ br.3/12 i 77/12) i Zakona o trezoru u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 19/03 i 79/07). Pored navedenih zakona, na izvršenje i izvještavanje o izvršenju Budžeta FBiH odnose se i odredbe Zakona o Vladi FBiH, Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o duhu, zaduživanju i garancijama u FBiH, Zakona o javnim nabavkama BiH, kao i drugi zakonski i podzakonski akti koji regulišu funkcionisanje, nadležnosti i odgovornosti budžetskih korisnika.

Federalno ministarstvo finansija (**u daljem tekstu: Ministarstvo finansija**), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Budžet FBiH u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem budžetskih sredstava na način propisan od strane istog.

Korisnici Budžeta su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta. Budžetski korisnici koriste sredstva u skladu sa godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar finansija, u skladu sa raspoloživim sredstvima.

Revizija Budžeta FBiH kao i budžetskih korisnika je izvršena na osnovu ovlaštenja i u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH (**u daljem tekstu: Zakon o reviziji**) („Službene novine FBiH“ br. 22/06) i Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija- ISSAI, („Službeni glasnik BiH“ broj 38/11). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Reviziju Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2012. godinu, smo proveli na način da smo izvršili reviziju finansijskih izvještaja planiranih korisnika Budžeta FBiH za 2012. godinu i o istim sačinili pojedinačne Izvještaje, te reviziju finansijskih transakcija Budžeta FBiH koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg i vanjskog duga). Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2012. godinu i 27 korisnika Budžeta FBiH za 2012. godinu ili 48 % od ukupnog broja korisnika federalnog budžeta, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2012-2013. godinu. U skladu sa navedenim programom, izvršena je i revizija finansijskih izvještaja korisnika budžeta kantona, javnih preduzeća i vanbudžetskih fondova, što je prezentirano u posebnim izvještajima.

Također, naglašavamo da je **od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2012. godinu u iznosu od 1.999.084.438 KM revidirano 1.871.005.800 KM ili 93,59 %**. Pored 24 subjekata revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2012. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i na osnovu datog revizorskog mišljenja o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od novembra 2012. godine do jula 2013. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati budžetski korisnici pismenim ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim budžetskim korisnicima, dati su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizorska mišljenja, o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta korisnika budžeta za fiskalnu 2012. godinu, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Pored izvještaja o izvršenoj reviziji, budžetskim korisnicima je, putem pisma menadžmentu, ukazano na propuste konstatovane u toku revizije, a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenom izvještaju. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane inkorporirane su u konačne izvještaje, a za primjedbe koje nisu prihvaćene dato je detaljno obrazloženje u pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz Konačan izvještaj. Konačni izvještaji također su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH isti su objavljeni na našoj internet stranici www.vrifbih.ba. Smatramo da dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja.

Pregled datih mišljenja po revidiranim korisnicima budžeta, kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv korisnik budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	S rezervom	Nepovoljno	Suzdržano	
1	Budžet Federacije BiH				X		NE
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			DA
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			DA
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			DA
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			DA
6	Ured Potpredsjednika Federacije BiH			X			DA
7	Ured Potpredsjednika FBiH			X			DA
8	Vlada Federacije BiH			X			DA
9	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			DA
10	Federalna uprava policije			X			DA
11	Federalno ministarstvo pravde				X		DA
12	Federalno ministarstvo finansija			X			DA
13	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			DA
14	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			DA
15	Federalno ministarstvo zdravstva			X			DA
16	Federalno ministarstvo trgovine			X			DA
17	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			DA
18	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				X		DA
19	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata				X		DA
20	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			DA
21	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				X		DA
22	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			DA
23	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			DA
24	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke	X					DA
25	Federalno ministarstvo okoliša i turizma			X			DA
26	Porezna uprava			X			DA
27	Služba zajedničkih poslova organa i tijela FBiH			X			DA
28	Federalna uprava civilne zaštite				X		DA
	UKUPNO:	1	0	21	6	0	

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne tri godine, daje se u sljedećoj tabeli:

Mišljenje	2009. godina		2010. godina		2011. godina		2012. godina	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Bezuslovno	0	0	0	0	0	0	1	4
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	0	0
S rezervom	27	96,43	27	93,1	22	88	21	75
Nepovoljno	1	3,57	2	6,9	3	12	6	21
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno:	28	100	29	100	25	100	28	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2012. godinu (Budžeta FBiH i 27 budžetskih korisnika) dato je 21 mišljenje s rezervom, 6 nepovoljnih mišljenja i 1 bezuslovno mišljenje. Nepovoljno mišljenje dato je pored Budžeta FBiH za 2012. godinu i za 5 (pet) budžetskih korisnika (Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalnu upravu civilne zaštite). Budžetski korisnici kojima je dato nepovoljno mišljenje u

2012. godini raspolagali su sa 45% realizovanih sredstava Budžeta FBiH za 2012. godinu, odnosno 80% realizovanih sredstava tekućih transfera Budžeta FBiH za 2012. godinu.

Ističemo da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka koje bi uticale na davanje nepovoljnog mišljenja, kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u revidiranoj godini.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su konsolidovani finansijski izvještaji Budžeta FBiH za 2012. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih budžetskih korisnika sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. **Predmet revizije nije bila implementacija razvojno – investicijskih projekata koja su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa i institucija.**

Cilj revizije finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2012. godinu je pribavljanje realne osnove, da se na bazi pregleda finansijskih izvještaja i pripadajućih računa korisnika federalnog budžeta, u skladu sa usvojenim revizorskim standardima, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li isti u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta, kao i da se izvrši procjena da li su rukovodioci institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeni finansijsko upravljanje, funkcija interne revizije i sistem interne kontrole.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila 27 planiranih korisnika Budžeta FBiH za koje su sačinjeni pojedinačni Izvještaji o obavljenim revizijama za 2012. godinu, te finansijske transakcije Budžeta FBiH koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug).

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. REZIME

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme aktivnosti na otklanjanju utvrđenih propusta koji se kontinuirano ponavljaju, iz godine u godinu, a koji su konstatovani u Izvještajima o izvršenoj reviziji Budžeta FBiH i budžetskih korisnika u prethodnim godinama, za koje su date preporuke po kojima nije postupljeno.

- *Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa zakonskim nadležnostima, i dalje poduzima aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u skladu sa njihovim zakonskim nadležnostima, te utvrđivanju potrebne organizacione strukture i broja izvršilaca, a u cilju povećanja efikasnosti javne uprave;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na dosljednoj provedbi Strategije javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH, kao i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostave funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice, interne revizije u okviru budžetskih korisnika i donošenja podzakonskih akata;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija prati implementaciju donesenih akata vezano za regulisanje načina i visine dijela izdataka za materijal i usluge, da se vrši analiza ostvarenih efekata po osnovu implementacije istih i poduzima mjere u cilju uspostavljanja adekvatne kontrole nad efikasnim i namjenskim korištenjem javnih sredstava;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, osiguraju da se izrada Budžeta FBiH vrši u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a posebno u djelu usaglašavanja predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Vladom FBiH u skladu sa nadležnostima donese interni akte kojima će se utvrditi kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta, kao i da se sačini registar korisnika Budžeta FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava;*

- *Potrebno je da Ministarstvo finansija dosljedno poštuje odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika;*
- *Potrebno je osigurati da se Budžet FBiH izvršava u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta;*
- *Potrebno je unutrašnje prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika odobravati u skladu sa nadležnostima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH uz adekvatno obrazloženje i dokumentovanje opravdanosti i potrebe za istim;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura dosljednu primjenu Zakona o budžetima i Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti prilikom sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o Budžetu FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta FBiH;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija unaprijedi izvještavanje prema Vladi FBiH u dijelu sačinjavanja adekvatnih analiza naplaćenih prihoda i primitaka sa objašnjenjima i razlozima odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, kao i davanjem prijedloga mjera za poboljšanje stanja, u skladu sa odredbama zakonskih propisa koji uređuju organizaciju uprave i rad državne službe, te da te informacije budu pravovremene;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti da se planiranje prihoda i primitaka Budžeta FBiH vrše na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH, također je potrebno je da Ministarstvo finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, prati i analizira ostvarenje svih javnih prihoda FBiH, i predlaže aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da budžetski korisnici, koji u okviru svoje djelatnosti ostvaruju javne prihode, u skladu sa zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija u skladu sa utvrđenim nadležnostima poduzme aktivnosti da se uplaćena sredstva po osnovu zaštite šuma prenose na poseban transakcijski račun, te da se evidentiranje prihoda po osnovu istih vrši u skladu sa zakonskim i ostalim propisima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, skupa sa nadležnim ministarstvima, poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi od strane uposlenika po osnovu umanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće, a u cilju smanjenja troškova kamata i troškova sudskih postupaka;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, Ministarstvo finansija kao i budžetski korisnici poduzmu aktivnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima da se izvrši obračun poreza i doprinosa na isplaćene plaće po osnovu izvršnih sudskih rješenja, izvrši evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama i poduzmu aktivnosti na izvještavanju nadležnih institucija;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti, osigura da budžetski korisnici prilikom obračuna putnih troškova dosljedno primjenjuju Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja, te istom propiše obavezu da se uz obračun putnih troškova podnosi pismeni izvještaj o obavljenom službenom putovanju;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da budžetski korisnici dosljedno primjenjuju akt Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH od strane korisnika budžeta u FBiH;*

- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti za trajno i cjelovito rješenje smještaja federalnih organa i institucija, a u cilju racionalizacije troškova unajmljivanje imovine, kao i efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija, poduzme aktivnosti na rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u „Hotel Hercegovina“ i JP Geodetski zavoda u Sarajevu u cilju zaštite i racionalnijeg korištenja javnih sredstva;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi se planiranje budžetskih sredstava od strane budžetskih korisnika vršilo na osnovu relevantne dokumentacije i stvarnih potreba u fiskalnoj godini za koju se odobrava Budžet FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH kao i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzmu aktivnosti da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti da se izbor članova komisija koje se formiraju od strane budžetskih korisnika u skladu sa posebnim zakonskim propisima vrši na transparentan način u cilju izbora najjemenitijih stručnjaka iz traženih oblasti, kao i da institucije internim aktom regulišu pitanje obavljanja poslova koji su im dati u nadležnost posebnim zakonskim propisima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti, vezano za realizaciju Ugovora o licenciranju sa Microsoftom BiH u cilju njegovog optimalnog iskorištenja od strane budžetskih korisnika i sprečavanja dodatnih troškova koji bi nastali kupovinom tih istih proizvoda van ugovora;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim ministarstvima poduzme aktivnosti kako bi se obezbjedila, u zavisnosti od značajnosti, adekvatna informatička podrška svim federalnim budžetskim korisnicima koji raspolažu softverskim aplikacijama putem obezbjeđenja iste u okviru institucije ili putem odgovarajuće zajedničke službe za sve federalne budžetske korisnike u okviru određenog federalnog organa, u cilju smanjenja izdataka za održavanje istih;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru nadležnosti, poduzme aktivnosti na dosljednoj provedbi Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama, kao i da odgovarajućim aktom utvrdi godišnji iznos sredstava za budžetske korisnike kojima je data mogućnost korištenja ugostiteljskih usluga;*
- *Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za predmetnu godinu za koju se usvaja Budžet FBiH, i ostalim podzakonskim propisima jasno propisati način izvršavanja i izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava svih tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška budžetskih sredstava;*
- *Potrebno je preispitati opravdanost planiranja i realizacije sredstava tekućih transfera iz Budžeta FBiH za koje ne postoji zakonska obaveza, a naročito imajući u vidu stanje likvidnosti Budžeta FBiH i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da resorna ministarstva sa krajnjim korisnicima tekućih transfera potpisuju ugovore o izvršenju dodijeljenih sredstava, u kojima će se decidno navoditi međusobna prava i obaveze u cilju njihovog namjenskog korištenja;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava, pratile efekte realizacije utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja javnih sredstava;*
- *Potrebno je osigurati da se evidentiranje poslovnih promjena vrši na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;*

- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom rada i socijalne politike, kao i Ministarstvom finansija i Federalnim pravobranilaštvom, poduzme aktivnosti vezano za pravovremeno rješavanje pitanja podnesenih tužbi temeljem priznatih prava, pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja, a u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata kao i poduzimanja aktivnosti na povratu više isplaćenih naknada u odnosu na pravo utvrđeno Zakonom;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom i Ministarstvom finansija poduzme aktivnosti na utvrđivanju stvarnog iznosa obaveza po osnovu razlike lične i porodične invalidnine i obaveza po osnovu razlike dobitnika ratnih priznanja, kao i načina izmirenja istih u cilju izbjegavanja sudskih sporova (zateznih kamata i troškova postupka);*
- *Potrebno je Vlada FBiH u saradnji sa resornim ministarstvom, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica u dijelu nadzora i kontrole namjenskog utroška sredstava, kao i dosljedne provedbe navedenog zakona i provedbenih akata od strane nižih nivoa vlasti;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, svako u okviru nadležnosti, poduzmu aktivnosti na donošenju Srednjoročne strategije poljoprivrednog razvoja u FBiH, na kontroli unijetih podataka u Registre poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata, kao i donošenje provedbenih akata na dugoročnoj osnovi kojima se reguliše raspodjela novčanih poticaja u poljoprivredi, u skladu sa zakonskim propisima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ na način kako je to propisano Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, posebno u dijelu planiranja i realizacije samo onih mjera koje su propisane navedenim zakonima. Za realizaciju navedenog, neophodno je osigurati obavljanje zakonom utvrđenih poslova i nadležnosti od strane Vijeća za istraživanje u poljoprivredi i ruralnom području, Federalnog vijeća za poljoprivredu i ruralna područja, kao i Odbora za poljoprivredu Parlamenta FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalna uprava za inspeksijske poslove obavljali poslovi kontrole i inspeksijskog nadzora nad utroškom poticajnih sredstava u poljoprivredi, u skladu sa zakonski utvrđenim nadležnostima (i jedne i druge institucije), a u cilju namjenskog utroška budžetskih sredstava;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom finansija poduzme aktivnosti, na rješavanju nerealizovanih i neriješenih zahtjeva aplikanata po osnovu Programa utroška sredstava „poticaji za poljoprivredu za 2012. godinu“, a u cilju smanjenja troškova po osnovu eventualnih tužbi od strane aplikanata po podnesenim zahtjevima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnog ministarstva poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno u dijelu ugovaranja i nadzora nad korištenjem sredstava od strane preduzeća JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH kao i nadležni organi i institucije poduzmu odgovarajuće aktivnosti vezano za finasijsku konsolidaciju JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo obzirom da je prestao da važi Zakon o finasijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u saradnji sa Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom razvoja poduzetništva i obrta, svako u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na realizaciji i nadzoru nad plasiranim budžetskim sredstvima za realizaciju Programa realizacije održivosti povratka na prostoru Republike Srpske;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni člana 3. i člana 6. Zakona o finasijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine;*

- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija osigura da se planiranje i povrat sredstava pogrešno ili više uplaćenih prihoda, kao i poreza na dobit vrši na osnovu relevantnih podataka iz uspostavljene adekvatne evidencije;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru nadležnosti, poduzmu aktivnosti uz saradnju sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa FBiH, kao i cjelovitog rješavanja pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa nadležnostima poduzmu aktivnosti da se planiranje sredstva za izmirenje obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda, kao i sudskih izvršnih rješenja vrši od strane i na pozicijama onih budžetskim korisnika, a protiv kojih su pokrenuti i okončani sudski postupci, odnosno na koje se odnose sudske odluke. Ukoliko se potrebna sredstva za izvršenje sudskih odluka i dalje planiraju na Ministarstvu finansija, potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija prilikom realizacije sudskih izvršnih rješenja dosljedno primjenjuje odredbe članova 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza po pravosnažnim i izvršnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora od strane svih budžetskih korisnika koji su tužena strana u sudskim postupcima, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstva energije, industrije i rudarstva poduzmu adekvatne aktivnosti kako bi se otklonili uzroci podnošenja tužbi po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, donosene na osnovu nedosljedne primjene Zakona o stečajnom postupku;*
- *Potrebno je da Vladom FBiH skupa sa Ministarstvom finansija u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti na pravovremenom donošenju odluke o raspodjeli sredstava dijela ostvarenog prometa Lutrije BiH. Također je potrebno sa krajnjim korisnicima dodijeljenih sredstava Lutrije BiH potpisivati ugovor kojim će se definisati međusobna prava i obaveze posebno u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava u skladu sa utvrđenim kriterijima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, skupa sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike poduzme aktivnosti na obezbjeđenju relevantne dokumentacije vezano za prenamjenu djelatnosti Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, kao i utvrđivanje ukupnog iznosa potrebnih finansijskih sredstava za prenamjenu navedenog zavoda i odobravanje istog od strane nadležnog organa u skladu sa zakonskim propisima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti, u cilju efikasnog korištenja sredstava GSM licence, obezbjedi da se Programi investiranja sredstva odobravaju blagovremeno, da se sredstva odobravaju za projekte koji su spremni za realizaciju kao i da se prati namjenski utrošak odobrenih sredstava i o utrošku sredstava izvještavaju nadležni organi i institucije;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u okviru svojih nadležnosti poduzmu dodatne aktivnosti kako bi se sredstva doznačena iz Budžeta FBiH za 2007. godinu JP Direkciji cesta FBiH za kapitalne investicije efikasno i namjenski utrošila;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme adekvatne aktivnosti na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, usvajanja od strane Parlamenta FBiH, kao i implementacije iste od strane nadležnih ministarstava;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se od strane nadležnih ministarstava, zaduženih za razvojno – investicijske projekte, u potpunosti ispoštovale odredbe zakonskih i ostalih propisa i akata vezanih za uspostavu organizacionih jedinica, nadzora nad implementacijom projekata, vođenje knjigovodstvenih evidencija, dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, kao i izvještaja o završetku projekata od strane jedinica za implementaciju projekata;*

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti kako bi se Godišnji izvještaj o utrošku sredstava utvrđenih Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH sačinjavao pravovremeno i na način da se prate planirane i realizovane veličine po projektima, uz adekvatne analize i obrazloženja realizacije projekata, te iste dostavljaju nadležnim organima i institucijama na nadležno postupanje;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti vezano za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, konstatuju izvršene aktivnosti i daju konkretan prijedlog mjera za okončanje svih preostalih poslova po navedenom osnovu koji su u skladu sa zakonskim propisima preneseni u nadležnost Vladi FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se izvršila primopredaja dokumentacije između Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti i Ministarstva finansija, odnosno da se izvrši preuzimanje dokumentacije od strane Ministarstva finansija u skladu sa procedurom propisanom zakonskim i ostalim propisima;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za otklanjanje konstatovanih propusta u radu Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, načinu rješavanja blagovremeno podnesenih zahtjeva o kojima navedena Komisija nije odlučila u svome mandatu, kao i o novim zahtjevima za verifikaciju ratnih potraživanja;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u Glavnoj knjizi trezora izvršila evidencija svih obaveza po osnovu ratnih potraživanja, u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta FBiH;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH kako bi se izvršilo evidentiranje svih dospjelih neizmirenih kamata na emitovane obveznice za ratna potraživanja, kao i uplaćenih, a nerealizovanih sredstava na namjenski račun kod Registra vrijednosnih papira za isplatu istih;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme dodatne aktivnosti na uspostavi adekvatne saradnje sa Federalnim pravobranilaštvom vezano za raspolaganja sa pravovremenim i potpunim informacijama u dosuđenim presudama po osnovu ratnih potraživanja;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija, utvrdi tačan iznos obveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka i o istom informiše Vladu FBiH, kako bi se utvrdio status istih i dalje aktivnosti vezano za navedene obveznice;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje, kao drugostepeni organ, u toku 2013. godine okončala aktivnosti na rješavanju podnesenih žalbi za izvršenu verifikaciju stare devizne štednje;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, odnosno u skladu sa identificiranim izvorima prihoda;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se obaveze o osnovu kredita KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo i kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnadbjevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) regulisale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, kao i da se u Glavnoj knjizi trezora evidentiraju potraživanja po osnovu izmirenih obaveza u prethodnom periodu na teret Budžeta FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, poduzmu aktivnosti na efikasnijem korištenju raspoloživih neangažovanih sredstava u okviru projekata LIP i LDP;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH u djelu odobravanja i izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da se Izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Posebno je potrebno da se u istima iskažu svi prihodi i primici, rashodi i izdaci, finansiranje koji pripadaju Budžetu FBiH, sa adekvatnim analizama i obrazloženjima;*

- *Potrebno je da budžetski korisnici u skladu sa članom 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH sve rashode i izdatke priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala, u cilju iskazivanja realnog i tačnog finansijskog rezultata Budžeta FBiH;*
- *Potrebno je da budžetski korisnici prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova postupaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i ostalim provedbenim propisima. Također je potrebno da se prije otpočinjanja postupka nabavki donese Plan nabavke za tekuću godinu, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom, sa jasno i precizno utvrđenim vrstama i karakteristikama svih predmeta nabavke;*
- *Potrebno je da Ministarstva finansija poduzme aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti istog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da se vrši kontrola provedbe zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, uplaćuju na Jedinствeni račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja problematike poslovnih prostora koji su preuzeti u nadležnost od Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d. d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju rješavanja pozajmica datih kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, kao i iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja;*
- *Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III i IV Stand by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzme propisane aktivnosti zakonskim propisima na naplati istih;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, usmjeri svoje aktivnosti na sistemsko rješavanje poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznosa dugova, zaduženja i ostalih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti prema Parlamentu FBiH na zakonskom regulisanju nadležnosti vezano za poslove evidencija iz oblasti vojnih obaveze preuzete od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane;*
- *Preporučuje se da Vlada FBiH poduzme aktivnosti po preporukama datim u Izyještaju o reviziji finansijskih izzyještaja FMO i VF za 2005. godinu;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH odredi pravnog sljednika koji bi izvršio preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, i na osnovu iste planirao i vršio isplatu stvorenih obaveza;*
- *Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH u dijelu da se utvrdi stanje duga i ostalih obaveza koje u skladu sa navedenim zakonima ostaju u nadležnosti FBiH, kao i da se do rješavanja statusa imovine odredi pravni sljednik institucija koje su u skladu sa navedenim zakonima prešle na državni nivo;*
- *Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši popis i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;*

- *Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza u Glavnoj knjizi trezora, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH i realnog planiranja njihovog izmirenja;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa resornim Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije, poduzme aktivnosti u dijelu utvrđivanja ispunjanja obaveza od strane potpisnika Ugovora i Anexa Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. Zavidovići, Ugovora o osnivanju zajedničkog društva i potpisanog Protokola i razloga raskida istih, kao i utvrđivanja namjenskog utroška doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i nadležna ministarstava izvrše uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za izmirenje obaveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i članom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine;*
- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH u dijelu blagovremenog raspolaganja sa prikupljenim sredstvima na posebnom računu po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika.*

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola i interna revizija

Uspostavljanje sistema internih kontrola, kao funkcionalnog procesa, a radi ostvarenja programskih ciljeva, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava, je odgovornost menadžmenta federalnih budžetskih korisnika. **Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, a isto najviše dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.** Budžetski korisnici su najvećim dijelom sistem internih kontrola uspostavili putem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pravilnika o internim kontrolnim postupcima i drugih internih akata, koji su doneseni u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika (u daljem tekstu: Smjernice), koje je u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH donijelo Ministarstvo finansija.

Vezano za Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika, konstatovano je da se od strane Vlade FBiH u prethodnom periodu, putem zaključaka davala zaduženja svim rukovodiocima budžetskih korisnika, da utvrde realnost postojećih sistematizacija i unutrašnjih organizacija Federalnih ministarstava i drugih tjela federalne uprave, s ciljem unapređenja njihovog rada i organizacije i osiguranja učinkovitog rukovođenja, kao i uvođenja savremenih tehničkih metoda i sredstava rada u organe i tijela uprave. Ne može se potvrditi da je realizacija propisanih aktivnosti iz zaključaka Vlade FBiH izvršena i u 2012. godini. Provedenom revizijom je konstatovano da je dio revidiranih budžetskih korisnika poduzeo aktivnosti na izmjeni i dopuni postojećih pravilnika, ili je donio potpune nove pravilnike o unutaršnjoj organizaciji. Izvršenim uvidom u Pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika i njihovu primjenu konstatovano je kod većeg dijela budžetskih korisnika, da postoji značajna razlika između sistematizovanih i popunjenih radnih mjesta kao i ne popunjenost ključnih radnih mjesta, a što može imati uticaja na kvalitetno i efikasno obavljanje poslova koji su dati u nadležnost institucijama. **Naprijed navedeno ukazuje da je potrebno nastaviti aktivnosti da i ostali budžetski korisnici preispitaju pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu da li su istim obuhvaćeni svi poslovi koji su im dati u nadležnost zakonskim i podzakonskim propisima, odnosno da se utvrdi potrebna struktura unutrašnje organizacije, tj. broj organizacionih jedinica, broj radnih mjesta i stvarno potreban broj izvršilaca.**

Pravilnike o internim kontrolama – internim kontrolnim postupcima, najveći broj revidiranih budžetskih korisnika, je donio u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u FBiH, kao i Smjernicama. Međutim, uvidom u pravilnike, konstatovano je da istima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz nadležnosti budžetskih korisnika, niti su procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja, a također nisu jasno definisani ni upravljački, administrativno - kontrolni i računovodstveno - kontrolni postupci, a posebno postupci procjene rizika i provođenja nadzora od strane menadžmenta. Iako su od strane korisnika doneseni interni pravilnici kojima su uređene kontrole određenih vrsta rashoda i izdataka, konstatovano je da u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima u cilju nadgledanja zakonitosti i provođenja internih kontrolnih postupaka i procedura,

kao i identifikacije slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se interni akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. Navedeno je imalo odraza na uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola.

Strategiju javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH i Plan aktivnosti za provođenje iste Vlada FBiH je usvojila u junu 2010. godine u cilju razvoja i jačanja sistema i procedura javne unutrašnje finansijske kontrole (PIFC) i istom su utvrđeni nosioci i rok završetka pojedinih aktivnosti za period 2010-2014. godina. **Obzirom da su se u cilju implementacije navedene strategije značajne aktivnosti trebale izvršiti do kraja 2012. godine, nije prezentirana dokumentacija da je Vlada FBiH odnosno Ministarstvo finansija, zaključno sa 31.12.2012. godine, izvršilo analizu realizacije planiranih aktivnosti.** Navedeno je potrebno kako bi se utvrdili razlozi zbog kojih planirane aktivnosti nisu realizovane u utvrđenim rokovima, otklonili uzroci zbog koji iste nisu realizovane i predložili novi rokovi njihove realizacije. Izvršenom revizijom je konstatovano da nisu u utvrđenim rokovima realizovane glavne aktivnosti, a što je imalo uticaja na uspostavu sistema internih kontrola i interne revizije kod budžetskih korisnika.

Pravilnik o uslovima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnik o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju, u skladu sa **Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH** („Službene novine FBiH“ br. 47/08), ministar finansija je bilo dužan donijeti u roku od 4 mjeseca od dana postavljenja direktora Centralne harmonizacijske jedinice (u daljem tekstu: CHJ), koja je formirana u okviru Ministarstva finansija (15.03.2011. godine) kao osnovna organizaciona jedinica. Osim rukovodioca CHJ od sistematizovanih 9 radnih mjesta do kraja 2012. godine nije popunjeno ni jedno radno mjesto. CHJ je trebala donijeti operativne procedure i metodologiju za rad interne revizije (samo je objavljena Metodologija rada interne revizije u javnom sektoru u FBiH u februaru 2012. godine). **Iako je u skladu sa naprijed navedenim zakonom utvrđen rok 15.07.2011. godine za donošenje Pravilnika o uslovima za obavljanja poslova interne revizije i Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju isti, nisu doneseni do 31.12.2012. godine.** Napominjemo da su i dalje u primjeni propisi doneseni prije stupanja na snagu Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru (Pravilnik o internoj reviziji budžetskih korisnika i Odluka o utvrđivanju korisnika budžeta za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo finansija). Donošenje navedenih akata ima značajnost iz razloga što Zakona o internoj reviziji može primjenjivati tek poslije donošenja istih.

Vezano za rad **Centralne harmonizacijske jedinice** formirane u okviru Ministarstva finansija na osnovu prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je ista sačinila godišnji program rada, kao ni izvještaj o radu za 2012. godinu.

Interna revizija

Vezano za rad **interne revizije** konstatovano je da je u okviru Ministarstva finansija uspostavljena **Jedinica za internu kontrolu i internu reviziju**, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, sa zadatkom da vrši kontrolu i reviziju svih programa, aktivnosti i procesa organizacionih jedinica u Ministarstvu finansija, a također i kod budžetskih korisnika za koje će internu reviziju vršiti Federalno ministarstvo finansija, a za koje je Vlada FBiH Odlukom o utvrđivanju korisnika budžeta, utvrdila da će im internu reviziju obavljati navedeno ministarstvo. Ostali korisnici budžeta bili su obavezni samostalno organizovati internu reviziju. Najveći dio budžetskih korisnika je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovao jedinicu interne revizije (internog revizora) i samo djelimično izvršio popunu radnih mjesta. Broj izvršilaca je utvrđen od strane same institucije (postoje značajna odstupanja među institucijama) i ako su se prethodno trebali donijeti kriteriji na osnovu kojih bi se odredio broj izvršilaca. Ne može se potvrditi da su se donosili od strane rukovodilaca institucija godišnji i periodični planovi rada interne revizije u 2012. godini odnosno da su interni revizori bili angažovani na obavljanju poslova interne revizije. **Uzimajući u obzir navedeno ne može se potvrditi da su u skladu sa zakonskim i ostalim propisima poduzete adekvatne aktivnosti na uspostavi interne revizije što je jednim dijelom uticalo i na uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika kao i na konstatovane propuste u izvještajima o izvršenoj reviziji u primjeni zakonskih i drugih propisa i tačan i istinit prikaz stanja imovine i obaveza kao i rezultata poslovanja u finansijskim izvještajima.**

Potrebno ja da Vlada FBiH, u skladu sa zakonskim nadležnostima, i dalje poduzima aktivnosti na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u skladu sa njihovim zakonskim nadležnostima, te utvrđivanju potrebne organizacione strukture i broja izvršilaca, a u cilju povećanja efikasnosti javne uprave;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na dosljednoj provedbi Strategije javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH, kao i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostave funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice, interne revizije u okviru budžetskih korisnika i donošenja podzakonskih akata;

U cilju regulisanja načina realizacije sredstava odobrenih budžetskim korisnicima za određene izdatke (putni troškovi, korištenje službenih automobila i izdaci za gorivo, naknade komisijama, troškovi telefona, itd.) Vlada FBiH je donosila uredbе, odluke i zaključke, kojima su utvrđeni visina izdataka, način realizacije, izvještavanje, kontrola utroška izdataka i istima obavezala budžetske korisnike da donesu interne akte i regulišu način realizacije izdataka u skladu sa donesenim aktima Vlade FBiH. Uvidom u implementaciju donesenih akata, konstatovano je da su budžetski korisnici u najvećem broju slučajeva donijeli interne akte u skladu sa navedenim aktima, ali iste nisu dosljedno primjenjivali, što je imalo za posljedicu da su tokom izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu utvrđeni propusti kod korištenja sredstava odobrenih za naprijed navedene izdatke.

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija prati implementaciju donesenih akata vezano za regulisanje načina i visine dijela izdataka za materijal i usluge, da se vrši analiza ostvarenih efekata po osnovu implementacije istih i poduzima mjere u cilju uspostavljanja adekvatne kontrole nad efikasnim i namjenskim korištenjem javnih sredstava;

4.2 Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu

Budžet FBiH za 2012. godinu, u iznosu od 1.923.744.269 KM, kao i Zakon o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu doneseni su od strane Parlamenta FBiH 12. januara 2012. godine (objavljeni 12.01.2012. godine „Službene novine FBiH“ broj 3/12). Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2012. godinu donesene 09.septembra 2012. godine (objavljene 10.09.2012. godine „Službene novine FBiH“ broj 77/12) u iznosu od 1.999.084.438 KM.

Budžetom FBiH za 2012. godinu, kao i Izmjenama i dopunama istoga, planirano je sljedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2010. godinu	Budžet za 2011. godinu	Budžet za 2012. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi i finansiranje (II+V)	1.863.333.532	1.735.797.007	1.923.744.269	1.999.084.438
II	Prihodi i primici	1.455.918.034	1.587.122.107	1.575.069.369	1.532.509.538
III	Rashodi i izdaci	1.863.333.532	1.735.797.007	1.923.744.269	1.999.084.438
IV	Deficit (III - II)	417.415.498	148.674.900	348.674.900	466.574.900
V	Finansiranje (od 1 do 7)	417.415.498	148.674.900	348.674.900	466.574.900
1	Primici od dugoročnih obveznica			230.000.000	130.000.000
2	MMF-STAND BY	312.000.000			157.900.000
3	Evropska komisija	18.415.498	58.674.900	58.674.900	58.674.900
4	Primici od domaćeg zaduživanja-trezorski zapis		90.000.000	60.000.000	120.000.000
5	WB DPL	87.000.000			

Iz prezentirane dokumentacije za izradu Budžeta FBiH za 2012. godinu i donošenje Izmjena i dopuna istog, konstatovano je, da je Nacrt Budžeta FBiH za 2012. godinu i prijedlog izmjena i dopuna, sačinjen od strane Ministarstva finansija, bez prethodno izvršenog usaglašavanja sa svim korisnicima budžetskih sredstava, odnosno da je sa svim budžetskim korisnicima izvršeno usaglašavanje, da je sačinjen izvještaj o neusaglašenosti, kako je propisano članom 16. Zakona o budžetima u FBiH. Vlada FBiH je 01.12.2011. godine prilikom razmatranja Prednacrt budžeta donijela Zaključak V broj 1307/2011 kojim je zadužila Federalno ministarstvo finansija da prilikom izrade Nacrta budžeta FBiH za 2012. godinu isti ne radi na bazi iskazanih stvarnih potreba budžetskih korisnika, nego na osnovu realizacije Budžeta FBiH za 2011. godinu. Navedeno je imalo za rezultat da sredstva za isplatu dijela materijalnih troškova kod pojedinih budžetskih korisnika nisu bila odobrena u potrebnom iznosu, zbog čega su se sredstva za isplatu navedenih troškova obezbijevala putem preraspodjele (Rješenjem ministra finansija i odlukama Vlade FBiH) i iz sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH. Najznačajniji iznos preraspodjela izvršen je sa pozicije Ministarstva finansija (8.420.000 KM) a uzimajući u obzir da je od strane istog ostalo nerealizovano sredstava na kraju 2012. godine (96.998.814 KM) ne može se potvrditi da se planiranje Budžeta ministarstva finansija vrši na osnovu stvarnih potreba.

Planiranje prihoda i rashoda, odnosno primitaka i izdataka koji se realizuju putem posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a, se nije vršilo u skladu sa Zakonom u budžetima u FBiH i Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa tj. na osnovu dostavljenog budžetskog zahtjeva od strane korisnika budžeta u čijoj nadležnosti je raspolaganje sa sredstvima na navedenim podračunima. Navedeno je imalo za posljedicu da je Budžet FBiH za 2012. godinu umanjen za iznos sredstava koja su se trebala planirati za realizaciju putem navedenih podračuna.

Kao i prethodnim revizijama, kod planiranja Budžeta FBiH za 2012. godinu, sredstava za rad kazneno-popravnih zavoda (KPZ Zenica, KPZ Sarajevo, KPZ Tuzla, KPZ Mostar, KPZ Bihać, KPZ Tomislavgrad) se planiraju u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde, na budžetskoj glavi 1502 i to za sve kazneno-popravne zavode u cjelini, a ne pojedinačno. Ukazujemo da Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da se KPZ - ovi nalaze u sastavu Ministarstva pravde, a da je Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH određeno da KPZ - ovi imaju svojstvo pravnih lica. Planiranje na ovakav način ima za posljedicu da raspodjelu budžetom odobrenih sredstava za KPZ - ove vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovodioci KPZ - ova nisu direktno odgovorni za planiranje i izvršavanje ovako odobrenog budžeta. Međutim, suprotno navedenom, konstatovali smo da se kao i prethodne godine, određenim organizacionim jedinicama koje se nalaze u okviru institucija sa svojstvom pravnog lica (Parlament FBiH, Predsjedništvo FBiH) pojedinačno odobravaju budžetska sredstva (Predstavnički dom Parlamenta FBiH, Zastupnički dom Parlamenta FBiH, Zajedničke službe Parlamenta FBiH, Ured predsjednika FBiH, Ured potpredsjednika FBiH 1102 i Ured potpredsjednika FBiH 1103).

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, osiguraju da se izrada Budžeta FBiH vrši u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a posebno u djelu usaglašavanja predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno;

Potrebno je da Ministarstvo finansija u saradnji sa Vladom FBiH u skladu sa nadležnostima donesu interni akti kojima će se utvrditi kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koji mogu biti korisnici budžeta, kao i da se sačini registar korisnika Budžeta FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava;

Vežano za izvršavanje Budžeta FBiH za 2012. godinu, konstatovalo je da Ministarstvo finansija, prilikom sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova na osnovu kojih se izvršava Budžet FBiH, nije dosljedno postupilo u skladu sa članom 35. Zakona o budžetima u FBiH i članom 5. i 6. Zakona o trezoru u FBiH, navedeni planovi nisu sačinjavani na osnovu relevantne i potpune dokumentacije vežano za prognoze svih prihoda i kretanja u ključnim makroekonomskim parametrima. Navedenim planovima novčanih tokova se trebao u skladu sa članom 28. i 29. Zakona o budžetima u FBiH, projicirati priliv i odliv sa Jedinostvenog računa trezora (**u daljem tekstu: JRT**) i na osnovu istih ministar finansija je bio dužan da odobri mjesečne planove alokacije raspoloživih sredstava budžetskim korisnicima, a Ministarstvo finansija je bilo dužno da budžetskim korisnicima uputi instrukciju za izradu prijedloga operativnih planova za izvršenje budžeta. **Nedosljedna primjena zakonskih propisa vežano za sačinjavanje tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova od strane Ministarstva finansija uticala je i na konstatovanu nelikvidnost Budžeta FBiH na kraju 2012. godine.** Od strane ministarstva finansija nije prezentiran relevantan dokument kojim se dokazuje ukupno stanje obaveza na dan 31.12.2012. godine sa rokovima za plaćanje. Prezentiran je samo izvještaj o potrebnoj gotovini po grupama za plaćanje obaveza Budžeta FBiH na dan 31.12. 2012. godine u kome je iskazano stanje obaveza u iznosu 109.119.314 KM, dok je stanje novčanih sredstava na transakcijskom računu JRT-a iznosilo 4.972.293 KM. **Također, vežano za odobravanje operativnog budžeta za 2012. godinu budžetskim korisnicima konstatovano je da je od strane Ministarstva finansija izvršeno umanjjenje Zakonom odobrenog budžeta bez prethodno donesenog dokumenta od strane Vlade FBiH u skladu sa zakonskom procedurom.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija dosljedno poštuje odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova i odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika;

Prioriteti izmirivanja budžetskih obaveza u 2012. godini su utvrđeni članom 11. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu. Iz prezentirane dokumentacije koja se odnosi na plaćanje obaveza, utvrđeno je da obaveze iz više grupe prioriteta nisu izmirene u cjelosti, a istovremeno su izmirivane obaveze iz niže grupe, te da su obaveze iz određene grupe prioriteta izmirivane djelimično u visini raspoloživih sredstava. Nije prezentirana dokumentacija, kao ni primjenjivani kriteriji koji bi potvrdili na koji način je vršen izbor prilikom plaćanja obaveza iz iste grupe prioriteta. Provedenom revizijom nije se moglo potvrditi da se dosljedno poštovao utvrđeni redosljed plaćanja.

Potrebno je osigurati da se Budžet FBiH izvršava u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH, a internim procedurama propisati način i kriterije plaćanja podgrupa koje se nalaze u okviru zakonskih prioriteta;

Vežano za prestrukturiranje rashoda u okviru ukupnog budžeta budžetskog korisnika, napominjemo da je članom 33. Zakona o budžetima u FBiH propisano da Ministarstvo finansija može, na prijedlog budžetskog korisnika donijeti Rješenje o prestrukturiranju rashoda u okviru ukupnog odobrenog iznosa za budžetskog

korisnika, a najviše do 10% odobrenih rashoda za budžetskog korisnika, te da će se Zakonom o izvršavanju budžeta regulisati obim i vrste rashoda za prestrukturiranje, što je i propisano **Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu**. Navedenim propisima utvrđeno je da je iznimno dozvoljeno vršiti raspodjelu između budžetskih korisnika o čemu odluku donosi Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva finansija. U toku 2012. godine odlukama Vlade FBiH izvršena je preraspodjela sredstava između budžetskih korisnika u ukupnom iznosu od 11.957.454 KM (10 Odluka), a od strane Ministarstva finansija u iznosu od 14.777.586 KM (98 rješenja).

Provedenom revizijom i uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za odobravanje unutrašnjeg prestrukturiranja od strane Ministarstva finansija, na zahtjev budžetskih korisnika, nismo u mogućnosti potvrditi da su svi budžetski korisnici u svojim zahtjevima za prestrukturiranjem adekvatno obrazložili i dokumentovali potrebu za istim, a čime bi se potvrdila opravdanost podnesenog zahtjeva za preraspodjelu. Ministarstvo finansija je donosilo rješenja kojima je odobravalo unutrašnje preraspodjele, međutim, na osnovu uvida u dokumentaciju nije se moglo, u svim slučajevima, potvrditi opravdanost izvršenih preraspodjela, posebno u slučajevima gdje se raspodjela sredstava na određenim pozicijama trebala vršiti na osnovu programa utroška sredstava koji se odobrava od strane Vlade FBiH.

Potrebno je unutrašnje prestrukturiranje rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika odobravati u skladu sa nadležnostima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH uz adekvatno obrazloženje i dokumentovanje opravdanosti i potrebe za istim;

Izveštavanje o utrošku sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa trezora, u 2012. godini od strane Ministarstva finansija nije vršeno u skladu sa nadležnostima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima. Također se nije moglo potvrditi da se adekvatno pratio utrošak navedenih sredstava kao i da se dosljedno primjenjivalo Uputstvo o otvaranju namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa trezora u djelu planiranja i izveštavanja o utrošku sredstava. U Budžetu FBiH za 2012. godinu, Ministarstvo finansija je sredstva podračuna za donacije i namjenska sredstva planiralo u iznosu od po 1.000 KM i ako je dio budžetskih korisnika za korištenje namjenskih sredstava u skladu sa zakonom dostavljao budžetske zahtjeve. Trošenje sredstava je omogućavano odobravanjem povećanja operativnih budžeta od strane Ministarstva finansija, na zahtjev korisnika. Međutim, uzimajući u obzir da dio namjenskih sredstava podračuna nije imalo karakter donacija ili grantova, za koje Ministarstvo finansija ima ovlaštenje u skladu sa članom 45. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu, **ne može se potvrditi da je isto postupilo u skladu sa zakonskim propisima, odnosno da je imalo zakonsko ovlaštenje za povećanje svih operativnih budžeta na ovakav način, kao i da je postupljeno u skladu sa zakonskim propisima vezano za donošenje i izradu Budžeta FBiH za 2012. godinu**. Najveći dio budžetskih korisnika je dostavljao periodične i godišnje izvještaje o namjenskom utrošku sredstava sa JRT-a. Međutim, nije prezentirana dokumentacija da je nadležni sektor Ministarstva finansija razmatrao navedeni izvještaj, vršio analize i u skladu sa zakonskim i ostalim propisima izvještavao Vladu FBiH. Godišnji izvještaji o utrošku sredstava sa **podračuna za donacije nisu dostavila 4 korisnika (od ukupno 22) i to** Federalno ministarstvo raseljenih i izbjeglih osoba, Federalno ministarstvo okoliša i turizma, Federalno ministarstvo kulture i sporta i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Također, godišnje izvještaje o utrošku sredstava sa podračuna za namjenska sredstva nisu dostavljena za četiri podračuna (od ukupno 13) i to Federalno ministarstvo finansija za 3 podračuna i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za jedan podračun.

Potrebno je da Ministarstvo finansija osigura dosljednu primjenu Zakona o budžetima i Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinственog računa trezora;

Vezano za izveštavanje o ostvarenju prihoda Budžeta FBiH, značajnim smatramo za istaći da Ministarstvo finansija, odnosno Sektor za poreznu i fiskalnu politiku prema Vladi FBiH izveštavanje o ostvarenju prihoda vrši u vidu kvartalnog dostavljanja Informacije o ostvarenim i raspoređenim javnim prihodima i jedne zbirne Informacije na kraju godine. **Prezentirana je Informacija o ostvarenim i raspoređenim javnim prihodima za period januar decembar 2012. godine, sačinjena u februaru 2013. godine i upućena na Vladu FBiH**. Pored navedenog, a vezano za izveštavanje o ostvarenju prihoda od poreza na dobit prezentirana je „Analiza poreza na dobit i dohodak za 2011. godinu koja je sačinjena u oktobru 2012. godine u kojoj nisu navedeni podaci pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte, telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću kojima je to jedina djelatnost. Navedena analiza za 2012. godinu nije sačinjena u vrijeme obavljanja konačne revizije, a ne može se potvrditi opravdanost kašnjenja u sačinjavanju iste obzirom da se podaci ne mogu koristiti u tekućoj godini. Uvidom u navedene dokumente **konstatovano je da isti sadrže u najvećem dijelu statističke podatke, da se od strane Ministarstva finansija ne vrše kvalitativne analize, niti se utvrđuju razlozi odstupanja ostvarenja u odnosu**

na plan. A kao razlog neobavljanja navedenog navodi se nedostatak ljudskih resursa, kao i da obavljanje navedenih poslova nije sistematizovano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, iako je obaveza ministra u skladu sa odredbama člana 57. Zakona o organizaciji uprave u FBiH, da obavještava organ izvršne vlasti o stanju u oblasti za koju je ministarstvo osnovano te u skladu sa članovima 9. i 10. Zakona o državnoj službi u FBiH kojim je utvrđeno rukovođenje i odgovornost za rad rukovodioca uprave i ustanove u sastavu ministarstva, kao i ovlaštenja i odgovornosti pomoćnika rukovodioca organa državne službe koji za svoj rad i upravljanje odgovara rukovodiocu organa državne službe, te člana 17. Uredbe o poslovima osnovne djelatnosti iz nadležnosti organa državne službe koje obavljaju državni službenici, uslovima za vršenje tih poslova i ostvarivanju određenih prava iz radnog odnosa koji propisuje način na koji pomoćnik rukovodioca vrši svoja ovlaštenja.

Potrebno je da Ministarstvo finansija unaprijedi izvještavanje prema Vladi FBiH u dijelu sačinjavanja adekvatnih analiza naplaćenih prihoda i primitaka sa objašnjenjima i razlozima odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, kao i davanjem prijedloga mjera za poboljšanje stanja, u skladu sa odredbama zakonskih propisa koji uređuju organizaciju uprave i rad državne službe, te da te informacije budu pravovremene;

Izveštaj o izvršenju Budžeta FBiH za period od 01.01. do 31.12.2012. godine, sačinjen je od strane Ministarstva finansija i dostavljen Vladi FBiH koja je isti razmatrala i usvojila 15.05.2013. godine. Prezentirani Izveštaj, nije u potpunosti sačinjen u skladu sa odredbama člana 74. Zakona o budžetima u FBiH, odnosno ne sadrži informacije o početnom stanju Jedinstvenog računa trezora, početnom i krajnjem stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i o garancijama datim tokom fiskalne godine, kao ni potpune informacije o poduzetim korektivnim radnjama u cilju realizovanja preporuka revizije iz prethodne godine. U istom nije navedena ni informacija o razvojno-investicionim projektima i njihovom izvršenju, kao ni o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna otvorenih u okviru JRT - a. Tokom 2012. godine Ministarstvo finansija je sačinjavalo tromjesečne i mjesečne izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu i iste dostavljalo Vladi FBiH. Međutim, uvidom u iste, konstatovano je da su kao i prethodne godine, izvještaji sačinjavani na bazi podataka iskazanih u Glavnoj knjizi trezora na određeni dan, bez da su prethodno u Glavnoj knjizi evidentirani (ukalkulisani) svi rashodi i izdaci perioda za koji se sačinjavao izvještaj. Uvidom u kvartalne izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu, konstatovano je da su isti sadržavali samo komparativni pregled odobrenih i stvarnih prihoda i rashoda i nisu sadržavali prikaz fiskalnog stanja i prijedlog mjera za poboljšanje, kako je određeno članom 67. Zakona o budžetima u FBiH. U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, federalni budžetski korisnici su dostavljali Ministarstvu finansija, periodične i godišnji izvještaje, međutim nije prezentirana dokumentacija da su od strane nadležnog sektora navedeni izvještaji zaprimani na adekvatan način, vršena analiza istih, odnosno da je Ministarstvo finansija prilikom sačinjavanja izvještaja za Vladu FBiH uzimalo u obzir navedene izvještaje, a posebno u dijelu analize tj. tekstualnog izvještaja u kome je obrazloženo izvršenje budžeta. Imajući u vidu navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija na adekvatan način izvještavalo Vladu FBiH o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu, u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH. Ovakvim načinom izvještavanja korisnici finansijskih izvještaja ne dobivaju jasnu sliku izvršenja Budžeta FBiH, a također, ne daju dovoljno osnova nadležnim organima i institucijama za praćenje namjenskog utroška sredstava i poduzimanje adekvatnih mjera i aktivnosti u slučajevima značajnih odstupanja od izvršenja Budžeta FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti prilikom sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o Budžetu FBiH i Zakona o izvršenju Budžeta FBiH;

4.3 Izvršenje Budžeta FBiH za 2012. godinu

4.3.1 Prihodi, primici i finansiranje Budžeta FBiH za 2012. godinu

U Konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2012. godini, iskazani su u iznosu od **1.900.011.695 KM**, što je u odnosu na prihode i primitke planirane Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2012. godinu u iznosu od 1.999.084.438 KM manje za 99.072.743 KM ili za 5,21%. U odnosu na prethodnu godinu isti su ostvareni u većem iznosu za **416.613.917 KM ili za 28,09%**, a u odnosu na ostvarenje 2010. godine takođe u većem iznosu za **135.623.293 KM ili 7,69 %**. Povećanje ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja Budžeta FBiH za 2012. godinu u odnosu na prethodne godine u najvećem dijelu je rezultat većeg finansiranja (zaduženja i primici) koje je ostvareno u iznosu

od **405.518.294 KM**, za razliku od 2011. godine kada je isto iznosilo **89.124.825 KM**, dok je u 2010. godini finansiranje iznosilo **322.730.600 KM**.

Struktura planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u Konsolidovanim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

R. Br.	Opis	Budžet za 2012. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index 5/4	Index 5/6	Index 5/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Prihodi, primici, finansiranje (A+B)	1.923.744.269	1.999.084.438	1.900.011.695	1.483.397.778	1.764.382.402	95	128	108
	A. Prihodi i primici (od 1 do 2)	1.575.069.369	1.532.509.538	1.494.493.401	1.394.272.953	1.441.651.802	98	107	104
1.	Prihodi od poreza	1.240.397.484	1.190.131.462	1.171.346.780	1.137.613.552	1.186.991.387	98	103	99
2.	Neporezni prihodi	334.671.885	342.378.076	323.146.621	256.659.401	254.660.415	94	126	127
	B. Finansiranje (od 1 do 8)	348.674.900	466.574.900	405.518.294	89.124.825	322.730.600	87	455	126
1.	Evropska komisija	58.674.900	58.674.900	0	0	0			
2.	MMF- Stand By		157.900.000	155.096.963	0	229.876.854	98		67
3.	Primici od dugoročnih obveznica	230.000.000	130.000.000	129.932.561	0	0	100		
4.	Kratkoročno zaduženje trezorski zapis	60.000.000	120.000.000	118.713.886	0	0	99		
5.	Primici od sukcesije			1.455.036	0	0			
5.	Primici od dom.zaduž				88.970.499	0			
6.	Revolving fond					50.959			
7.	Ostali kapit.primici			319.848	154.326	24.448	0	207	1308
8.	WB DPL					92.778.339			

Kao što se može vidjeti iz podataka navedenih u tabeli, u strukturi ostvarenja ukupnih prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na planirane veličine Budžetom FBiH za 2012. godinu, najveće odstupanje je konstatovano kod finansiranja od Evropske komisije u iznosu od 58.674.900 KM ili 100%. Prihodi od poreza ostvareni su u manjem iznosu u odnosu na plan za 18.784.682 KM, a u okviru istih najveće odstupanje je iskazano kod prihoda na dobit pojedinaca i preduzeća u iznosu od 17.781.536 KM. Ostvarenje kod neporeznih prihoda u odnosu na plan je manje za 19.231.455 KM ili 6%, dok je u odnosu na prethodnu godinu veći za 26%, a najvećim dijelom se odnosi na odstupanje kod prihoda od sopstvenih djelatnosti korisnika, na prihode od privatizacija, prihode od dividendi i udjela u profitu javnih preduzeća i finansijskih institucija.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija planiranje prihoda i primitaka Budžeta FBiH vrše na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH;

Kao što je konstatovano i prethodnim revizijama, vezano za priliv i odliv sredstava sa JRT-a, nisu u cijelosti provedene odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o Trezoru u FBiH u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi trezora, kao i finansijskim izvještajima primitaka i izdataka po osnovu navigacijskih usluga koji se realizuju od strane Federalne direkcije za civilnu avijaciju, kao i djela prihoda po osnovu izdavanja GSM licence koji nije prenešen sa posebnog račun kod JP Direkcija za ceste FBiH, u skladu sa odlukom Vlade FBiH (V broj 231/2012). Navedena sredstva, iako su javni prihodi Budžeta FBiH, preusmjerena su na posebne namjenske transakcijske račune, te ista kao ni utrošak sredstava nisu iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, kao ni u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi uplaćuju na Jedinstveni račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora po izvorima iz kojih potiču i iskazuju u konsolidovanom godišnjem izvještaju Budžeta FBiH;

4.3.1.1 Prihodi od poreza

Porezni prihodi Budžeta FBiH u 2012. godini ostvareni su u iznosu od 1.171.346.780 KM što je u odnosu na planirane prihode manje za 18.784.682 KM ili 1,6%, a u odnosu na ostvarenje prethodne godine ostvareni su u većem iznosu od 33.733.228 KM ili 2,96 %.

Struktura iskazanih prihoda, u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index 4/3	Index 4/5	Index 4/6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	64.931.462	47.149.926	46.551.837	95.396.107	73	101	49
2.	Ostali porezi	0	122.652	155.018	258.365	0	79	47
3.	Uvozne takse	0	7.343	76.957	55.825	0	10	13
4.	Prihodi od indirektnih poreza¹	1.125.200.000	1.124.066.859	1.090.829.740	1.091.281.090	100	103	103
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 4)		1.190.131.462	1.171.346.780	1.137.613.552	1.186.991.387	98	103	99

Prihodi od indirektnih poreza (carine, akcize, porez na dodatu vrijednost i naknade za ceste iz cijena naftnih derivata) predstavljaju najznačajniju stavku u okviru poreznih prihoda 96%, a isti se sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje raspoređuju na Poseban račun FBiH za servisiranje vanjskog duga, otvoren u Centralnoj banci BiH i Poseban račun za raspodjelu prihoda sa jedinstvenog računa, za korisnike u FBiH. Raspodjela prihoda sa Posebnog računa za raspodjelu prihoda sa JRT-a između korisnika u FBiH se vrši na osnovu koeficijentata utvrđenih Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH («Sl. novine FBiH», broj 22/06 i 43/08, 22/09), a pripadajući dio Budžetu FBiH se uplaćuje na Jedinstveni račun trezora FBiH. U okviru iskazanog izvršenja prihoda od indirektnih poreza za 2012. godinu u iznosu od 1.124.066.859 KM dio od 292.786.516 KM, je iskorišten za direktno finansiranje vanjskog duga. **Ministarstvo finansija je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH** nadležno za nadzor nad primjenom istog, kao i nad raspodjelom ostvarenih prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju Federaciji BiH. **Ministarstvo finansija je u Glavnoj knjizi trezora uspostavilo vanbilansnu evidenciju prometa po osnovu pripadajućeg dijela indirektnih poreza Federacije BiH i njihove raspodjele u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH.**

Prihodi od poreza na dobit banaka i drugih finansijskih institucija, organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću kojima je to jedina djelatnost ostvareni su u iznosu od 47.149.926 KM, što je u odnosu na plan manje za 17.781.536 KM, u odnosu na 2011. godinu predstavlja povećanje od 598.089 KM (1,28%), a u odnosu na 2010. godinu manje je ostvareno za 48.246.181 KM (51%). Prema prezentiranoj informaciji, u strukturi navedenog iznosa najveće učešće uzimaju uplate po osnovu poreza na dobit pravnih lica iz oblasti pošte i telekomunikacija 20.500.033 KM, dok je najmanja zabilježena uplata po osnovu poreza na dobit mikrokreditnih organizacija u iznosu od 2.758 KM.

4.3.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi u 2012. godini ostvareni su u iznosu od 323.146.621 KM, što je u odnosu na planirane prihode manje za 19.231.455 KM (5,95%), a u odnosu na prethodnu godinu je povećano za 66.487.220 KM (25,90 %). Neporezne prihode čine **prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine, naknade i takse od pružanja javnih usluga i novčane kazne.**

Struktura neporeznih prihoda, iskazanih u konsolidovanim finansijskim izvještajima, je sljedeća:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index (4/3)	Index (4/5)	Index (4/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
a)	Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine	273.675.975	267.468.355	188.641.682	185.073.003	98	142	145
b)	Naknade i takse od pružanja javnih usluga	59.334.526	47.285.934	59.275.632	60.448.314	80	80	78
1.	Administrativne takse	5.793.568	7.793.838	10.106.344	8.326.203	135	77	94
2.	Sudske takse	34.682	32.977	21.038	37.853	95	157	87
3.	Ostale budžetske (federalne) naknade	11.318.789	7.901.905	7.894.585	7.367.462	70	100	107
4.	Posebne naknade i takse	11.604.395	6.179.729	7.720.838	13.362.299	53	80	46
5.	Prihodi od pružanja javnih usluga	18.194.345	15.611.801	16.908.562	17.975.083	86	92	87
6.	Ostali neporezni prihodi-neplanirane uplate	12.388.747	9.765.684	16.624.265	13.379.414	79	59	73
c)	Novčane kazne	9.367.575	8.392.332	8.742.088	9.139.098	90	96	92
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		342.378.076	323.146.621	256.659.401	254.660.415	94	126	127

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine predstavljaju 83% neporeznih prihoda, a ostvareni su u iznosu od 267.468.355 KM, što je u odnosu na plan manje za 6.207.620 KM (2,32%), dok je u odnosu na prethodnu godinu povećano za 78.826.673 KM (41,79%). U najvećem djelu razlog povećanja je prenos dijela sredstava od GSM licence (38.989.887 KM), povećanje naplate anuiteta od krajnjih korisnika za

¹ Prema Informaciji o raspoređenim javnim prihodima januar-decembar 2012. godine, FBiH je u 2012. godini ostvarila 2.605.470.028 KM prihoda od indirektnih poreza u okviru kojih je pripadajući prihod Budžeta FBiH 1.124.066.859 KM, prihod kantona iznosio 1.182.163.316 KM, prihod općina 193.353.052 KM, prihod cesta Federacije FBiH 89.557.827 KM. Iz pripadajućeg dijela Federaciji BiH 16.328.975 KM je iskorišteno za poravnanje duga iz predhodnog perioda između Federacije BiH i Republike srpske.

otplatu vanjskog duga (17.796.067 KM), povećanje prihoda od dividendi (10.798.239 KM) kao i prihoda od prometa Lutrije BiH (8.208.465 KM).

Prihodi od dividendi i udjela u profitu u javnim preduzećima i finansijskim institucijama ostvareni su u iznosu od 126.016.544 KM, što je u odnosu na plan 130.500.000 manje za 4.483.456 KM (3,55 %), dok je u odnosu na prethodnu godinu veće za 10.798.238 KM (9,37 %). Navedeni prihod se odnosi na uplate od JP BH Telecom Sarajevo (118,7 mil), JP Elektroprivreda HZHB Mostar (5,5 mil) i DD Fabrika duhana Sarajevo (1,8 mil).

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika ino - kreditnih sredstava, iskazani su u iznosu od 90.244.608 KM, što u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta od 92.612.544 KM predstavlja ostvarenje od 97 %, dok je u odnosu na prethodnu godinu (72.448.542 KM) ostvareno povećanje od 17.796.066 KM ili 24%. **Napominjemo da su ukupna potraživanja Budžeta FBiH od krajnjih korisnika po navedenom osnovu na dan 31.12.2012. godine iskazana u iznosu od 108.809.774 KM** što u odnosu na 2011. godinu predstavlja povećanje za 21.323.588 KM. Od navedenog iznosa potraživanja na neizmirene obaveze krajnjih korisnika iz 2012. godine odnosi se 37.741.971 KM. Izvršenom revizijom se nije moglo potvrditi da su poduzimane sve zakonske mjere za naplatu istih, a što ima značajnost obzirom da je otplata kredita krajnjih korisnika izvršena iz sredstava Budžeta FBiH.

Naknade i takse od pružanja javnih usluga su iskazane u iznosu od 47.285.934 KM, (administrativne i sudske takse, ostale budžetske federalne naknade, posebne naknade i takse, prihodi od pružanja javnih usluga, ostali neporezni prihodi-neplanirane uplate), što u odnosu na plan predstavlja izvršenje od 79,69 %, kao i u odnosu na prethodnu godinu 79,77%. Dio naknada i taksi koje predstavljaju prihod Budžeta FBiH se ostvaruju u okviru zakonske nadležnosti određenih federalnih ministarstava ili federalnih uprava. **Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima vrši adekvatno planiranje navedenih sredstava kako u okviru finansijskog plana budžetskih korisnika, tako i Budžeta FBiH, da se prati izvršenje i poduzimaju aktivnosti na naplati istih.**

Prihodi od ostalih budžetskih federalnih naknada i taksi, su ostvareni na nivou prošlogodišnjih u iznosu od 7.901.905 KM, što je u odnosu na plan manje za 69,81%. Smanjenje ovih prihoda jednim dijelom je došlo iz razloga što je 06.12.2011. godine prestala primjena Uredbe o šumama. Ostvareni prihodi od posebnih naknada i taksi su također u odnosu na plan manji za 46,75%. U okviru Posebnih naknada i taksi ističemo **prihode od priređivanja igara na sreću, koji su iskazani u iznosu od 2.813.200 KM** i isti su manji u odnosu na prošlu godinu za 14,35% za razliku od prethodne godine kada je konstatovano povećanje. Za realizaciju istih je nadležno Ministarstvo finansija u skladu sa Zakonom o igrama na sreću („Službene novine FBiH“, broj 01/02). Prihodi od pružanja javnih usluga, ostali neporezni prihodi, kao i prihodi od novčanih kazni su takođe ostvareni u manjem iznosu kako u odnosu na plan tako i u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje kod ostvarenih Ostalih neporeznih prihoda-neplanirane uplate u odnosu na plan iznosi 26,86%, dok u odnosu na prošlu godinu smanjenje iznosi 70,23%.

Namjenski prihodi Budžeta FBiH (naknada za korištenje šuma) koji se iskazuju u okviru Prihoda od ostalih budžetskih federalnih naknada i taksi, uplaćivani su na depozitni račun Budžeta FBiH i isti su se u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRT-a (**u daljem tekstu: Uputstvo o podračunima**), trebala evidentirati uz obavezno unošenje subanalitičkog konta po nazivu namjenskog podračuna, sa kojeg budžetski korisnici koji raspolažu sredstvima podračuna troše sredstava u toku godine. Neurošeni dio sredstava na kraju godine trebao se preknjižiti na vremenska razgraničenja (za trošenje u narednom periodu), za koji iznos se trebao umanjiti prihod Budžeta FBiH tekuće godine. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da u toku 2011. i 2012. godine nije vršen prenos sredstava sa depozitnog računa na poseban namjenski transakcijski račun za uplatu naknada i prihoda za korištenje šuma u cilju njihovog namjenskog trošenja. Ističemo da je 06.12.2011. godine prestala primjena Uredbe o šumama, ali je Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o načinu uplate javnih prihoda Budžeta FBiH i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH propisano da će se obaveze nastale u vrijeme važenja Uredbe o šumama, a koje nisu blagovremeno izmirene nastaviti uplaćivati, kao i obaveze nastale zbog promjene namjene šumskog zemljišta u građevinsko. Prema prezentiranoj dokumentaciji, u periodu do važenja Uredbe o šumama (06.12.2011. godine uplaćeno je 2.832.985 KM, a nakon prestanka važenja iste zaključno sa 31.12.2012. godine 2.188.247 KM, što ukupno iznosi 5.021.232 KM. **Ne možemo potvrditi da je Ministarstvo finansija u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, poduzimalo potrebne aktivnosti u dijelu uplate sredstava za zaštitu šuma na Poseban namjenski račun, te da je postupljeno u skladu sa zakonskim propisima u dijelu iskazivanja prihoda po navedenom osnovu, obzirom da je za uplaćeni iznos sredstava povećan prihod obračunskog perioda u kojem su uplaćena sredstva, a isti su se trebali iskazivati na razgraničenim prihodima i iskazivati na poziciji prihoda prema utrošku sredstava.**

Vežano za nadzor nad prikupljanjem javnih prihoda, vršenje kontinuiranih analiza ostvarenja i predlaganje mjera za veću naplatu istih, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja budžetskih korisnika, ne može se potvrditi da su od strane Ministarstva finansija poduzete adekvatne aktivnosti, utvrđene Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršenju Budžeta sa JRT-a. Također, u Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu i Izvještaju o ostvarenim i raspoređenim javnim prihodima za period januar - decembar 2012. godine, sačinjenim od strane Ministarstva finansija, nisu iskazani svi prihodi Budžeta FBiH ostvareni u 2012. godini. **Zbog svega naprijed navedenog, ne možemo potvrditi da iskazani prihodi u konsolidovanim finansijskim izvještajima, odražavaju tačan i istinit prikaz ostvarenja prihoda u 2012. godini, koji se u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH smatraju javnim prihodima Federacije BiH, trebaju uplaćivati na JRT i iskazivati u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima.**

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, osiguraju da se svi javni prihodi i primici uplaćuju na Jedinstveni račun trezora i evidentiraju u Glavnu knjigu trezora po izvorima iz kojih potiču, a u cilju istinitog i fer finansijskog izvještavanja o ostvarenim prihodima i primicima Budžeta FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, prati i analizira ostvarenje svih javnih prihoda FBiH, i predlaže aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da budžetski korisnici, koji u okviru svoje djelatnosti ostvaruju javne prihode, u skladu sa zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda;

Potrebno je da Ministarstvo finansija u skladu sa utvrđenim nadležnostima poduzme aktivnosti da se uplaćena sredstva po osnovu zaštite šuma prenose na poseban transakcijski račun, te da se evidentiranje prihoda po osnovu istih vrši u skladu sa zakonskim i ostalim propisima;

4.3.1.3 Finansiranje

Finansiranje Budžeta FBiH iskazano je u iznosu od 405.518.293 KM, što u odnosu na Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2012. godinu od 466.574.900 KM predstavlja ostvarenje od 86,91%, a u odnosu na prošlu godinu povećanje od čak 4,5 puta. Primici po osnovu finansiranja čine 21,34% ukupno ostvarenih sredstava Budžeta FBiH za 2012. godinu. Sredstva su ostvarena po osnovu:

- Dugoročnog zaduženja-MMF Stand by aranžman u iznosu od 155.096.963 KM;
- Emisije dugoročnih obveznica u iznosu od 129.932.561KM, na osnovu Odluka Vlade FBiH o zaduženju Federacije BiH putem emisije obveznica V broj 667/12 od 30.04.2012. godine, V broj 889/12 od 04.06.2012. godine i V broj 1137/2012 od 03.09.2012. godine;
- Emitovanih trezorskih zapisa u iznosu od 118.713.886 KM, na osnovu Odluka Vlade FBiH o emisiji trezorskih zapisa Federacije BiH broj 141/12 od 09.02.2012. godine i 1449/12 od 06.11.2012. godine, sa rokom dospjeća od 182 dana;
- Primitka od sukcesije u iznosu od 1.455.036 KM.

Dugoročni kredit od Evropske komisije nije realizovan u 2012. godini a isti je bio planiran u iznosu 58.674.900 KM. Navedeno zaduženje bilo je planirano i u 2011. godini i isto nije realizovano.

4.3.2 Rashodi i izdaci Budžeta FBiH za 2012. godinu

U Konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci u 2012. godini, iskazani su u iznosu od 1.888.640.634 KM, što je u odnosu na izmjene i dopune Budžeta FBiH od 1.999.084.438 KM manje za 110.443.826 KM ili 5,85%. Struktura rashoda i izdataka, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO RASHODI I IZDACI (I+II+III)		1.999.084.438	1.888.640.634	1.645.041.658	94	115
I TEKUĆI RASHODI (a+b+c+d+e+f)		1.404.189.326	1.384.225.243	1.349.006.790	99	103
a) Plaće, naknade zaposlenih i skupštinskih zastupnika (od 1 do 2)		210.159.824	204.206.225	216.400.446	97	94
1.	Bruto plaće i naknade	183.159.959	179.456.335	191.033.722	98	94
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	26.999.865	24.749.890	25.366.724	92	98
b) Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi		22.303.274	21.877.617	23.300.205	98	94
3.	Doprinosi poslodavca	22.303.274	21.877.617	23.300.205	98	94
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		63.060.989	66.748.126	66.951.047	106	100
4.	Putni troškovi	2.868.944	2.802.603	3.580.718	98	78
5.	Izdaci za energiju	4.853.909	6.524.751	5.777.456	134	113
6.	Izdaci za komunalne usluge	4.701.565	5.314.033	5.472.088	113	97
7.	Nabava materijala	8.221.330	9.020.093	10.188.828	110	89
8.	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	2.477.791	2.693.267	2.389.386	109	113
9.	Unajmljivanje imovine i opreme	6.746.405	6.624.569	6.686.283	98	99
10.	Izdaci za tekuće održavanje	3.285.091	3.128.646	3.575.301	95	88
11.	Osiguranje, bankarske i usl. plat. Prometa	1.730.396	1.513.038	1.429.713	87	106
12.	Ugovorene usluge	28.175.558	29.127.103	27.851.274	103	105
d) Tekući transferi i tekući rashodi (od 13 do 19)		965.391.323	965.152.785	960.197.500	100	101
13.	Transferi drugim nivoima vlasti	306.266.065	306.190.192	294.102.139	100	104
14.	Transferi pojedincima	485.000.984	483.150.343	512.410.641	100	94
15.	Transferi neprofitnim organizacijama	23.827.470	25.917.495	24.566.740	109	105
16.	Transferi javnim poduzećima	124.515.550	127.285.078	111.081.227	102	115
17.	Ostali transferi-povrat i drugo	24.321.269	21.305.844	13.622.053	88	156
18.	Transfer za poticaj razvoja, poduz. i obrta	1.459.985	1.303.383	4.384.700	89	30
19.	Transferi u inostranstvo	0	0	30.000	0	0
e) Kapitalni transferi -grantovi (od 20 do 24)		53.740.207	50.565.721	11.647.418	94	434
20.	Kapitalni transferi drugim nivoima vlade	2.137.207	2.382.805	2.426.222	111	98
21.	Kapitalni transferi pojedincima	2.002.000	1.944.000	45.000	97	4.320
22.	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	3.601.000	3.238.916	5.316.196	90	61
23.	Kapitalni transferi javnim preduzećima	42.000.000	39.000.000	860.000	93	4.535
24.	Kapitalni transferi privatnim preduzećima	4.000.000	4.000.000	3.000.000	100	133
f) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 25 do 28)		89.533.709	75.674.769	70.510.174	85	107
25.	Kamate na kredite primljene kroz Državu	80.605.243	68.080.868	67.634.241	84	101
26.	Kamate-INO dug - direktne obaveze FBiH	2.861.466	2.863.963	2.875.933	100	100
27.	Kamate-domaće pozajmljivanje (trezorski zapisi i obveznice)	5.660.000	4.729.938	0	84	0
28.	Kamate_dug za izdate garancije	407.000	0	0	0	0
II IZDACI (g+h+i)		591.422.012	504.415.392	296.034.868	85	170
g) Nabava stalnih sredstava (od 29 do 33)		18.817.430	11.218.967	13.730.541	60	82
29.	Nabavka građevina	3.336.674	1.609.901	2.351.515	48	68
30.	Nabavka opreme	6.072.125	6.099.858	6.256.601	100	97
31.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	1.676.272	1.310.574	1.836.969	78	71
32.	Nabavka sredstava u obliku prava	6.314.836	892.750	1.713.458	14	52
33.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	1.417.523	1.305.884	1.571.998	92	83
h) Pozajm. i učešće u dionicama (od 34 do 36)		17.733.534	19.366.707	18.060.993	109	107
34.	Učešće u projektima koje finansira međunarodna zajednica	4.332.534	966.707	360.993	22	268
35.	Učešće u zajedničkim ulaganjima - dokapitalizacija Razvojne banke	0	0	15.000.000	0	0
36.	Ostala domaća pozajmljivanja	13.401.000	18.400.000	2.700.000	137	681
i) Otplata dugova (od 37 do 42)		554.871.048	473.829.718	264.243.334	85	179
37.	Otplata dugova primljenih kroz državu	198.051.318	190.135.963	144.931.643	96	131
38.	Direktne obaveze Federacije-INO dug	3.298.730	3.447.451	3.070.392	105	112
39.	Otplata domaćeg pozajmljivanja	207.986.063	153.882.318	8.831.588	74	1.742
39.1	Otplata pozaj.- JP AIR BOSNA	1.000	5.597.256	8.831.588	559.726	63
39.2	Otplata domaćeg pozaj.- trezorski zapisi	148.285.063	148.285.062	0	100	0
39.3	Otplata domaćeg pozaj.- nova emisija	59.700.000	0	0	0	0

40.	Otplata unutrašnjeg duga	145.064.937	125.993.986	107.409.711	87	117
40.1	Obaveze prema zaposlen. (Vojska FBiH)	400.000	174.005	507.242	44	34
40.2	Obaveze preme dobavljačima	100.000	7.449	26.989	7	28
40.3	Obaveze za staru deviznu štednju	16.870.938	3.347.627	5.572.699	20	60
40.4	Obaveze za staru deviznu štednju – sudske presude- glavnica	3.753.999	0	0	0	0
40.5	Obaveze za staru deviznu štednju – obveznice- glavnica	105.690.000	105.682.931	74.699.209	100	141
40.6	Obaveze za staru deviznu štednju – obveznice- kamata	11.400.000	11.293.186	9.872.902	99	114
40.7	Ratna potraživanja- obveznice-kamata	4.850.000	4.837.014	4.283.563	100	113
40.8	Otplate unutrašnjeg duga- ratne tražbine- sudske presude- glavnica	2.000.000	651.774	12.447.107	33	5
41.	Otplata duga po izdatim garancijama	100.000	0	0	0	0
42.	Otkup duga- Zamjena duga III-Vihovići	370.000	370.000	0	100	0
III TEKUĆA REZERVA		3.473.100	0	0	0	0

Učešće pojedinačnih rashoda i izdataka u ukupno iskazanim rashodima i izdacima je sljedeće: tekući transferi 51,10%; otplate primljenih kredita 25,09%; plaće i naknade troškova zaposlenih 10,81%; izdaci za kamate 4,01%, izdaci za materijal i usluge 3,53%, kapitalni transferi 2,68%, doprinosi poslodavca 1,16%; pozajmljivanje i učešće u dionicama 1,03% i izdaci za nabavku stalnih sredstava 0,59%.

Napominjemo da iskazani podaci u navedenoj tabeli ne odražavaju stvarno stanje rashoda i izdataka Budžeta FBiH za 2012. godinu, iz razloga što u finansijskim izvještajima nisu iskazani ostvareni rashodi i izdaci koji se odnose na izdatke po osnovu trošenja sredstava naplaćenih navigacijskih usluga, izdaci po osnovu trošenja sredstava „Projekat programa deminiranja 2012. godini faza XIV“ i dio izdataka po osnovu GSM licenci.

4.3.2.1 Tekući rashodi

Tekući rashodi iskazani su u iznosu od 1.384.225.243 KM. Strukturu navedenih troškova čine: tekući transferi 69,37%, izdaci za plaće i naknade 14,75%, izdaci za kamate 5,47%, izdaci za materijal i usluge 4,82%, kapitalni transferi 3,65%, doprinosi poslodavca 1,58%.

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 204.206.225 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 210.159.824 KM predstavlja ostvarenje od 97,17%, a u odnosu na prethodnu. godinu, su iskazane manje za 5,97 %. **Bruto plaće i naknade** iskazane su u iznosu od 179.456.335 KM što je za 6 % manje u odnosu na izvršenje prethodne godine dok je za **naknade troškova zaposlenih** utrošeno 24.749.890 KM što je u odnosu na izvršenje prethodne godine manje za 2 %. Na smanjenje rashoda za bruto plaće i naknade u odnosu na prethodnu godinu uticalo je umanjenje osnovice za obračun plaće sa 330 KM na 315 KM, koja se počela primjenjivati od 01. januara 2012. godine. Prema prezentiranom izvještaju na dan 31.12.2012. godine broj uposlenih u Federalnim organima uprave bio je 7.051, što je manje za 104 uposlena u odnosu na prethodnu godinu kada je broj uposlenih bio 7.157.

Vezano za rješavanje pitanja sudskih tužbi podnesenih od strane uposlenika po osnovu smanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće Vlada FBiH je poduzela određene aktivnosti u toku 2012. godine. Navedene obaveze su posljedica aktivnosti na ostvarivanju ušteta od strane Vlade FBiH u toku 2009. godine nastale donošenjem određenih akata (pozivajući se na odredbe Zakona o načinu ostvarivanja ušteta), kojima je izvršeno umanjenje plaća uposlenih, kao i dijela naknada koje nemaju karakter plaće (naknade za topli obrok i regres), a na osnovu kojih je vršen obračun i isplata plaća u drugom polugodištu 2009. godine i prvom polugodištu 2010. godine. Međutim, navedeni akti su doneseni, a da prethodno, u skladu sa zakonskim propisima, nisu izvršene izmjene i dopune zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulisano pitanje obračuna plaća i naknada. Posljedica navedenog je pokretanje sudskih postupaka od strane Samostalnog sindikata državnih službenika i namještenika u organima državne službe, sudskoj vlasti i javnim ustanovama u FBiH protiv Federacije BiH, te donošenje rješenja od strane Općinskog suda Sarajevo i Kantonalnog suda Sarajevo. Prema prezentiranoj dokumentaciji Vlada FBiH je tokom 2011. i 2012. godine poduzimala aktivnosti vezano za rješavanje pitanja obaveza po osnovu donesenih izvršnih sudskih rješenja po osnovu plaća i naknada koji nemaju karakter plaća. Shodno **Odluci Ustavnog suda Bosne i Hercegovine broj AP 676/09 od 18.04.2012.** godine Vlada FBiH je 29.05.2012. godine naložila Federalnom ministarstvu finansija da pripremi Informaciju o broju izvršnih, a nerealiziranih sudskih odluka i visini potraživanja koja mogu opteretiti Budžet FBiH. Dana 07.06.2012. godine Federalno ministarstvo finansija je dostavilo informaciju (prema raspoloživoj dokumentaciji) o broju izvršnih, a nerealiziranih sudskih odluka (**5752**) i visini potraživanja u iznosu od 21.057.500 KM sa prijedlogom mjera i isplatom istih u okviru odobrenih budžetskih sredstava za navedene namjene. Pred kraj 2012. godine aktivnosti Vlade FBiH su se odnosile samo na zaključivanje ugovora sa Sindikatom i advokatima koji su zastupali tužitelje, o vansudskoj nagodbi kojima je

utvrđeno da se izvrši isplata glavnog duga bez kamate na način da se 50% potraživanja isplati do 31.01.2013. godine, a ostalih 50% do 31.12.2013. godine. Ministarstvo financija je nakon zaključivanja ugovora vršilo isplatu bez obračuna i uplate poreza i doprinosa na plaću u skladu sa Zakonu o porezu na dohodak i Zakonu o doprinosima. I ako je trebalo prethodno, nije utvrđeno (obzirom da se radi o isplati razlike plaće) ko je obavezan da izvrši obračun i plaćanje poreza i doprinosa po osnovu plaća u skladu sa zakonskim propisima, evidentira isto u knjigovodstvenim evidencijama i obavijesti nadležne instituciju o isplati. Nije prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo finansija uspostavilo adekvatnu saradnju sa budžetskim korisnicima koji su tužena strana u navedenom slučaju, kako bi se potvrdilo da isti raspoložu sa relevantnim podacima, o ne realizovanim i realizovanim pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima po navedenom osnovu. **Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da se pri rješavanju sudskih tužbi podnesenih od strane uposlenika po osnovu smanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće imao sistemski pristup koji bi rezultirao utvrđivanjem ukupnog iznosa obaveza po navedenom osnovu, uspostavljene centralne evidencije i liste svih potraživanja po povjeriocima (glavnica i kamata), sačinjena prema datumu njihovog izvršnog naslova s evidentiranim isplatama (ukoliko ih je bilo) te redoslijedom daljne isplate koja bi bila transparentna u odnosu na povjerioca, poštujući “fer balans“ između javnog interesa i poštivanja individualnih ljudskih prava. Također ne može se potvrditi da su ispoštovane odredbe Zakona o izvršnom postupku FBiH u dijelu poštivanja redoslijeda plaćanja kao i Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima u dijelu obračuna i uplate pripadajućih poreza i doprinosa na plaće i izvještavanja nadležnih institucija o isplati kao i evidentiranja istih u knjigovodstvenim evidencijama.**

Potrebno je da Vlada FBiH, skupa sa nadležnim ministarstvima, poduzme aktivnosti na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi od strane uposlenika po osnovu umanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaće, a u cilju smanjenja troškova kamata i troškova sudskih postupaka;

Potrebno je da Vlada FBiH, Ministarstvo finansija kao i budžetski korisnici poduzmu aktivnosti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima da se izvrši obračun poreza i doprinosa na isplaćene plaće po osnovu izvršnih sudskih rješenja, izvrši evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama i poduzmu aktivnosti na izvještavanju nadležnih institucija;

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 66.748.127 KM, što u odnosu na planirana sredstva Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH od 63.060.989 KM predstavlja ostvarenje od 105,85 %. U odnosu na prošlu 2011. godinu ovi izdaci su ostvareni manje za 202.944 KM, odnosno 0,3%. Više realizovana sredstva u odnosu na plan obezbjeđena su dijelom izvršenom preraspodjelom sa drugih pozicija, a djelom odobravanjem sredstava iz tekuće rezerve. Kod usporedbe izdataka za materijal i usluge u odnosu na izvršenje istih u prethodnoj godini, iako su ukupni rashodi iskazani u visini izvršenja prethodne godine, kod određenih kategorija rashoda konstatovan je porast u odnosu na prethodnu godinu i to: izdaci za energiju 13 %, izdaci za usluge prevoza i goriva 13 %, izdaci za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa 6%, izdaci za ugovorne usluge 5%. Iako su od strane Vlade FBiH i budžetskih korisnika donešeni akti kojim je utvrđen način i kontrola raspolaganja odobrenim budžetskim sredstvima, nakon provedene revizije, ne može se potvrditi da se doneseni akti u potpunosti implementiraju, a što znači da u okviru navedenih troškova nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola. Navedeno se posebno odnosi na putne troškove, troškove telefona, izdatke za gorivo, ugovore o djelu, naknade komisijama, troškove reprezentacije.

Putni troškovi su iskazani u iznosu od 2.802.603 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 2.868.944 KM ostvarenje od 97,69%, a u odnosu na prošlu godinu ostvareni su manje za 21,73%. Iako je dio korisnika smanjio troškove i dalje su konstatovani propusti najčešće kod obračuna putnih troškova u inostranstvo i to u djelu da uz putni nalog nisu prilagani pozivi organizatora ili druga dokumentacija iz koje bi se potvrdila opravdanost službenog puta, navođenje vremena prelaska granice u cilju pravilnog obračuna dnevnica u zemlji i inostranstvu, plaćanje novčanih kazni na službenom putovanju, pravdanje uz putne naloge troškova reprezentacije za koje nije navedena svrha nastanka. Također putni nalozi kod većine korisnika nisu pravdani u predviđenom roku. Konstatovano je da najveći broj budžetskih korisnika nije internim aktima utvrdio obavezu podnošenja pismenog izvještaja o obavljenom putovanju, niti su uposlenici podnosili izvještaj o službenom putu i rezultatima postignutim obavljanjem istog, zbog čega se nije mogla potvrditi opravdanost dijela nastalih izdataka službenog puta.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti, osigura da budžetski korisnici prilikom obračuna putnih troškova dosljedno primjenjuju Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja, te istom propiše obavezu da se uz obračun putnih troškova podnosi pismeni izvještaj o obavljenom službenom putovanju;

Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 4.074.691 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje od 244.385 KM. Provedenom revizijom konstatovano je da su odobravana troškovi za

mobilne telefone preko utvrđenog limita na teret budžetskih sredstava, bez detaljnog obrazloženje povećanog obima posla i razloga nastanka uvećanih troškova. Osim toga, na teret budžetskih sredstava pravdani su troškovi telefona licima angažovanim po osnovu ugovora o djelu kao i pravljanje privatnih telefona zaposlenika i ultra dopune, a imajući u vidu da navedene isplate imaju karakter dodatnih primanja u najvećem broju slučajeva nisu obračunati pripadajući porezi i doprinosi, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak (Službene novine FBiH, broj 67/08 i 4/10) i Zakonom o doprinosima (Službene novine FBiH, broj 9/10).

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju osiguranja da budžetski korisnici dosljedno primjenjuju akt Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave;

Izdaci za gorivo, materijal i usluge za održavanje vozila iskazani su u iznosu od 3.302.772 KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 18.244 KM. Na izdatke za gorivo se odnosi 2.212.793 KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 100.846 KM ili 3,53 %. Uvidom u primjenu Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i interne pravilnike o upotrebi službenih putničkih automobila konstatovano je da se donesena Uredba i interni pravilnici nisu dosljedno primjenjivali, posebno u djelu: izdavanja putnih naloga za službena vozila (sipano goriva u službena vozila a da pri tome nije evidentirano kretanje vozila na PN-4 obrascu za taj dan), vođenja evidencije na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, pređeni put po relaciji, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo), vođenja evidencije o korištenju službenih vozila nakon završetka radnog vremena kao i parkiranja automobila na predviđeno mjesto za parkiranje, korištenja automobila samo za službene svrhe (korištenje vozila u dane vikenda), neusklađenosti putnih naloga u djelu da je jedna osoba u više navrata potpisala istovremeno upravljanje sa dva vozila, kao i kontrole i opravdanosti čestih popravki na pojedinim vozilima. Ovi nedostaci su konstatovani kod značajnog broja revidiranih budžetskih korisnika (Dom naroda i Zastupnički dom Parlamenta FBiH, Uredi Predsjednika i Potpredsjednika FBiH, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo trgovine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo kulture i sporta i Porezna uprava FBiH), a također ističemo da je isto konstatovano u pismu menadžmenta kod većeg broja budžetskih korisnika.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH od strane korisnika budžeta u FBiH;

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 6.624.569 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje od 61.714 KM. U navedenom iznosu najznačajniju stavku čine izdaci za unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 3.800.689 KM i isti su u odnosu na prethodnu godinu smanjeni za 56.946 KM. U 2012. godini od strane Vlade FBiH poduzimane su aktivnosti po pitanju smještaja dijela federalnih institucija u Mostaru i u Sarajevu. Za **smještaj federalnih institucija u Mostaru**, izvršeno je sniženje cijene zakupa poslovnog prostora u koji su bile smještene federalne institucije što je imalo za rezultat da su navedeni troškovi u 2012. godini iznosili 761.181 KM što je manje za 145.420 KM u odnosu na prethodnu godinu. Vezano za **smještaj federalnih institucija u Sarajevu** Vlada FBiH je putem Službe zajedničkih poslova organa i tjela FBiH (u daljem tekstu Služba) poduzela aktivnosti na smještaju jednog dijela institucija. Ugovore o zakupu poslovnog prostora (dva ugovora) sa poduzećem Unipromet d.d. Sarajevo za smještaj 3 federalna ministarstva (Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva), Služba je zaključila na temelju zaključaka Vlade FBiH. Navedenim ugovorima izvršen je zakup poslovnog prostora, ukupne kvadrature od 4.412,58 m², uz mjesečnu naknadu od 77.441 KM (17,55 KM/m²). U vezi zaključenih ugovora ne može se potvrditi opravdanost zaključivanje Ugovora o zakupu 2.592,61 m² poslovnog prostora (naprijed naveden) između Službe i preduzeća Unipromet d.d. Sarajevo od 23.08.2012.g., u koji su smješteni Federalno ministarstvo prostornog uređenja na površinu od 939 m² (22,36 m²/po uposlenom), Federalno ministarstvo okoliša i turizma na 1.162,62 m² (25,27 m²/po uposlenom) i zajednički prostori na 491 m². Zakupljena površina na kojoj su smješteni isti je veća za 1.044 m² u odnosu na planirane površine od 1.549 m² prema planu Službe od 19.03.2012.g., koji je u Informaciji prezentiran Vladi FBiH, čime je nerealno povećana veličina prostora po uposleniku, kao i troškovi zakupa u iznosu od 18.322 KM mjesečno u odnosu na plan. Navedeno ima posebnu značajnost ako se ima u vidu da je ugovor zaključen na period trajanja od 5 godina, odnosno do 01.09.2017.g., kao i da su raniji prostori koje su koristila navedena ministarstva preraspodijeljeni između ostalih institucija (zgrada SDP-a) ili stoje prazni (Tahtali sokak 17). Ne može se potvrditi da je odabir objekta za preseljenje federalnih institucija u Sarajevu (Unipromet d.d.) izvršen na transparentan način, obzirom da odabir nije izvršen putem javnog prikupljanja ponuda. Međutim ne može se potvrditi da se prilikom preseljenja federalnih institucija u Sarajevu imao sistemski pristup, obzirom da prethodno nisu bile utvrđene stvarne potrebe institucija kako u dijelu veličine potrebnog poslovnog prostora, tako i u dijelu postizanja finansijskih efekata, odnosno ušteda po osnovu preseljenja. **Imajući u vidu da je preseljenje federalnih institucija izvršeno u poslovne prostore za koje se plaća zakup, ne može se potvrditi da su poduzete aktivnosti i adekvatne, jer**

nema cjelovitog rješavanja smještaja federalnih organa i institucija kako bi se smanjili troškovi po navedenim osnovama, a time i racionalnije i efikasnije koristila javna sredstva.

U cilju rješavanja pitanja smještaja federalnih institucija u prethodnom periodu izvršena su značajna ulaganja u kupovinu i adaptaciju objekata u koje je trebao biti trajno smješten dio federalnih institucija. Navodimo ulaganja u fiskalnoj 2007. i 2008. godini za kupovinu devastirane zgrade hotela „Hercegovina“ od Hotela Mostar d.d. Mostar u iznosu od 3.000.000 KM i izvršena ulaganja na adaptaciji poslovnog objekta JP Geodetskog zavoda u Sarajevu u vrijednosti od 3.568.867 KM. Međutim, ni do kraja 2012. godine nisu završene započete aktivnosti na planiranoj izgradnji objekata, odnosno nije izvršeno planirano useljenje institucija, za koje se i dalje plaćaju troškovi zakupa poslovnog prostora.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti za trajno i cjelovito rješenje smještaja federalnih organa i institucija, a u cilju racionalizacije troškova unajmljivanje imovine, kao i efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija;

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnih institucija, poduzme aktivnosti na rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u „Hotel Hercegovina“ i JP Geodetskog zavoda u Sarajevu u cilju zaštite i racionalnijeg korištenja javnih sredstva;

Usluge unajmljivanja imovine i opreme – za Program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica odobrena u 2012. godini Federalnom ministarstvu pravde izvršene su na osnovu ugovora o nabavci, montaži, održavanju i podršci sistemu za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom 10.01.2012. godine sa „Unis Telekomunikacije“ d.d. Mostar u vrijednosti od 1.228.500 KM (sa PDV-om). Sredstva za navedene namjene su obezbijedena Budžetom FBiH za 2011. godinu u iznosu od 1.700.000 KM. Ugovor je zaključen na period za 12 mjeseci, sa ugovorenim avansnim plaćanjem u cijelosti, sa istim je i ugovorena količina od 50.000 dana u iznosu od 20 KM za jedan dan za jednog zatvorenika. **Ugovorom je regulisano da će se iznos avansne garancije smanjivati u skladu sa realizacijom ugovora, a po računima isporučioća prihvaćenog od strane ugovorenog organa.** Odabrani ponuđač „Unis Telekomunikacije“ d.d. Mostar je u periodu od maja do oktobra 2012. godine ispostavljaio mjesečne fakture na osnovu stvarno pružene usluge elektronskog nadzora nad osuđenim licima u kućnom pritvoru i po navedenom osnovu zaključno sa 07.11.2012. godine fakturisano je 9.462 dana. Međutim, dana 08.11.2012. godine ispostavljena je faktura za 19.469 dana, a koja je utvrđena na osnovu ukupno utvrđenog broja dana od (28.931) koje trebaju provesti osuđena lica kojima je stavljena narukavica za elektronsko praćenje umanjena za 9.462 dana koja su izdržala i koristila elektronski nadzor. Navedeni način fakturisanja nastavljen je i u narednom periodu, što znači da je ispostavljena faktura na osnovu broja lica kome je u navedenom mjesecu stavljena elektronska narukavica pomnoženo sa brojem dana za koje trebaju nositi postavljenu elektronsku narukvicu do kraja izdržavanja kazne. Iako je ugovor istekao 10.01.2013. godine i po osnovu istog nije zaključen aneks ugovora i nije regulisan status više uplaćenih sredstava u odnosu na fakturisane usluge nastavljeno je dalje evidentiranje i praćenje novih osuđenih lica sa elektronskim nadzorom izdržavanja izrečene kazne zatvora. Konačna faktura na ugovorenih 50.000 dana ispostavljena je 07.02.2013. godine i istom je obuhvaćen januara i februara 2013. godine. **Navedeni način fakturisanja znači da je za cjelokupan period u 2013. godini u kome osuđena lica trebaju nositi navedene narukvice unaprijed fakturisan, i pokriven iz uplaćenog avansa, a to znači da će se najveći dio usluga koje su već fakturisane i pokriven iz uplaćenog avansa izvršiti u 2013. godini.** Sa izabranim dobavljačem nije regulisano kako i na koji način se garantuje da će se usluge, koje su fakturisane (plaćene), a nisu izvršene realizovati u skladu sa odredbama zaključenog ugovora, odnosno kako će se dalje pratiti izvršenje navedenog. Također, nije regulisano kako će se i na koji način izvršiti povrat sredstava u slučajevima kada nad osuđenim licima iz raznih razloga prestane obaveza vršenja elektronskog nadzora, a navedeni period je fakturisan i plaćen. Na osnovu naprijed navedenog konstatovano je da nisu poduzete aktivnosti na zaštiti javnih sredstva obzirom da za značajan iznos fakturisanih i plaćenih naprijed navedenih usluga nije izvršen u 2012. godini (već u 2013. godini) za što nije obezbijedena adekvatna garancija, odnosno isto nije regulisano ugovorenim odnosom.

Budžetom FBiH za 2012. godinu Federalnom ministarstvu pravde za unajmljivanje imovine i opreme – za Program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica odobrena su sredstva u iznosu od 1.700.000 KM (koji je tokom godine preraspodjelama umanjen za 400.000 KM). U skladu sa odobrenim sredstvima za 2012. godinu postupak nabavke je pokrenut 07.11.2012. godine donošenjem Odluke ministra o pokretanju pregovaračkog postupka bez objave o nabavci u vrijednosti od 1.300.000 KM u skladu sa članom 11. Stav (4) tačka b) podtačka (2) Zakona o javnim nabavkama BiH. Agencija za javne nabavke u okviru monitoringa je osporila navedeni postupak zbog čega je Ministar (26.12.2012. godine) donio Odluku o izmjeni prethodne odluke u dijelu

da se isti provede prema članu 11. stav (4) tačka (d) podtačka (1) Zakona. Vezano za navedeni postupak ne može se potvrditi da su bili ispunjeni utvrđeni uslovi za provođenjem istog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Do utvrđenog roka pristigla je samo jedna prijava od ponuđača (sa kojim je bio sklopljen i prethodni ugovor) i na osnovu prijedloga Komisije koja je konstatovala da isti zadovoljava sve zahtjeve koji ugovorni organ traži, zaključen je ugovor 28.12.2012. godine u ukupnom iznosu od 614.250 KM. Ugovorom je regulisano da će se plaćanje vršiti po ispostavljenim fakturama kao i da će navedeni ugovor važiti do izbora dobavljača po otvorenom postupku za javne nabavke. Napominjemo da će se usluge po navedenom osnovu, od strane izabranog dobavljača, izvršiti u 2013. godini iako su budžetska sredstva odobrena za 2012. godinu. Po Odluci Ministra od 31.12.2012. godine na poziciji „razgraničenih rashoda“ za avanse izvršeno je ukalkulisavanje sredstava u iznosu od 1.300.000 KM, iako je ugovor zaključen na iznos od 614.250 KM, što nije u skladu sa zakonskim propisima. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne možemo potvrditi da je u navedenom slučaju Federalno ministarstvo pravde postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH u dijelu izbora odgovarajućeg postupka nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača za Program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica za potrebe Ministarstva. Ukoliko je postojala potreba za navedenim uslugama u 2012. godini odnosno u 2013. godini u skladu sa navedenim zakonom, izbor dobavljača je trebalo provesti putem otvorenog postupka, posebno ako se uzme u obzir da su sredstva za navedenu nabavku odobrena 13.01.2012. godine, da se raspolagalo sa dovoljno vremena da se provede ogovarajući postupak. Također, treba istaći da prema izvršenoj reviziji realizacije ugovora za pružanje navedenih usluga koji je zaključen sa dobavljačem za 2011. godinu i plaćen avans 100 %, tokom 2012. godine nisu realizovane sve ugovorene usluge i da je dio ugovorenih usluga prenesen u 2013. godinu, što znači da nije postojala potreba u 2012. godini za ugovaranjem novih usluga.**

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti kako bi se planiranje budžetskih sredstava od strane budžetskih korisnika vršilo na osnovu relevantne dokumentacije i stvarnih potreba u fiskalnoj godini za koju se odobrava Budžet FBiH;

Ugovorene i druge posebne usluge su iskazane u iznosu od 29.127.103 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 1.275.829 KM ili 4,58%.

Naknade za rad u stručnim komisijama i drugim radnim tijelima iskazane su u neto iznosu od 1.947.972 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1,48%. Navedeni iznos se odnosi na isplaćene naknade članovima komisija koje se formiraju u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknada za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe za koje postoji obaveza izvještavanja prema Ministarstvu finansija, kao i na isplaćene naknade članovima komisija koje se formiraju u skladu sa posebnim zakonskim propisima i finansiraju iz uplata fizičkih i pravnih lica i za iste ne postoji obaveza izvještavanja. **Najznačajniji iznosi naknada isplaćenih za rad stručnim komisijama formiranih u skladu sa Odluke Vlade FBiH o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknada za rad radnih tijela odnose na sljedeće budžetske korisnike: Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, Federalno ministarstvo pravde, Vlada FBiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.** Vezano za isplatu navedenih naknada posebno ističemo da ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknada članovima komisija – radnih tijela koja su formirana odlukama Vlade FBiH, a isplata vršena na teret odobrenih budžetskih sredstava Ministarstva finansija, koje se odnose na: Komisiju za verificiranje računa stare devizne štednje (neto iznos 75.410 KM), Odbor za nadzor nad implementacijom Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa (neto iznos 40.480 KM). Članovi naprijed navedenog Odbora i Komisije su uposlenici federalnih organa (Vlade FBiH, Federalnog ministarstva finansija, Porezne uprave FBiH i vanbudžetskih fondova) koji u okviru svoje nadležnosti prate implementaciju zakona iz oblasti poreza i doprinosa u okviru institucije u kojoj su zaposleni. Na osnovu izvršenih revizija vezano za isplatu naknade komisija - radnih tijela kod revidiranih budžetskih korisnika konstatovali smo nedosljednu primjenu Odluke o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu: isplate naknade uposlenicima u federalnim ministarstvima i drugim federalnim organima državne službe za radna tijela osnovana radi izvršavanja poslova koji su utvrđeni kao redovni poslovi u skladu sa djelokrugom federalnog organa državne službe; definisanja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade za članove radnih tijela; isplate naknade po izvršenju datog zadatka u utvrđenim rokovima i isplatu naknade za rad u radnim tijelima za koje se nije moglo potvrditi da su radili poslije redovnog radnog vremena. Također, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada za rad članovima komisija koji su uposlenici institucija i koji su dužni u toku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a za koje se na osnovu prezentirane dokumentacije kod dijela korisnika budžeta, nije moglo potvrditi da su poslove u komisijama obavljali van radnog vremena. **Nedostaci** su konstатовani kod: **Federalnog ministarstva finansija, Vlade FBiH, Federalnog ministarstva poljoprivrede,**

vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalnog ministarstva pravde, Federalno ministarstvo energije industrije i rudarstva i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Vežano za isplatu naknada **Komisijama koje se formiraju u skladu sa posebnim zakonskim i ostalim propisima** i finansiraju se dijelom od uplata fizičkih i pravnih lica, konstatovano je da je dio budžetskih korisnika donio Pravilnike o obavljanju usluga utvrđenih zakonskim propisima kao i načinu izbora članova komisije. Također, internim aktom regulisana je visina naknade koju uplaćuju korisnici kojima se pruža usluga i visina naknada koja se isplaćuje članovima komisije. Provedenim revizijama kod dijela budžetskih korisnika konstatovano je sljedeće: pojedini izabrani članovi istovremeno su imenovani u više komisija i po tom osnovu su ostvarivali naknade kao i da postupak izbora članova komisija nije izvršen na transparentan način i nije se moglo potvrditi da je izvršen izbor najjemenentnijih stručnjaka iz traženih oblasti kao i da određen broj članova komisije čine uposlenici institucija. Također, konstatovano je da je vršena isplata naknade za obavljanje administrativno - tehničkih poslova u radu komisije uposlenicima budžetskih korisnika iako su zakonskim propisima navedeni poslovi dati u nadležnost ministarstava i isti trebaju biti utvrđeni opisom poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji. Ističemo da su pojedine institucije članovima komisije isplaćivale značajne iznose naknade i to: Federalno ministarstvo prostornog uređenja u iznosima od 39.057 KM, 35.994 KM, 34.737 KM, 29.899 KM, 29.516 KM, 29.484 KM. Naprijed navedeni propusti su konstatovani kod Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Federalnog ministarstva Pravde.

Potrebno je da Vlada FBiH kao i Ministarstvo finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzmu aktivnosti da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe;

Potrebno je da Vlada FBiH u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti da se izbor članova komisija koje se formiraju od strane budžetskih korisnika u skladu sa posebnim zakonskim propisima vrši na transparentan način u cilju izbora najjemenentnijih stručnjaka iz traženih oblasti kao i da institucije internim aktom regulišu pitanje obavljanja poslova koji su im dati u nadležnost posebnim zakonskim propisima;

Naknade po osnovu ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu od 3.399.416 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 358.107 KM ili 9,53%. Izvršenom revizijom je konstatovano, kao i prethodnih godina, da je značajan broj korisnika budžeta zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji, iako je za angažovanje izvršilaca za obavljanje navedenih poslova bilo potrebno provesti proceduru prijema u radni odnos, u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je pomenute ugovore sa izvršiocima posla zaključivao u kontinuitetu tokom cijele godine, a prilikom isplate naknade po zaključenim ugovorima, u nekim slučajevima nisu sačinjeni i prezentirani izvještaji o obavljenim poslovima i zadacima za koje je ugovor zaključen, dok su u određenim slučajevima izvještaji o obavljenom poslu uopšteni. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet zaključivanja ugovora. Iako nije bilo utvrđeno ugovorom, pojedinim izvršiocima isplaćivane su naknade za službeno putovanje, troškovi mobitela i sl. Navedeni nedostaci su konstatovani kod revidiranih korisnika Budžeta FBiH (**Ured predsjednika Federacije BiH, Federacije BiH, Dom naroda i Predstavnički dom Parlamenta FBiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo finansija, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, Federalno ministarstvo trgovine, Služba za zajedničke poslove organa i tijela.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora;

Izdaci za hardverske i softverske usluge i iznajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava su iskazani u iznosu od 1.027.517 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 49.832 KM. Od navedenog iznosa najznačajniji izdaci se odnose na izdatke u Vladi FBiH 521.944 KM (godišnja naknada **po Ugovoru o uslugama Microsoftove glavne podrške (2010-2012. godina) 155.610 KM i Ugovor za softversko osiguranje Microsoftovih licenci (01.06.2010.- 31.05.2013). godine 366.334 KM**) i Federalnom ministarstvu finansija 171.401 KM (Pružanje funkcionalne podrške za aplikativni softver trezorskog poslovanja –(ISFU sistem), pružanje usluga održavanja i tehničke podrške za potrebe Ministarstva i tehnička podrška Oracle programskim proizvodima.

Vežano za realizaciju **Ugovora o uslugama Microsoftove glavne podrške 2010-2012**, a koji predstavlja nastavak saradnje iz ranijeg perioda, konstatovano je da je Ugovorom definisano samo plaćanje ukupne godišnje

naknade za izvršenje navedenih usluga (kao i prethodne godine) u iznosu od po 155.610 KM, **bez utvrđivanja broja sati po vrstama usluga navedenim u Ugovoru i navođenja pojedinačnih cijena što predstavlja lošu poslovnu praksu.** I u 2012. godini kao dokaz izvršenja ugovorenih usluga koje se plaćaju **na godišnjem nivou** prezentirani su nam Pregledi urađenih poslova po kvartalima sačinjeni od strane Microsoft BiH d.o.o. Sarajevo, koji nisu ovjereni od strane Sektora za informatiku Generalnog sekretarijata Vlade FBiH. **Zbog naprijed navedenog što je konstatovano i prethodne godine ne možemo potvrditi da je u potpunosti uspostavljena kontrola nad izvršenjem Ugovora o uslugama Microsoftove glavne podrške.**

Nakon prihvatanja informacije o izvršenju Ugovora o strateškom partnerstvu Vlade FBiH sa kompanijom Microsoft BiH, Vlada FBiH je u 2013. godini obnovila *Ugovor o količinskom licenciranju i osiguranju softvera* za period od naredne tri godine u vrijednosti 1.138.841,73 USD (bez PDV), sa godišnjom ratom od 379.613,91 USD (bez PDV). Također, obnovljen je i *Ugovor o uslugama Microsoftove glavne podrške* (sa primjenom od 01.01.2013. godine) na period od tri godine, a godišnja vrijednost ugovora je 156.897 KM (sa PDV-om).

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti, vezano za realizaciju Ugovora o licenciranju sa Microsoftom BiH u cilju njegovog optimalnog iskorištenja od strane budžetskih korisnika i sprečavanja dodatnih troškova koji bi nastali kupovinom tih istih proizvoda van ugovora;

Vezano za povećanje troškova za hardverske i softverske usluge u 2012. godini, ističemo da je obavljenom revizijom prethodne kao i tekuće godine konstatovano da dio budžetskih korisnika ima značajne izdatke po osnovu nabavke, dorade, održavanja softverskih aplikacija od kojih ističemo: Federalno ministarstvo trgovine – centralni informacijski sistem za prikupljanje podataka sa benzinskih pumpi u FBiH, Porezna uprava FBiH – Novi porezni informacijski sistema (nPIS-a), softver za fiskalizacij, Federalno ministarstvo pravde - Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronskom obliku u registarskim sudovima FBiH, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike – održavanje aplikacije SOTAC, baza neratnih invalida i baza civilnih žrtava rata, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva – Registar isplate novčanih podrški u poljoprivredi, te Registar poljoprivrednih gazdinstava i klijenata, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta – Registar malih i srednji preduzeća u FBiH i informacijski sistem obrtnog registra, te Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata – Informacijski sistem evidencija boračko - invalidske zaštite. Konstatovano je da prilikom nabavke nisu bili obezbijeđeni svi preduslovi za implementaciju softverskih aplikacija, zbog čega je došlo do kašnjenja u implementaciji istih. Za određeni broj softvera nije osiguran „izvorni kod“ aplikacije, što će uticati na povećanje troškova održavanja softvera u narednom periodu, a posebno imajući u vidu da se ugovori o održavanju moraju zaključiti sa dobavljačem koji raspolaže sa „izvornim kodom“ aplikacije. Iako je Vlada FBiH u predhodnom periodu Zaključkom odobrila da se u svakom ministarstvu uposli po najmanje jedan informatičar, koji će zajedno sa Sektorom za informatiku Generalnog sekretarijata činiti tim koji će raditi na daljoj izgradnji i održavanju informaciono – komunikacijskih tehnologija - IKT sistema u federalnim ministarstvima, konstatovano je da najveći broj revidiranih ministarstava nije postupio u skladu sa navedenim tj. nije obezbjeđena stručna podrška u okviru institucije koja bi obavljala poslove administriranja navedenih softverskih aplikacija čime bi se smanjili troškovi angažovanja spoljnih saradnika. Ovo se posebno odnosi na naprijed navedena ministarstva koja imaju ili su izvršili nabavku softvera i za iste utrošili značajna budžetska sredstva. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da su poduzete sve aktivnosti od strane dijela budžetskih korisnika kako bi se stvorili svi potrebni preduslovi za implementaciju softvera, smanjili troškovi održavanja, a time i opravdala utrošena sredstva za nabavku.**

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim ministarstvima poduzme aktivnosti kako bi se obezbjedila, u zavisnosti od značajnosti, adekvatna informatička podrška svim federalnim budžetskim korisnicima koji raspolažu softverskim aplikacijama putem obezbjeđenja iste u okviru institucije ili putem odgovarajuće zajedničke službe za sve federalne budžetske korisnike u okviru određenog federalnog organa,

Izdaci za eksternu reprezentaciju iskazani su u iznosu 749.672 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 21.169 KM. Provedenom revizijom konstatovano je da je kod značajnog broja budžetskih korisnika utvrđeno da se nije mogla potvrditi opravdanost nastalog izdatka odnosno nije se moglo potvrditi da su troškovi izvršeni prilikom obavljanja poslova i zadataka iz nadležnosti organa i institucija. Utvrđeno je da se prilažu računi bez specifikacije izvršene usluge kao i da se ne ovjeravaju od strane ovlaštene osobe, na računima se ne navodi kojim povodom i za koje namjene su isti nastali, računi ugostiteljskih objekata nastajali su u dane praznika i vikenda. Osim toga, na ime troškova reprezentacije konstatovano je plaćanje računa za kupovinu poklona zaposlenicima (novogodišnji paketići). Pojedini budžetski korisnici prilikom korištenja navedenih usluga nisu uspostavili adekvatnu kontrolu nad korištenjem istih. I ako je početkom godine Vlada FBiH donijela Uredbu o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama, najveći broj revidiranih budžetskih korisnika je u skladu sa istom donio interni akt, međutim ne može se potvrditi da je postupano u skladu sa istim.

Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru nadležnosti, poduzme aktivnosti na dosljednoj provedbi Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama, kao i da odgovarajućim aktom utvrdi godišnji iznos sredstava za budžetske korisnike kojima je data mogućnost korištenja ugostiteljskih usluga;

4.3.2.2 Tekući transferi (grantovi)

Tekući transferi (grantovi) iskazani su u iznosu od 965.152.784 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 4.955.284 KM. Strukturu navedenog izvršenja tekućih transfera dajemo u sljedećoj tabeli:

R/b	Vrsta tekućih transfera	Izvršenje u 2011.god.	Izvršenje u 2012. god.	Učešće (%)
1.	Tekući transferi u oblasti socijalnih prava	697.321.856 KM	688.347.194 KM	71,32
2.	Tekući transferi - poticajna sredstva	53.789.227 KM	70.174.388 KM	7,27
3.	Tekući transferi – subvencije	61.666.700 KM	58.333.373 KM	6,04
4.	Tekući transferi - grant (nepovratna) sredstva	133.797.664 KM	124.441.620 KM	12,89
5.	Tekući transferi za finans. obaveza Budžeta FBiH	13.622.053 KM	21.305.844 KM	2,21
6.	Ostali tekući transferi – Namjenska sredstva na podračunima u okviru JRT	0 KM	2.550.370 KM	0,26
Ukupno:		960.197.500 KM	965.152.789 KM	100,00

Planiranje sredstava tekućih transfera Budžeta FBiH za 2012. godinu, prema prezentiranoj dokumentaciji, vršeno je na osnovu nedovoljno obrazloženih budžetskih zahtjeva od strane dijela budžetskih korisnika, posebno u pogledu pravnog osnova, potrebnog iznosa sredstava i očekivanih efekata koji se trebaju postići njihovom realizacijom. **Od ukupnog izvršenja, na izvršenje tekućih transfera koji nisu imali pravni osnov za planiranje njihovog finansiranja iz Budžeta FBiH za 2012. godinu, odnosi se 42.821.648 ili 4,44%. U okviru navedenih sredstava, naročito ističemo dodjelu sredstava velikom broju neprofitnih organizacija (udruženja) iz Budžeta FBiH za koje ne postoji obaveza finansiranja i za koje najčešće nije jasno definisana svrha doznačavanja sredstava, a koje obezbjeđuju sredstva za finansiranje iz budžeta ostalih nivoa vlasti. Obzirom da za navedene transfere ne postoji zakonska obaveza finansiranja, isto sa stanovišta likvidnosti pruža prostor za eventualne uštede u narednom periodu.**

Izvršavanje tekućih transfera je najvećim dijelom regulisano posebnim zakonskim propisima, dok je Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu za dio transfera propisao da se izvršavaju na osnovu usvojenog programa (od strane Vlade FBiH) utroška sredstava. Međutim, konstatovano je da za određeni broj tekućih transfera način realizacije nije regulisan niti posebnim propisom niti je za iste Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu bila propisana obaveza donošenja i usvajanja programa utroška sredstava od strane Vlade FBiH, što je imalo za posljedicu: da se za dio tekućih transfera izvršenom revizijom nije moglo potvrditi da je raspodjela izvršena na transparentan način, da je vršen adekvatan nadzor, odnosno izvještavanje o namjenskom utrošku doznačenih budžetskih sredstava. Od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je prethodno utvrđena politika grantiranja, odnosno na koji način se određuje za koje tekuće transfere se utvrđuje obaveza donošenja programa utroška sredstava i za koje to nije potrebno.

Prilikom realizacije sredstava tekućih transfera, dio nadležnih ministarstava nije sa krajnjim korisnicima potpisivao ugovore o namjenskoj upotrebi budžetskih sredstava, sa jasnim navođenjem međusobnih prava i obaveza, a u cilju adekvatnog praćenja namjenskog korištenja doznačenih sredstava i kako bi se eventualno mogle poduzeti potrebne mjere prema onim korisnicima koji nenamjenski utroše sredstva ili u datom roku ne podnesu izvještaj o utrošku istih.

Vezano za izvještavanje o utrošku tekućih transfera, smatramo značajnim istaći da zakonskim i ostalim propisima (Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu) nije jasno definisan način izvještavanja, kako Vlade FBiH tako i Ministarstva finansija, a od strane istih nisu poduzete aktivnosti da se utvrdi način izvještavanja, u cilju adekvatnog praćenja utroška sredstava od strane nadležnih ministarstava. **Posljedica navedenog je da je izvještavanje od strane nadležnih ministarstava u najvećem dijelu vršeno putem iskazivanja samo finansijskih pokazatelja (bez tekstualnog obrazloženja u okviru finansijskih izvještaja) kao i prosljeđivanjem izvještaja o utrošku sredstava sačinjenih od strane krajnjih korisnika. Skrećemo pažnju da su poslovi praćenja realizacije, izvještavanja i nadzora nad trošenjem sredstava tekućih transfera, pored ostalih poslova, Zakonom o budžetima i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu utvrđeni da se obavljaju od strane Ministarstva finansija i Vlade FBiH. Međutim, konstatovano je da isti nisu sistematizovani u okviru njihovih organizacionih jedinica, što je konstatovano u izvještajima o izvršenoj reviziji za prethodne godine za što su davane preporuke po kojima nije postupljeno.**

Izvjestaji o utrošku tekućih transfera koji se dostavljaju od strane dijela budžetskih korisnika Ministarstvu finansija se od strane istog ne razmatraju ni analiziraju niti se prosljeđuju informacije nadležnim organima i institucijama.

Određeni budžetski korisnici, u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2012. godinu, su predložili Vladi FBiH programe utroška sredstava po pojedinim transferima za čiju realizaciju su nadležni u okviru djelokruga poslova koje obavljaju. Izvršenim uvidom u realizaciju usvojenih programa utroška sredstava, konstatovano je da dio budžetskih korisnika nije pravovremeno poduzeo aktivnosti na donošenju programa utroška sredstava kao i da realizacija nije u potpunosti izvršena u skladu sa usvojenim programima (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, Federalno ministarstvo kulture i sporta, Federalno ministarstvo trgovine, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta, Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i Federalno ministarstvo prostornog uređenja).

Na osnovu obavljene revizije procesa tekućih transfera revidiranih budžetskih korisnika ukazujemo na sljedeće:

- Proces planiranja i odobravanja sredstava se u svim slučajevima ne vrši, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima;
- Nije uspostavljena baza podataka korisnika tekućih transfera;
- Stručne službe pojedinih institucija i organa, nadležnih za realizaciju transfera, nisu dovoljno osposobljene da upravljaju i kontrolišu cjelokupan proces realizacije transfera;
- U svim slučajevima nisu doneseni programi utroška sredstava, sa kriterijima raspodjele i efektima koji se očekuju po osnovu utroška javnih sredstava;
- Nije ostvarena potpuna transparentnost u korištenju javnih sredstava;
- U svim slučajevima se ne zaključuju ugovori sa krajnjim korisnicima;
- Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad korištenjem sredstava od strane krajnjih korisnika;
- Nije uspostavljen adekvatan nadzor i izvještavanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava - nadležna ministarstva – Ministarstvo finansija - Vlada FBiH - Parlament FBiH);
- Nadležni organi i institucije ne vrše procjenu učinaka po osnovu realizovanih tekućih transfera.

Zbog naprijed navedenog se ne može potvrditi da je od strane nadležnih ministarstava uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava tekućih transfera doznačenih krajnjim korisnicima, kao i da su se od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija poduzimale aktivnosti u dijelu adekvatnog praćenja realizacije programa utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja budžetskih sredstava, na što je ukazivano i u prethodnim revizijama.

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za predmetnu godinu za koju se usvaja Budžet FBiH, i ostalim podzakonskim propisima jasno propisati način izvršavanja i izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava svih tekućih transfera, u cilju adekvatnog praćenja namjenskog utroška budžetskih sredstava;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, poduzmu odgovarajuće aktivnosti kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava, pratile efekte realizacije utroška sredstava, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja javnih sredstava;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da resorna ministarstva sa krajnjim korisnicima tekućih transfera potpisuju ugovore o izvršenju dodijeljenih sredstava, u kojima će se decidno navoditi međusobna prava i obaveze u cilju njihovog namjenskog korištenja;

Potrebno je preispitati opravdanost planiranja i realizacije sredstava tekućih transfera iz Budžeta FBiH za koje ne postoji zakonska obaveza, a naročito imajući u vidu stanje likvidnosti Budžeta FBiH i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje;

4.3.2.1 Tekući transferi iz oblasti socijalnih prava

Izvršenje tekućih transfera iz oblasti socijalnih prava iznosi 688.347.194 KM, što je u odnosu na odobreni operativni budžet predstavlja izvršenje od 99%. Sredstva se uglavnom realizuju putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata. Prilikom realizacije, nadzora i izvještavanja transfera iz oblasti socijalnih prava konstatovani su propusti koji se u najvećem dijelu odnose na: neuspostavljanje odgovarajućih registara korisnika prava; nema adekvatnog nadzora nad uvođenjem i izvođenjem u pravo korisnika obzirom da se isto vrši od strane

drugih nivoa vlasti (općina, kantona) i institucija (Federalni zavod PIO/ MIO); neuspostavljanje evidencije potraživanja po osnovu više ili pogrešno isplaćenih naknada korisnicima prava i nepoduzimanja aktivnosti na naplati istih.

4.3.2.2.1.1 Transfer Fondu PIO/MIO

Transfer Fondu PIO/MIO za refundiranje isplaćenih sredstava za penzije pod povoljnijim uslovima, realizuju se putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Ukupne obaveze po navedenom osnovu za 2012. godinu iznosile su 194.125.397 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (177.593.076 KM) više za 9,31%. Međutim, u finansijskim izvještajima resornog Ministarstva i Glavnoj knjizi trezora ukupne obaveze po navedenom osnovu iskazane su u iznosu od 204.717.988 KM što je za 10.592.591 KM više u odnosu na ukupno obračunate obaveze za 2012. godinu.

Sredstva transfera se posebno odobravaju za svaki doneseni propis kojim je omogućeno penzionisanje pod povoljnijim uslovima.

Pregled odobrenih i realiziranih sredstva po svakom odobrenom transferu, u sljedećoj tabeli:

Redni broj	Naziv transfera	Operativni Budžet u KM	Obračunate obaveze 2012. Godine u KM	Iskazane obaveze u GKT u KM	Više iskazane obaveze u KM
0	1	2	3	4	5 (4-3)
1.	Transfer temeljem prava demobilisanih boraca i članova njihovih porodica	35.265.497	32.094.919	35.265.497	3.170.578
2.	Transfer temeljem prava boraca i članova njihovih porodica	11.830.141	10.589.754	11.830.141	1.240.387
3.	Transfer za pokriće dijela penzija temeljem priznatog posebnog staža iz člana 94. Zakona o PIO	91.692.739	90.675.875	91.692.739	1.016.864
4.	Transfer za preuzete obaveze za korisnike penzija pripadnika bivše JNA temeljem člana 139. Zakona o PIO	5.795.726	5.163.904	5.795.726	631.822
5.	Transfer temeljem pov. uvjeta za sticanje prava na star. penziju vojnih osiguranika Vojske FBiH – Uredba II	15.981.632	15.772.551	15.981.632	209.081
6.	Transferi temeljem povoljnijih uvjeta za sticanje prava na star.mir.prip.bivš.voj.FBiH, dr.sl.i nam.biv.FMO –Uredba III	22.513.311	21.774.801	22.513.311	738.510
7.	Transfer za PIO – Minimalne penzije	5.638.942	5.588.502	5.638.942	50.440
8.	Penzije po Zakonu o PIO, član 126. Zakona o PIO	16.000.000	12.465.091	16.000.000	3.534.909
Ukupno:		204.717.988	194.125.397	204.717.988	10.592.591

Obaveza izdvajanja sredstava iz budžeta, za refundiranje Federalnom zavodu za penziono i invalidsko osiguranje utvrđena je Zakonom o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o penzionom i invalidskom osiguranju (član 94. i 139.) i Zakonom o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima („Službene novine FBiH“ broj 42/11, 37/12) potvrđuje se ostvareno pravo na starosnu penziju utvrđeno uredbama Vlade FBiH (Uredba I, Uredba II i Uredba III) i da se to pravo nastavlja i dalje koristiti. Sredstva za finansiranje prava ostvarenih navedenim uredbama i dalje se trebaju osiguravati na način kako je istim uređeno, a raspoloživa sredstva će se raspoređivati primjenom koeficijenta za obračun. Stupanjem na snagu ovog Zakona prestale su da važe uredbе Vlade FBiH od 01.06.2011. godine. **Naprijed navedenim zakonskim propisima uređen je način utvrđivanja iznosa sredstava za isplatu penzija koji treba osigurati u Budžetu FBiH koje će se isplaćivati sve dok korisnici penzija ne ispune uslove za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzionom i invalidskom osiguranju u FBiH.** Napominjemo da je uredbama Vlade FBiH (Uredba II i Uredba III), utvrđeno da se sredstva potrebna za pokriće obaveza nastalih u skladu sa ovim uredbama osiguravaju u iznosu od 50% iz sredstava koja se vode na posebnom podračunu nosioca penzionog i invalidskog osiguranja u FBiH i 50% potrebnih sredstava iz Budžeta FBiH. Također, članom 94. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzionom i invalidskom osiguranju uređeno je da će se u Budžetu FBiH osigurati sredstva za pokriće dijela visine penzija osobama temeljem priznatog posebnog staža (vrijeme koje je provedeno u odbrani, odnosno u pripremi za odbranu BiH u razdoblju 18.09.1991.–23.12.1995. godine). Naprijed navedenim Zakonom (član 139.) uređeno je i da će se vojnim osiguranicima pripadnicima bivše JNA državljanima BiH, korisnicima penzija koji imaju prebivalište na teritoriji Federacije BiH, penzija isplaćivati u visini od 50% iznosa penzije određene u skladu sa propisima o penzionom i invalidskom osiguranju vojnih osiguranika koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona. Sredstva za isplatu ovih penzija osiguravaju se u Budžetu FBiH. Izvršenom revizijom konstatovano je da odobrena sredstva Budžetom FBiH nisu bila realno planirana ni odobrena (na pojedinim pozicijama je odobreno puno više, a na nekim nedovoljno sredstava) Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2012. godinu izvršeno je usklađivanje između pojedinih prava. Nadležno Ministarstvo je tromjesečnim i mjesečnim planovima koje je dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija iznose za ove transfere planiralo u najvećem dijelu temeljem 1/12 odobrenog budžeta po pojedinim pravima u ukupnom iznosu odobrenih

sredstava za ove namjene (204.717.988 KM), a ne temeljem relevantne dokumentacije kojom se utvrđuje iznos potrebnih sredstava obzirom da se radi o transferima koji se planiraju i izvršavaju temeljem zakonskih propisa. Obaveze u Glavnoj knjizi trezora nisu u toku godine evidentirane na osnovu vjerodostojnih dokumenata u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. Uzimajući u obzir da je zaduženo za kontrolu, nadzor i realiziranje tekućih transfera koji se realiziraju putem Zavoda PIO/MIO, navedeno Ministarstvo nije uspostavilo adekvatnu evidenciju korisnika prava i prava po korisnicima, a za koja se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima sredstva osiguravaju u Budžetu FBiH, temeljem koje bi se vršio nadzor i kontrola realiziranja budžetskih sredstava. Posljedica navedenog je jednim dijelom da se na kraju godine u Glavnoj knjizi trezora i financijskim izvještajima iskazuju obaveze po pojedinim transferima u većem iznosu od stvarnog iznosa za 10.592.591 KM. **Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilniku o financijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a što ima značajan uticaj na iskazivanje istinitog i objektivnog stanja rashoda i obaveza po navedenim osnovama u finansijskim izvještajima.**

Na poziciji „**Ostalih razgraničenih rashoda**“ kod Federalnog ministarstva rada i socijalne politike iskazane ukupne obaveze prema Federalnom zavodu PIO/MIO na ime duga za isplaćene penzije u iznosu od 176.660.816 KM koje se odnose na obveze temeljem verificiranog duga iz prethodnog razdoblja. Umanjenje navedenog duga je izvršeno po osnovu više uplaćenih sredstava u 2012. godini bez donošenja odgovarajućeg akta od strane nadležnog organa i institucije u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu. Vezano za naprijed navedeno nakon provedenih procedura u 2013. godini donesen je **Zakon o izmirenju obveza FBiH prema Federalnom zavodu za penziona i invalidsko osiguranje** („Službene novine FBiH“ br. 14/13) kojim je utvrđeno da će se neizmirene obveze FBiH temeljem verificiranog duga u iznosu od 180.979.871 KM izmiriti u gotovinskim iznosima u narednih 10 (deset) godina, u 120 mjesečnih rata. Ukoliko se na ime verificiranog duga u tijeku 2012. godine izvrši uplata Zavodu ona će se uzeti u obzir i za taj iznos smanjiti verificirani dug.

Potrebno je osigurati da se evidentiranje poslovnih promjena vrši na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;

4.3.2.2.1.2 Transfer za lica sa invaliditetom

Transfer za lica sa invaliditetom, koji se realizuje putem **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike**, iskazan je u ukupnom iznosu od **120.637.108 KM** od čega se 106.344.191 KM odnosi na izmirenje tekućih obaveza iz 2012. godine po Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i 14.292.917 KM za izmirenje obaveza prema neratnim invalidima za isplatu duga po Zakonu o osnovama socijalne zaštite koji je važio do 11.03.2009. godine. Pravo na socijalnu zaštitu, prema odredbama Zakona o osnovama socijalne zaštite, imaju lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe, za koje se iznos naknade utvrđuje rješenjem u skladu sa Pravilnikom o ocjenjivanju oštećenja organizma kod lica sa invaliditetom u postupku ostvarivanja prava po navedenom Zakonu, dok je način isplate sredstava utvrđen posebnim Uputstvom.

Transfer za osobe sa invaliditetom - neratni invalidi (isplata starog duga po Zakonu o osnovama socijalne skrbi koji je važio do 11.03.2009. godine) realiziran je u iznosu od 14.292.917 KM, što je u odnosu na odobrena sredstva 95,29 %. Vezano za realiziranje transfera za osobe sa invaliditetom - neratni invalidi konstatirano je da je na poziciji „**Ostali razgraničeni rashodi**“ na dan 31.12.2012. godine iskazana obaveza u iznosu od **239.262 KM** temeljem Zakona o osnovama socijalne skrbi, **iako je u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja neizmirenih obaveza nastalih temeljem Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom** („Sl. novine FBiH“ br 27/12) iste trebalo izmiriti **zaključno do 30.06.2012. godine**. Vezano za iskazani dug po navedenom osnovu treba uzeti u obzir da je protiv FBiH pokrenuto oko 500 upravnih sporova koji su još u toku, čiji se ishod ne može predvidjeti i da ovaj dug može biti veći za iznos svakog spora kojeg FBiH eventualno na sudu izgubi. Napominjemo da se ni ovom kao i prethodnim revizijama nije mogao potvrditi iskazani dug obzirom da nije izvršeno usaglašavanje obaveza iskazanih u pomoćnoj evidenciji (SOTAC baza) sa Glavnom knjigom trezora, kao i da se svake godine kao i tekuće vršila korekcija duga čiji se ukupan iznos trebao utvrditi u godini kada je donesen navedeni Zakon (2009. godine).

Potrebno je Vlada FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom rada i socijalne politike, kao i Ministarstvom finansija i Federalnim pravobranilaštvom, poduzme aktivnosti vezano za pravovremeno rješavanje pitanja podnesenih tužbi temeljem priznatih prava, pravomoćnih sudskih presuda i izvršnih sudskih rješenja, a u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata kao i poduzimanja aktivnosti na povratu više isplaćenih naknada u odnosu na pravo utvrđeno Zakonom;

4.3.2.2.1.3 Transfer za civilne žrtve rata

Transfer za civilne žrtve rata realiziran je u iznosu od 25.622.337 KM, što je 91,69 % u odnosu na odobreni budžet od 27.945.870 KM. Članom 59. Zakonom o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom, kojim je regulisano pravo na navedenu naknadu, uređeno je da „Osnovica za obračun novčanih primanja za osobe iz člana 56. ovog Zakona iznosi 70% od osnovice utvrđene u skladu sa federalnim propisima o pravima boraca i članova njihovih porodica. Osnovica i mjesečni iznosi novčanih primanja sukladno ovom Zakonu usklađuju se na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava prema propisima o pravima branitelja i članova njihovih obitelji“. Prema Odluci Vlade FBiH (V. broj 357/11) od 29.04.2011. godine osnovica za određivanje mjesečnih novčanih naknada korisnika borački invalidske pomoći u FBiH utvrđena je u iznosu od 820,14 KM, a ista je Odlukom Vlade FBiH (V broj 815/2012 od 22.05.2012. godine) povećana na 849,66 KM. Također, donesena je i **Odluka Vlade FBiH** (V broj 816/2012 od 22.05.2012. godine) o **utvrđivanju koeficijenta od 0,965257 za obračun i isplatu novčanih naknada korisnika boračko invalidske pomoći u FBiH za 2012. godinu**. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se tokom razdoblja I-VI 2012. godine primjenjivala neodgovarajuća manja osnovica za obračun primanja civilnih žrtava rata u iznosu od 507,55 KM (izračunata osnovica od 805,64 KM umanjena za 70 %, kao i za 10 % temeljem primjene Zakona o načinu ostvarivanja ušteda u FBiH). Ministarstvo je tek od 01.07.2012. godine uskladilo osnovicu za obračun naknada za korisnike prava po propisima o civilnim žrtvama rata koja iznosi 574,10 KM (849,66 KM x 0,965257 x 70%). Uzimajući u obzir da je došlo do povećanja osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko invalidske pomoći za razdoblje V 2011. do VI 2012. godine **ne može se potvrditi da je Ministarstvo postupilo sukladno članku 17. (članku 59.) Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne skrbi, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji sa djecom kojim je utvrđeno da se osnovica i mjesečni iznos novčanih primanja sukladno ovom Zakonu usklađuju na način kako se vrši usklađivanje novčanih primanja za korisnike prava prema propisima o pravima branitelja i članova njihovih obitelji**. Realizacija odobrenih sredstava treba da se odvija u skladu sa Uputstvom o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava („Službene novine FBiH“ br. 55/06). Od strane općinskih službi navedeno Uputstvo se nije dosljedno primjenjivalo u dijelu da se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika unose u bazu podataka i da se u propisanom roku od 15 dana sa dokaznom dokumentacijom dostave nadležnim kantonalnim organima, a što je imalo za posljedicu da se vrši isplata i korisnicima kojima je po raznim osnovama prestalo pravo na navedenu naknadu.

4.3.2.2.1.4 Transfer za invalidnine

Transfer za invalidnine iskazan je u iznosu od **312.411.244 KM**, što u odnosu na budžetom odobrena sredstva predstavlja izvršenje od 99,18%, koji se realizuju preko **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata**.

Strukturu ukupnog izvršenja svih tekućih transfera koji se realizuju preko navedenog Ministarstva, u iznosu od 338.484.398 KM, dajemo u sljedećoj tabeli:

Red broj	Naziv transfera	Rebalans Budžeta FBiH za 2012.god.	Realizacija sredstava za 2012.god.	Index (%)
1	2	3	4	5=4/3
1.	Transfer pojedincima - za invalidnine	315.000.000	312.411.244	99,18
2.	Transfer pojedincima za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja	14.541.800	13.859.498	95,31
3.	Transfer isplata razlika sredstava lične i porodične invalidnine za period od 01.01. do 31.07. 2009. godine	8.833.333	7.937.428	89,86
4.	Transfer isplata razlike za naknadu dobitnicima ratnih priznanja i članovima njihovih porodica za period 01.01. do 31.07. 2009.	466.667	459.452	98,45
5.	Transfer neprofitnim organizacijama - za podršku fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračke populacije	675.702	675.702	100,00
6.	Transfer pojedincima - za pomoć u liječenju	800.000	800.000	100,00
7.	Transfer neprofitnim organizacijama temeljna udruženja proistekla iz posljednjeg odbrambeno – oslobodilačkog rata	360.000	357.000	99,16
8.	Transfer za obilježavanje značajnih datuma	270.000	269.500	99,81
9.	Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređivanje mezarja i groblja	63.000	61.500	97,62
10..	Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika braniteljske populacije	125.000	125.000	100,00
11.	Transfer neprofitnim organizacijama -TR	50.000	140.000	280,00
12.	Jednokratna novčana podrška pripadnika OSBIH Tekuća rezerva Vlade FBiH	-	1.388.074	-
Ukupan iznos:		341.185.502	338.484.398	98,34

Transfer za invalidnine se realizuje na osnovu **Zakona o pravima boraca i članovima njihovih porodica** i istim je definisano da će se visina osnovice usklađivati sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a da će se za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada primjenjivati koeficijent u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, na način da će se visina osnovice za obračun usklađivati sa kretanjem inflacije u FBiH iz prethodne godine. Prema ovom zakonu koeficijent za obračun će se primjenjivati u slučaju da budžetska sredstva za isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnicima prava po drugim zakonima iznose manje od iznosa potrebnih sredstava za isplatu na način da se iznos sredstava koji je osiguran u Budžetu FBiH za tekuću budžetsku godinu dijeli sa iznosom koji bi bio potreban da bi se primjenila naprijed definisana osnovica. Vlada FBiH 22.05.2012. godine u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica je donijela Odluku o utvrđivanju visine osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko - invalidske zaštite u FBiH i članova njihovih porodica za 2012. godinu (osnovica iz 2011. godine od 820,14 je pomnožena sa stopom inflacije od (3,6%) i Odluku o koeficijentu obračuna i isplate naknade boračko - invalidske zaštite od 0,965257 koji će se primjenjivati u toku godine u skladu sa raspoloživim budžetskim sredstvima.

U skladu sa članom 54. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, nadležno Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem navedenog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, izdaje obavezne instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava prema ovom zakonu, a koja se osiguravaju u Budžetu FBiH. U skladu sa navedenim Zakonom, ministar je donio Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja, vođenja evidencije o korisnicima prava i izvršenim isplatama i dostavljanju izvještaja o utrošenim sredstvima. Obaveza obračuna lične i porodične invalidnine korisnika prava je u nadležnosti općinskih organa, koji se potpisan i ovjeren od strane službenog lica dostavlja nadležnom kantonalnom organu. Obaveza kantonalnog organa je da neposredno po dobijanju obračuna za mjesečnim sredstvima iste objedini, ovjeri i potpiše i sa rekapitulacijom dostavi navedenom Ministarstvu, koje izvrši kontrolu i urađene i potpisane preglede dostavlja na isplatu. **Ukoliko se iz bilo kojeg razloga u toku kontrole utvrde greške i ukoliko kantonalni organi ne izvrše korekcije prema uputama nadležnog Ministarstva, isto će sačiniti korigovane obračune i proslijediti na realizaciju. Ističemo da smo izvršenom revizijom kao i prethodne godine konstatovali da su od strane Ministarstva izvršene obustave isplata iz razloga što nije vršena korekcija dostavljenog obračuna naknada za invalidnine korisnicima prava od strane dijela kantona, a radilo se o obračunima po rješenjima o priznavanju svojstva ratnog vojnog invalida i po tom osnovu prava na ličnu invalidninu od prvog dana narednog mjeseca u odnosu na podnesene zahtjeve (u najvećem broju slučajeva od 01.07.2007. godine). Po nalogu za postupanje, odnosno Naredbi Ministra u toku 2011. godine, vršena je obustava isplata iz razloga što niži nivoi vlasti nisu postupili u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima u dijelu korekcije obračuna prema uputama Ministarstva (obustavljen iznos 4.322.545 KM). Nije nam prezentirana dokumentacija da je tokom 2012. godine vršena isplata ovih obustava, osim dokumentacije koja potvrđuje da je i u 2012. godini vršena obustava isplata doznačenih obračuna za januar 62.623 KM, februar 303.179 KM, mart 131.835 KM i april 129.429 KM, tako da **ukupan iznos obustavljenih isplata sa 30.04.2012. godine čini iznos od 4.949.611 KM. Ukupan iznos obustavljenih isplata sa 31.12.2012. godine, nije prezentiran kao i dokumentacija da su obustavljene isplate evidentirane u Glavnoj knjizi trezora na, kao ni u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2012. godine, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH. Također nije prezentirana dokumentacija da se vrši korekcije obračuna u Glavnoj bazi podataka i likvidacionim kartonima korisnika prava kao i da su o istom obaviještene općinske službe koje su nadležne za vršenje obračuna. Zbog ovakvog načina vršenja obračuna ne može se potvrditi da iskazani podaci u Glavnoj bazi podataka i na likvidacionim kartonima korisnika prava odražavaju stvarno stanje obračunatih i isplaćenih naknada korisnicima prava, a također je onemogućena adekvatna kontrola obračunatih i isplaćenih naknada iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, jer isti nisu uporedivi sa pomoćnom evidencijom (Glavnom bazom podataka). Uzimajući u obzir naprijed navedeno vezano za nadzor nad provođenjem Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, ne možemo potvrditi dosljednu provedbu ovog zakona u dijelu nadzora i kontrole namjenskog trošenja sredstava, što se doneseni akti Ministarstva ne provode adekvatno od strane nižih nivoa vlasti, koji su nadležni za uvođenje u pravo i obračun utvrđene naknade, kao i evidentiranje obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH u dijelu iskazivanja obaveza u periodu kada su i nastale.****

Potrebno je Vlada FBiH u saradnji sa resornim ministarstvom, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica u dijelu nadzora i kontrole namjenskog utroška sredstava, kao i dosljedne provedbe navedenog zakona i provedbenih akata od strane nižih nivoa vlasti;

4.3.2.2.1.5 Transfer isplata razlika sredstava lične i porodične invalidnine za period od 01.01. do 31.07.2009. godine

Transfer razlike sredstava lične i porodične invalidnine za period od 01.01. do 31.07.2009. godine iskazan je u iznosu od 7.937.428 KM, što u odnosu na budžetom odobrena sredstva od 8.833.333 KM predstavlja realizaciju 88,96%, koji se realizuju preko **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata. Odlukom Vlade FBiH o visini osnove za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko - invalidske zaštite za 2009. godinu** (09.04.2009. godine), utvrđena je osnovica od **914,16 KM**, s tim da je navedeno da će se ova osnovica primjenjivati kada se za to obezbijede potrebna finansijska sredstva, a do obezbjeđenja potrebnih novčanih sredstava primjenjivat će se osnovica za 2008. godinu u iznosu od **805,64 KM** koja je isplaćivana u periodu od 01.01.2009. godine do 01.08.2009. godine. Nakon stupanja na snagu **Zakona o načinu ostvarivanja ušteta u FBiH**, Vlada FBiH je donijela **Uredbu o načinu ušteta na isplatama mjesečnih novčanih naknada** (14.09.2009. godine) korisnicima prava na ličnu invalidninu ostvarenu isključivo po osnovu ranjavanja ili zarobljavanja i korisnicima prava na porodičnu invalidninu, odnosno uvećanu invalidninu, ostvarenu po osnovu poginulog i/ili nestalog borca sredstva su isplaćivana 100% od osnove iz decembra 2008. godine, a ostalim korisnicima isplaćivano je 90% od te osnove. Ovakav način obračuna i isplate vršio se od 01.08.2009. godine i trajao je do 27.02.2010. godine, odnosno do usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica. **Zbog navedenog načina obračuna, dio korisnika prava boračko - invalidske zaštite su u 2011. godini uputili nadležnom Ministarstvu zahtjeve za isplatu razlike lične i porodične invalidnine, o čemu je isto sačinilo i dostavilo Vladi FBiH Informaciju u vezi sa zahtjevima RVI - a, porodica šehida i poginulih boraca koje se odnose na isplatu razlike lične i porodične invalidnine za period 01.01.2009. godine do 28.02.2010. godine.** Vezano za rješavanja pitanja isplate razlike isplate lične i porodične invalidnine nije prezentirana dokumentacija da su od strane Vlade FBiH u 2012. godini poduzimane aktivnosti. Prezentiran je zaključak od 28.12.2011. godine kojim je Vlada FBiH zadužila Federalno ministarstvo za pitanje boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata da problem tužbi radi isplate razlike pokuša riješiti mirnim putem u saradnji sa boračkim organizacijama. Također prezentiran je i zapisnik sa sastanka federalnog ministra sa organizacijom porodica šehida i poginulih boraca BiH i RVI (potpisan od strane Ministra i zapisničara Saveza RVI BiH) održanog 04.04.2012. godine u kome je navedeno da će se krajem aprila ili početkom maja 2012. godine pripremiti obračun i doznačiti isplata odobrenih sredstava sa Transfera – razlika sredstava lične i porodične invalidnine za period od 01.01. do 31.07.2009. godine po dogovorenoj dinamici. Prema „*Obračunu razlike invalidnine po osnovu neusklađenosti osnove za period I-VII 2009. godine*“ potpisanog od savjetnika i pomoćnika ministar ukupna potrebna (procijenjena) sredstva iznose 26,5 miliona KM. U istom je i navedeno da se u dogovoru sa krovnim boračkim udruženjima navedena razlika isplati u 3 (tri) godine (2012. 2013 i 2014. godina), a da budžetska sredstva za isplatu navedene razlike u 2012. godini iznose 8.833.333 KM i biće isplaćena u (tri) rate od cca 2,94 miliona KM. **Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da obračun razlike invalidnine nije izvršen u Informacionom sistemu nadležnog Ministarstva (baza podataka) za obračun lične i porodične invalidnine, već je izvršen u pomoćnoj evidenciji Excel tabelama od strane uposlenika čiji opis poslova i zadataka ne obuhvata obračun invalidnina, isti nije prikazan u bazi podataka (likvidacionim kartonima korisnika prava) obračunate lične i porodične invalidnine. Imajući u vidu naprijed navedeno, da odluka o isplati nije donesena od strane nadležnog organa, da nije izvršen obračun ukupnog iznosa neisplaćene razlike, da ne postoji uspostavljena odgovarajuća evidencija obaveza po osnovu neisplaćenih invalidnina, da obračunate i isplaćene razlike nisu evidentirane u Bazi podataka porodične i lične invalidnine, kao i da obračun nije izvršen od strane općinskih službi, ne može se potvrditi da je isplata i obračun navedene naknade razlike invalidnina za period 01.01. do 31.07.2009. godine izvršen u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. Vezano za navedeno ne može se potvrditi da se raspolaže relevantnim dokumentom kojim bi se potvrdilo da je sa svim boračkim organizacijama postignut dogovor za rješavanje pitanja isplate razlike lične i porodične invalidnine posebno u dijelu perioda obračuna.**

Transfer sredstava za naknadu dobitnicima ratnih priznanja i članovima njihovih porodica za period 01.01. do 31.07.2009. godine iskazan je u iznosu od 459.452 KM. **Odlukom Vlade FBiH o visini osnove za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko - invalidske zaštite za 2009. godinu**, (09.04.2009. godine), utvrđena je osnovica od **914,16 KM**, s tim da je navedeno da će se ova osnovica primjenjivati kada se za to obezbijede potrebna finansijska sredstva, a do obezbjeđenja potrebnih novčanih sredstava primjenjivat će se osnovica za 2008. godinu u iznosu od **805,64 KM**. **Kao i kod realizacije prethodnog transfera konstatovano je da odluka o isplati nije donesena od strane nadležnog organa, da nije utvrđen ukupan iznos neisplaćenih razlika, da ne postoji uspostavljena odgovarajuća evidencija obaveza po osnovu neisplaćenih naknada po osnovu ratnih priznanja, da nije uspostavljena evidencija obaveza i da obračunate i isplaćene razlike nisu evidentirane u Bazi podataka dobitnika ratnih priznanja. Zbog navedenog ne može**

se potvrditi da je isplata i obračun naknade razlike dobitnika ratnih priznanja izvršena u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom i Ministarstvom finansija poduzme aktivnosti na utvrđivanju stvarnog iznosa obaveza po osnovu razlike lične i porodične invalidnine i obaveza po osnovu razlike dobitnika ratnih priznanja, kao i načina izmirenja istih u cilju izbjegavanja sudskih sporova (zatezних kamata i troškova postupka);

4.3.2.2.2 Tekući transferi – poticajna sredstva

Izvršenje tekućih transfera – poticajnih sredstava iznosi 70.174.388 KM, što predstavlja 7,27% od ukupnog izvršenja tekućih transfera, a isti se uglavnom realizuju putem Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta. **Prilikom realizacije, nadzora i izvještavanja transfera – poticajnih sredstava konstatovani su propusti koji se u najvećem dijelu odnose na: ne uspostavljanje registra klijenata i poljoprivrednih gazdinstava, kao i registra malih i srednjih preduzeća u FBiH i informacionog sistema obrtnog registra; ne blagovremeno donošenje odgovarajućih provedbenih akata u skladu sa zakonskim propisima, kao i programa utroška sredstava; programi utroška sredstava nisu doneseni u skladu sa zakonskim propisima, odnosno strateškim opredjeljenjima; nije uspostavljena kontrola nad korištenjem poticajnih sredstava od strane krajnjih korisnika, posebno kada se radi o poticajima koje realizuju i kontrolišu niži nivoi vlasti i nije uspostavljen adekvatan nadzor i izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava.**

4.3.2.2.2.1 Transfer za poljoprivredu

Transfer za poljoprivredu je prema finansijskim izvještajima iskazan u iznosu od 68.026.565 KM, što predstavlja izvršenje od 99,98 % u odnosu na planirana sredstava, a isti se realizuje putem **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**. Planiranje Transfera za poljoprivredu se vrši u skladu sa **Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju** (u daljem tekstu: Zakon o novčanim podrškama), a realizacija transfera na osnovu Zakona o novčanim podrškama, Programa utroška sredstava kojeg usvaja Vlada FBiH i provedbenih propisa za svaki pojedini model potpore kojim se, od strane ministra poljoprivrede, propisuju bliži uslovi i način realizacije sredstava (**model poticaja za proizvodnje, model kapitalnih ulaganja, model ruralnog razvitka, model potpore dohotku i model ostalih vrsta potpora**).

Pregled izvršenja Transfera za poljoprivredu, po modelima poticaja:

Točka programa	Modeli poticaja po Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju	Program utroška sredstava u KM	Izvršenje na dan 31.12.2012. godine u KM	Nerealizirani zahtjevi iz fiskalne 2012. godine u KM	Izvršenje na dan 31.12.2011. godine u KM
A	Model poticaj za proizvodnje	32.150.486	32.150.122	16.587.888	31.002.441
A/1	Biljna proizvodnja	8.117.063	7.367.877	2.058.383	6.092.458
A/2	Animalna proizvodnja	24.033.424	24.782.245	14.529.505	24.909.982
B	Ruralni razvoj	25.076.706	29.056.669	20.843.786	258.000
B/1	Ruralni razvoj u FBiH	17.076.706	21.256.669	20.843.786	
B/2	Ruralni razvoj u RS	8.000.000	7.800.000		
C	Model ostalih vrsta potpora	8.811.807	6.831.059	1.842.398	10.405.789
D	Rezerve	2.000.000	100 % u B/1		
E	Raspodjela sredstava po modelu podrške dohotku	0			0
F	Model kapitalna ulaganja	0			0
G	Isplata neisplaćenih poticaja za 2010. godinu uključujući i IV kvartal za mlijeko	0			10.337.204
	Ukupno: (A+B+C+D+E+F+G)	68.039.000	68.037.850	39.274.072	52.003.434

Kao što se vidi iz navedene tabele utvrđen je ukupan iznos nerealiziranih zahtjeva iz fiskalne 2012. godine od 39.274.072 KM, koji se odnose na neiskazane obaveze za poticaje korisnicima koji su ispunjavali posebno propisane kriterije po osnovu Programa utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ i Pravilnika o uslovima i načinu ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji u iznosu od 16.587.888 KM; neiskazane obaveze za poticaje korisnicima po osnovu modela za ostale vrste podrški u iznosu od 1.842.398 KM, koji su također ispunjavali propisane uslove utvrđene Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški u poljoprivredi, odnosno Javnim pozivom. U navedenom iznosu sadržane su i potencijalne obaveze u iznosu od 20.843.786 KM za Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva, po osnovu 677 podnesenih i neobrađenih zahtjeva od strane Komisije za ruralni razvoj. Zbog naprijed navedenog, resorno Ministarstvo nije ispoštovalo odredbe članova 4., 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članova 6. i 14. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2012. godinu u dijelu stvaranja obaveza na teret budžeta samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Budžeta, kao i u dijelu iskazivanja svih nastalih obaveza u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim

izvještajima. Zbog navedenog, stanje rashoda i obaveza nije iskazano istinito i fer u finansijskim izvještajima na dan 31.12.2012. godine. Isto je jednim dijelom posljedica i nepostupanja Ministarstva u skladu sa članovima 10. i 16. Zakona o novčanim podrškama, prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2012. godinu, u dijelu utvrđivanja maksimalno poticane količine za svaku proizvodnju pojedinačno, kao i srazmjernog smanjenja visine sredstava za podršku pojedinom klijentu ako ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrški.

U skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, za isplatu poticaja u poljoprivredi, nisu pravovremeno doneseni provedbeni propisi kojima bi se definisali uslovi i načini ostvarivanja novčanih podrški. Provedbenim propisima za novčane podrške po modelima ruralnog razvoja i ostalih podrški, u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, trebali su biti propisani uslovi i način ostvarivanja novčanih podrški, međutim, osnovna karakteristika istih je da nisu propisali posebne kriterije na osnovu kojih će se realizovati propisane mjere iz Programa utroška sredstava kojeg donosi Vlada FBiH, kao ni rokove za podnošenje zahtjeva za ostvarivanje novčanih podrški, već je istima samo definisano da će biti objavljeni posebni javni pozivi kojima će navedeno biti naknadno propisano. Uvidom u objavljene javne pozive konstatovano je da su bili otvoreni sa najkraćim rokom za prikupljanje zahtjeva od 5 dana i sa najdužim rokom od 15 dana, kao i da su istima propisivani posebni kriteriji za dodjelu sredstava i način vrednovanja zahtjeva, što je utvrđivalo Ministarstvo. Zbog kratkoće vremena za podnošenje zahtjeva u odnosu na traženu dokumentaciju, ne može se potvrditi da su svi klijenti imali jednaka prava i mogućnosti učešća u ostvarivanju potpore i da je proces dodjele sredstava federalnih podrški po modelu ruralnog razvoja i modelu ostalih vrsta podrški izvršen uz dosljedno poštovanje principa transparentnosti i pravičnosti.

Poticaji u animalnoj i biljnoj proizvodnji su realizovani u ukupnom iznosu od 32.150.122 KM, od čega 24.782.245 KM za animalnu i 7.367.877 KM za biljnu proizvodnju. U navedenom iznosu nisu sadržane nerealizirane obaveze u iznosu od 16.587.888 KM, od čega se na animalnu proizvodnju odnosi 14.529.505 KM² i na biljnu 2.058.383 KM. Izvršenje poticaja u animalnoj proizvodnji manje je za 127.737 KM u odnosu na prethodnu godinu i za 7.160.405 KM manje u odnosu na fiskalnu 2010. godinu, što ukazuje da se sve manje poticajnih sredstava plasira primarnim proizvođačima. U 2012. godini je Programom utroška sredstava predviđeno poticanje 12 proizvodnih aktivnosti u animalnoj proizvodnji, od kojih je sredstva poticaja dobilo samo njih 7, dok je za 5 animalnih proizvodnji konstatovano da iako je bilo planirano, nije bilo realizacije poticajnih sredstava: uzgoj goveda u sistemu krava – tele, uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze), uzgoj rasplodnih krmača, uzgoj pčelinjih zajednica i uzgoj morske ribe. Poticaji u biljnoj proizvodnji realizirani su u iznosu od 7.367.877 KM. Programom utroška sredstava za 2012. godinu predviđeno poticanje 17 proizvodnih aktivnosti u biljnoj proizvodnji, od kojih je sredstva poticaja dobilo samo njih 8, dok je za 9 biljnih proizvodnji konstatovano da iako je bilo planirano, nije bilo realizacije poticajnih sredstava: duhana roda 2012. godine, duhana u listu u 2012. godini, sjemena kukuruza, soje, suncokreta i krompira, sadnog materijala deklariranih sadnica krošnjastog voća, jagodičastog voća i sadnica vinove loze. Navedeno može imati značajne posljedice po Budžet FBiH u narednom periodu jer smo obavljenom revizijom konstatovali postojanje nerealiziranih obaveza po animalnoj i biljnoj proizvodnji u iznosu od 16.587.888 KM. Od strane nadležnog Ministarstva nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdila opravdanost, odnosno razlog povećanja poticajnih cijena. Narочito ističemo da je za proizvodnju silažnog kukuruza utvrđena poticajna cijena u iznosu od 600 KM/ha u odnosu na prethodnu godinu kada je iznosila 100 KM/ha, i da za isto nije dato adekvatno obrazloženje.

Mjere ruralnog razvoja iskazane su u ukupnom iznosu od 29.056.669 KM (specifikacija pojedinačnih poticaja u okviru modela ruralnog razvoja data je u tabeli), što u odnosu na planirana sredstava u iznosu od 25.076.706 KM predstavlja izvršenje od 115,87 %. U okviru navedenog izvršenja najznačajniji troškovi se odnose na poziciju Kapitalnih ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva, za period 01.06.2010. – 31.12.2011. godine (21.170.415 KM). U navedenom izvršenju nisu sadržane nerealizovane potencijalne obaveze koje procjenjujemo u iznosu od 20.843.786 KM, a odnose se na 677 zahtjeva za Kapitalna ulaganja koji nisu obrađeni od strane Komisije za ruralni razvitak, kako je navedeno, zbog nedostatka finansijskih sredstava.

² Struktura nerealizovanih obaveza za animalne proizvodnje u 2012. godini (14.529.505 KM), je sljedeća : tov junadi iz domaćeg uzgoja 1.073.400 KM, uzgoj krava prvotelki (rasplodne junice) 2.465.100 KM, uzgoj goveda u sistemu krava – tele 872.500 KM, proizvodnja svježeg ovčijeg i kozijeg mlijeka u 2012. godini 14.661 KM, uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze) 1.641.660 KM, tov svinja 1.004.220 KM, uzgoj rasplodnih krmača 69.100 KM, uzgoj 18 – tjednih pilenki 119.768 KM, košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica 27.480 KM, uzgoj slatkovodne ribe 124.464 K, uzgoj morske ribe 83.133 KM, neobrađeni zahtjevi pristigli kao neblagovremeni 914.618 KM (kravlje, ovčije i kozije mlijeko, uzgoj rasplodnih junica, tov junadi), zahtjevi za tov junadi obustavljeni po obavijesti inspekcije 1.121.000 KM.

Pregled planirano/ ostvareno u okviru modela ruralnog razvoja dajemo u sljedećoj tabeli:

Red. br.	RURALNI RAZVOJ	Planirano Programom utroška sredstava (u KM)	Izvršenje na dan 31.12.2012. godine (u KM)
I	Mjere ruralnog razvoja u FBiH	17.076.706	21.256.669
1.	Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva, za period 01.06.2010. – 31.12.2011. godine	16.126.706	21.170.415
2.	Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva u 2012. godini		0
3.	Certifikacija organske proizvodnje	200.000	86.254
4.	Regresiranje kamata	500.000	0
5.	Očuvanje autohtonih biljnih i animalnih vrsta	250.000	0
II	Mjere ruralnog razvoja u Republici Srpskoj – Poseban program	8.000.000	7.800.000
	Ukupno:	25.076.706	29.056.669

Vežano za poziciju „Kapitalnih ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva“ koju je Ministarstvo uvrstilo u model ruralnog razvoja umjesto u model kapitalnih ulaganja, konstatovano je da su istim prekršene odredbe člana 28. Zakona o poljoprivredi i člana 17. Zakona o novčanim podrškama kojim se propisuje šta obuhvata model kapitalnih ulaganja, za čiju raspodjelu su propisana posebna pravila. Objavljenim Javnim pozivom za dodjelu novčanih sredstava za realizaciju zahtjeva u okviru Kapitalnih ulaganja i investicija data je mogućnost da na isti mogu aplicirati svi oni koji se bave proizvodnjom poljoprivrednih proizvoda iz Dodatka I Zakona o poljoprivredi i koji su investirali u periodu od 01.06.2010. godine do 31.12.2011. godine, što nije u skladu sa članom 7. Zakonom o novčanim podrškama kojim se uređuju izdvajanja po osnovu poticaja u poljoprivredi i koji je za poticaje po osnovu Kapitalnih ulaganja i investicija propisao da se ostvaruju u okviru modela kapitalnih ulaganja na koja sredstva mogu aplicirati samo komercijalna poljoprivredna gazdinstva. Ne može se potvrditi da je resorno Ministarstvo u 2012. godini prilikom raspodjele novčanih podrški za Kapitalna ulaganja i investicije postupilo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu i Zakonom o novčanim podrškama. Naime, raspodjela poticajnih sredstava za Kapitalna ulaganja i investicije, realizirana u okviru modela ruralnog razvoja, nije izvršena u skladu sa kriterijima utvrđenim Javnim pozivom, obzirom da formirana Komisija za ruralni razvoj nije razmotrila sve prispjele zahtjeve i nije pristigle zahtjeve razmatrala po hronološkom redu zaprimanja istih u Ministarstvo. Prema prezentiranoj Informaciji, u 2012. godini ukupno je zaprimljeno 1.128 zahtjeva za Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva, od kojih je po 220 zahtjeva izvršeno dodjeljivanje sredstava u iznosu od 25 % vrijednosti investicije (21.170.415 KM), 231 zahtjev je odbijen, dok je za 677 aplikacija navedeno da su neobrađene sa ukupnom (okvirnom) vrijednošću ulaganja klijenata od 83.375.144 KM (25 % iznosi 20.843.786 KM). Konstatovano je da odredbe Javnog poziva za kapitalne investicije nisu usaglašene sa Zakonom o novčanim podrškama. Sredstva za Kapitalna ulaganja i investicije u 2012. godini su dodijeljena u ukupnom iznosu od 21.170.415 KM od čega je najveći iznos sredstava od 10.576.409 KM ili 50 % dodijeljen za 12 pravnih i fizičkih lica. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da su svi aplikanti imali jednaka prava i mogućnosti učešća u ostvarivanju podrški za Kapitalna ulaganja i investicije i da je proces dodjele sredstava federalnih podrški za navedene namjene izvršen uz dosljedno poštivanje principa transparentnosti i pravičnosti. Konstatovali smo ogroman broj žalbi/ tužbi stranaka zbog odbijanja zahtjeva ili njihovog nerješavanja (samo u prva 2 mjeseca 2013. godine pristiglo je više žalbi nego za cijelu proteklu godinu) što može imati negativne posljedice po Budžet FBiH u narednom periodu! **Visina sredstava krajnjim korisnicima**, kojima su odobrena poticajna sredstva po osnovu Kapitalnih ulaganja i investicija, utvrđena je na osnovu iskazane vrijednosti ulaganja klijenata koja je od strane istih dokazivana procjenom sudskih vještaka ili putem prezentiranih računa. Iako se radilo o značajnim ulaganjima, nije vršena dodatna provjera putem dostave dodatne dokumentacije, angažovanjem drugog sudskog vještaka ili uvidom u činjenično stanje na terenu. Revizijom smo utvrdili da u određenom slučajevima postoji sumnja u vrijednost procijenjene investicije, naročito kada se uzme u obzir da su pojedini klijenti dobivali poticajna sredstva za izgradnju objekata u budžetskoj 2010., kao i 2009. godini. Također ističemo da su sredstva dodijeljivana i za opremu i objekte po osnovu ugovora o leasingu, kao i za objekte koji su već izgrađeni. Za objekte koji su već izgrađeni nije se moglo potvrditi da se raspolagalo sa adekvatnom specifikacijom potrebnih radova i materijala za izgradnju istih, na osnovu koje bi se potvrdilo da se u svim slučajevima nabave materijala i izvršeni radovi (po prezentiranim računima), na osnovu kojih je izvršena isplata poticajnih sredstava, odnose na izgradnju i opremanje poticajnih objekata. **Zbog naprijed navedenog i zbog činjenice da Ministarstvo prije dodjele sredstava nije vršilo adekvatnu kontrolu dokumentacije kojom se dokazuje visina ulaganja, kao i kontrolu činjeničnog stanja na terenu, ne može se potvrditi opravdanost dodjele dijela poticajnih sredstava u 2012. godini za Kapitalna ulaganja i investicije.**

Ostale vrste novčanih potpora u poljoprivredi iskazane su u ukupnom iznosu od **6.831.059 KM**, što u odnosu na planirana sredstava predstavlja izvršenje od 77,52 %. U navedenom izvršenju nisu sadržane nerealizirane obaveze u iznosu od 1.842.398 KM. **Vezano za realizaciju sredstava poticaja u okviru modela ostalih vrsta podrški**, ne može se potvrditi osnovanost dodjele, obračuna i isplate Podrški za promociju i stvaranje ambijenta za pristup domaćih proizvoda tržištu u iznosu od 2.994.824 KM, Podrški proizvodnjama orijentiranim izvozu 1.980.725 KM i Podrški za organizovanje poljoprivrednika 410.000 KM, posebno uzimajući u obzir da postojećim provedbenim propisom nisu definisani kriteriji, odnosno način i uslovi dodjeljivanja poticajnih sredstava, što je propisano članom 22. Zakona o novčanim podrškama i ruralnom razvoju.

Utvrđili smo da je realizacija kampanje „**Kupujmo domaće**“, za koju je ukupno utrošeno 3.446.308 KM, otpočela bez donošenja pravnog akta kojim se utvrđuje aktivnost za realizaciju programa, iznos sredstava, očekivani učinak, kao i sam postupak izbora krajnjih korisnika i dodijeljeni iznos sredstava. **Kampanja je kroz medije realizirana u periodu od 22.06. – 31.12.2012. godine, iako su za I dio kampanje ugovori zaključeni još u 2011. godini, a za II dio kampanje rješenja o dodjeli sredstava su donesena u avgustu 2012. godine.** Sa korisnicima kojima su dodjeljena sredstava poticaja za kampanju „Kupujmo domaće“ u 2012. godini nisu potpisivani ugovori kojima bi se definisala međusobna prava i obaveze, tako da je ostalo nejasno na koji način, u kojem roku i količini će se izvršiti poticani projekti, način praćenja njihove implementacije u smislu namjenskog trošenja, kao i vrednovanja rezultata koji su postignuti utroškom sredstava. **Napominjemo da se navedeni period emitovanja kampanje „Kupujmo domaće“ preklapa sa periodom predizborne kampanje (07.09. – 06.10.2012. godine) za lokalne izbore održane 07.10.2012. godine.** Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju **nije se mogla potvrditi opravdanost utroška budžetskih sredstava za navedenu kampanju u iznosu od 3.446.308 KM (725.942 KM - 2011. godina i 2.720.366 – 2012. godina), kao i perioda emitovanja cjelokupne kampanje**, a posebno iz razloga što nisu prezentirani efekti i rezultati izvršene kampanje za poljoprivrednike kojima su prevashodno namijenjeni poticaji za poljoprivredu iz federalnog budžeta.

Vezano za Podršku proizvodnjama orijentiranim izvozu, realizovanoj u iznosu od 1.980.725 KM, izvršenom revizijom se nije moglo potvrditi da je izbor korisnika novčane podrške izvršen u skladu sa javnim pozivom i u skladu sa principima transparentnosti, na osnovu pravičnog vrednovanja svih pristiglih zahtjeva od strane Komisije za ostale podrške. Napominjemo da je prema Izvještaju Komisije za ostale podrške, za 19 aplikacija prezentirano, da su aplikanti ispunjavali propisane uslove utvrđene Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja ostalih vrsta podrški, odnosno Javnim pozivom, međutim obaveze po istom su zbog nedostatka sredstava prebačene kao dug u 2013. godinu (1.712.398 KM).

U skladu sa članovima 27. i 31. Zakona o novčanim podrškama i ruralnom razvoju **nije uspostavljen odgovarajući informacioni sistem za obradu novčanih podrški i nije uspostavljena centralna baza podataka po vrstama novčanih podrški i klijentima.** Zbog navedenog se ne može potvrditi da se prilikom dodjeljivanja sredstava novčanih podrški iz federalnog budžeta provodi odgovarajuća kontrola i nadzor nad realizacijom poticajnih sredstava, kao i da se podaci o novčanim podrškama dodijeljeni klijentima iskazuju na transparentan način. U skladu sa članom 69. Zakona o poljoprivredi, uspostavljeni su **Registri poljoprivrednih gazdinstava i klijenata.** Značaj upisa u ove registre ogleđa se i u osiguranja transparentnosti u trošenju sredstava namijenjenih podrški u poljoprivredi, postepenom usklađivanju sa zahtjevima Evropske unije radi korištenja sredstava iz predpristupnih fondova namijenjenih BiH, kao i obavljanju popisa ljudskih potencijala, zemljišta i životinja na poljoprivrednim gazdinstvima, u cilju što racionalnijeg, bržeg i kvalitetnijeg planiranja mjera od strane organa nadležnih za pružanje podrške poljoprivrednom razvoju. Prema prezentiranoj dokumentaciji, resorno Ministarstvo je iste koristilo prilikom odobravanja novčanih podrški u 2012. godini, iako **nije izvršena primopredaja registara** od Jedinice za implementaciju projekata iz oblasti šumarstva, koja je bila nosilac aktivnosti na izradi navedenih registara finansiranih iz kreditnih sredstava, a kojom bi se potvrdilo da navedeni registri zadovoljavaju predviđene standarde. Posebno treba istaći da **unos podataka u registre**, od strane službenika na lokalnom nivou, nije **iskontroliran na način predviđen Pravilnikom o upisu u Registar poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata**, odnosno da na lokalnom nivou nije izvršena administrativna kontrola unesenih podataka od strane pretpostavljenih općinskih službenika, kao ni superkontrola od strane Ministarstva, što može da ima značajne posljedice prilikom isplate novčanih potpora. Kao ilustraciju problema u primjeni podataka iz registara (ali i nepostojanja adekvatnog informacionog sistema) navodimo primjere koji se odnose na jedina dva rješenja o zabrani apliciranja koje je Ministarstvo izdalo u prethodnom periodu, za koje stranke smo obavljenom revizijom utvrdili da su opet uspjele ostvariti poticaje u ukupnom iznosu od 142.868 KM, što ukazuje da Ministarstvo nije uspostavilo odgovarajuće kontrolne mehanizme prilikom isplate poticaja u poljoprivredi.

Izvršenom revizijom nije se moglo potvrditi da je **resorno Ministarstvo ostvarilo adekvatan nadzor, odnosno kontrolu** nad cjelokupnim procesom za dodjelu novčanih poticaja. Naime, prilikom obavljanja kontrola na terenu u 2012. godini od strane ovlaštenih službenika, konstatovano je da nisu bili utvrđeni kriteriji za odabir

korisnika koji će biti predmet kontrola, da zapisnici i izvještaji o izvršenim kontrolama ne sadrže najznačajnije nalaze i zaključke, niti preporuke za daljnje unapređenje isplata novčanih podrški koje podatke bi trebali koristiti svi sektori Ministarstva. Navedeno upućuje na nesistematično obavljanje kontrola isplate novčanih podrški od strane Ministarstva na terenu i da su navedene kontrole bile svrha same sebi. Ističemo da prije dodjeljivanja poticajnih sredstava za Kapitalna ulaganja i investicije u 2012. godini nije vršena kontrola na terenu kako bi se prethodno utvrdilo činjenično stanje na terenu. **Federalna uprava za inspekcijske poslove, u skladu sa zakonskim nadležnostima i u saradnji sa kantonalnim organima inspekcije, obavlja inspekcijski nadzor za segment poljoprivrede**, na području svih 10 kantona. U 2012. godini, Uprava je obavila 63 kontrole isplate sredstava novčanih potpora iz federalnog budžeta od Programom rada (na koji je Ministarstvo dalo suglasnost) planiranih 136 kontrola, što predstavlja izvršenje 46%. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, značajan broj kontroliranih subjekata (fizičkih lica) je na osnovu dostavljenih netačnih podataka i dokumentacije (računa koje nije pratila isporuka dobara i usluga) ostvario poticaje. Uzimajući u obzir broj konstatiranih propusta u izvršenim inspekcijskim pregledima (ostalo nekontrolirano 54% planiranih pregleda) od strane Federalne uprave za inspekcijske poslove, kao i način vršenja kontrole od strane Ministarstva, ne može se potvrditi da je ostvaren adekvatan nadzor, odnosno kontrola nad cjelokupnim procesom za dodjelu novčanih poticaja, a naročito prije donošenja naloga za plaćanje. S tim u vezi potrebno je da Ministarstvo kontrole proizvodnji podigne na veći nivo (povećanjem broja i pristupa prilikom obavljanja istih) i poduzme aktivnosti na utvrđivanju odgovornosti svih aktera u slučaju konstatovanja značajnih propusta u procesu odobravanja poticaja.**

Iako je Zakonom o poljoprivredi propisano da se poljoprivredna politika provodi prema Srednjoročnoj strategiji razvoja poljoprivrednog sektora u FBiH, koju usvaja Parlament FBiH, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo da je Strategija na koju se resorno Ministarstvo pozivalo prilikom donošenja programa i provedbenih propisa, **vezanih za raspodjelu sredstava novčanih podrški za poljoprivredu u 2012. godini**, usvojena od strane istog. Naime, Srednjoročnu strategiju razvoja poljoprivrednog sektora koju je Parlament FBiH usvojio za period 2006.-2010. godina, Vlada FBiH je Odlukom o davanju suglasnosti istu produžila u martu 2011. godine, za 2 godine (2008.-2012. godinu), što nije potvrđeno od strane Parlamenta FBiH. Iako su Programom utroška sredstava transfera za poljoprivredu u 2012. godini planirana sredstva, aktivnosti na izradi Strategije su počele tek krajem godine, i to za period 2014.-2018. godina, što znači da poljoprivredna politika u 2013. godina neće imati uporište u usvojenim strateškim opredjeljenjima od strane Parlamenta FBiH.

Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju propisano je da se poljoprivredna politika provodi prema srednjoročnoj strategiji poljoprivrednog razvoja, koja treba da se usvoji od strane Parlamenta FBiH. Na osnovu navedene strategije, koja nije donesena u skladu sa zakonskim propisima, trebaju se sačinjavati Godišnji operativni program implementacije srednjoročne strategije razvoja poljoprivrednog sektora FBiH, kao i Program utroška sredstava novčanih potpora. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da su izvršenom revizijom tekuće godine, kao i prethodnih godina konstatovani nedostaci vezano za usklađenost provedbenih akata sa zakonskim propisima, provedbe istih, kao i propusti vezani za raspodjelu novčanih podrški, kontrolu i nadzor nad namjenskim utroškom istih, **ne može se potvrditi da su stvoreni odgovarajući preduslovi koji bi omogućili da se na transparentan način vrši raspodjela sredstava novčanih poticaja, odnosno da će se postići očekivani rezultati na osnovu izvršenih ulaganja javnih sredstava za razvoj poljoprivrede. Napominjemo da nije ostvaren napredak u odnosu na prethodni period i da je potrebno da se poduzmu značajnije aktivnosti, kako od strane Ministarstva, tako i od ostalih organa i institucija, kako bi se stvorili odgovarajući preduslovi za plasiranje poticajnih sredstava u razvoj poljoprivrede.**

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, svako u okviru nadležnosti, poduzmu aktivnosti na donošenju Srednjoročne strategije poljoprivrednog razvoja u FBiH, na kontroli unijetih podataka u Registre poljoprivrednih gazdinstava i Registar klijenata, kao i donošenje provedbenih akata na dugoročnoj osnovi kojima se reguliše raspodjela novčanih poticaja u poljoprivredi, u skladu sa zakonskim propisima;

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti na donošenju Programa utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ na način kako je to propisano Zakonom o poljoprivredi i Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, posebno u dijelu planiranja i realizacije samo onih mjera koje su propisane navedenim zakonima. Za realizaciju navedenog, neophodno je osigurati obavljanje zakonom utvrđenih poslova i nadležnosti od strane Vijeća za istraživanje u poljoprivredi i ruralnom području, Federalnog vijeća za poljoprivredu i ruralna područja, kao i Odbora za poljoprivredu Parlamenta FBiH;

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi resorno Ministarstvo poljoprivrede i Federalna uprava za inspeksijske poslove obavljali poslove kontrole i inspeksijskog nadzora nad utroškom poticajnih sredstava u poljoprivredi, u skladu sa zakonski utvrđenim nadležnostima (i jedne i druge institucije), a u cilju namjenskog utroška budžetskih sredstava;

Potrebno je da Vlada FBiH, u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom finansija poduzme aktivnosti, na rješavanju nerealizovanih i neriješenih zahtjeva aplikacija po osnovu Programa utroška sredstava „poticaji za poljoprivredu za 2012. godinu“, a u cilju smanjenja troškova po osnovu eventualnih tužbi od strane aplikacija po podnesenim zahtjevima;

4.3.2.2.2 Transferi za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta

Tekući transferi koji se realizuju preko Federalnog ministarstva razvoja poduzetništva i obrta, iskazani se u iznosu od 3.577.333 KM ili 95,65 % zakonski odobrenih sredstava, a u odnosu na prethodnu godinu realizovano je 56,7 % .Transfer je realizovan putem Ministarstva samostalno („Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ 2.577.333 KM) i u saradnji sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica („Program realizacije projekata održivosti povratka na prostoru Republike Srpske“ 1.000.000 KM). **Programom utroška dijela sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava tekućeg transfera**, utvrđenog Budžetom FBiH za 2012. godinu, odobrena su sredstva Odlukom Vlade FBiH od 04.06.2012. godine u iznosu 2.739.985 KM. Izmjene i dopune navedene Odluke Vlada FBiH je usvojila 18.12.2012. godine u istom iznosu, a istim je izvršena preraspodjela između pojedinih projekata u okviru navedenog Programa. Na osnovu navedenog programa raspisan je Javni konkurs za odabir korisnika sredstava tekućih transfera - grant sredstava 04.07.2012. godine, (za projekte pod red. br. 1. do 9), koji je trajao 30 dana, a za projekat pod red. br. 10., 12.09.2012. godine sa rokom dostave prijave od 21 dan. Nakon završenog izbora korisnika i provedenog žalbenog postupka Ministar je donio pojedinačne odluke po projektima u kojima su navedeni krajnji korisnici sa iznosom odobrenih sredstava. **Postupak izbora krajnjih korisnika je završen tek krajem 2012. godine, kada su i zaključeni ugovori sa istima, što znači da sredstva nisu bila na raspolaganju krajnjim korisnicima u godini za koju su odobrena u Budžetu FBiH.**

Podaci o iznosu planiranih sredstava, broju korisnika kojima su odobrena sredstva i iznos sredstava odobren po svakom projektu prikazani su u sledećoj tabeli:

Red. broj	Naziv projekta	Program 04.06.2012.g.	Izmjene programa 18.12.2012.g.	Javni poziv	Iznos sredstava za raspodelu u KM	Broj korisnika	Iznos sredstava u KM
1	2	3	4	5	6 (3 +, - 4)	7	8
1.	Izgradnja poduzetničke infrastrukture	1.000.000	-	da	1.000.000	13	1.000.000
2.	Podsticaj inovatorima-pojedincima	20.000	+ 19.950	da	39.950	8	39.950
3.	Stipendiranje učenika koji se obrazuju za tradicionalne i stare zanate	80.000	- 15.000	da	65.000	64	64.000
4.	Podsticaj udruženjima, komorama i obrazovnim institucijama	180.000	- 10.000	da	170.000	24	170.000
5.	Tehničko usklađivanje (ISO, HACCP, CE znak)	200.000	+ 29.500	da	229.500	37	229.500
6.	Podsticaj tradicionalnim i starim zanatima	230.000	+ 36.623	da	266.623	55	266.623
7.	Poticaj poduzetništvu žena	200.000	+ 223.642	da	423.642	62	416.642
8.	Poticaj poduzetništvu mladih	200.000	-	da	200.000	30	200.000
9.	Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite	150.000	- 67.582	da	82.418	5	82.418
10.	Podrška organiziranju sajмова, okruglih stolova, konferencija, seminara, takmičenja	250.000	- 143.300	da	106.700	10	106.700
11.	Interventna sredstva	229.985	- 73.833	ne	156.152	3	1.500
	UKUPNO:	2.739.985	-		2.739.985	311	2.577.333

4.3.2.2.3 Program realizacije projekata održivosti povratka za 2012. godinu, na prostoru Republike Srpske

Program realizacije projekata održivog povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske donijela je Vlada FBiH 04.06.2012. godine (V broj 886/2012). Programom su definisana ukupna sredstva za realizaciju Programa održivosti na prostoru Republike Srpske u iznosu od 14.000.000 KM. Navedeni iznos sredstava je obezbijeden iz budžeta: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iznos od 7.800.000 KM, **Federalno ministarstvo razvoja poduzetništva i obrta** 1.000.000 KM i **Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica** 5.200.000 KM. Od navedenog iznosa finansijska sredstva se raspodjeljuju za **Investicije, projekte i obrtna sredstva u maloj privredi i poljoprivredi kroz sufinansiranje putem banke** iznos od **8.000.000 KM** (70 % sredstava osigurava Turkish Zirat bank Bosnia dd Sarajevo kao kreditna sredstva koja će se realizovati putem namjenskog transakcijskog podračuna otvorenog 26.09.2012. godine, a od 30 % naprijed navedena federalna ministarstva kao grant), s tim da će se do 20 % odobrenih grant sredstava moći koristiti za nabavu repromaterijala. Drugi dio finansijskih sredstava plasiraju se za **Izgradnju i opremanje farmi i stajskih**

objekata, te dodjelu poljoprivredne mehanizacije i staklenika u iznosu od **6.000.000 KM** (70 % grant sredstva, 30 % vlastita sredstva ili kredit). Programom utroška sredstva donesenim od strane Vlade FBiH i objavljenim Javnim pozivom utvrđeno je 7 kriterija za odabir projekata (namjena utroška sredstava, vrsta djelatnosti, broj uposlenih povratnika, povećanje broja uposlenih povratnika, pozitivan trend za povratnike u Republiku Srpsku, orijentiranost ka izvozu, uvođenje novih tehnologija), međutim na osnovu prezentirane dokumentacije ne može se potvrditi da je Komisija za obradu zahtjeva prilikom izbora krajnjih korisnika iste i primjenjivala. Navedeno može imati značajnost u koliko se na javni poziv za dodjelu sredstava dostave zahtjevi u većem iznosu od iznosa koji je utvrđen programom utroška sredstava. Konačnu odluku o dodjeli grant sredstava donosi Vlada FBiH na prijedlog Radne grupe koju čine ministri navedenih ministarstava. Za realizaciju Programa održivosti povratka na prostoru Republike Srpske, ministri naprijed navedena 3 ministarstva su, sa Turkish Zirat Bank Bosnia d.d. Sarajevo potpisali Sporazum o uvjetima i načinu realizacije sredstava (04.06.2012. godine) od 8.000.000 KM, Ugovor o otvaranju i vođenju namjenskog računa depozita – transfera (26.09.2012. godine). Ugovor o međusobnim pravima i obavezama za realizaciju 6.000.000 KM, Ugovor o otvaranju i vođenju namjenskog računa depozita – transfera zaključeni su 05.11.2012. godine.

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja nadležnih ministarstva zaduženih za realizaciju naprijed navedenog Programa konstatovano je da su od strane istih poduzimane aktivnosti na realizaciji, međutim zbog složene procedure odabira korisnika od strane Banke sa kojom su zaključeni ugovori i složene procedure odabira korisnika u koordinaciji navedena tri ministarstva nisu se uspjela realizovati odobrena sredstva krajnjim korisnicima do kraja 2012. godine. Izvršena je realizacija manjeg dijela sredstava, a nerealizovana sredstva su evidentirana u najvećem dijelu na razgraničenim rashodima i njihova realizacija bit će nastavljena u 2013. godini. Iako je Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava utvrđeno da će kontrolu namjenskog utroška grant sredstava u saradnji sa naprijed navedenom bankom vršiti posebna komisija koju će imenovati Vlada FBiH, ista nije imenovana do okončanja revizije. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi da su od strane Vlade FBiH i nadležnih ministarstava za raspodjelu sredstava po posebnom programu Vlade FBiH „Program realizacije projekata održivosti povratka za 2012. godinu na prostoru Republike Srpske“ poduzimane adekvatne aktivnosti na pravovremenoj raspodjeli odobrenih sredstava krajnjim korisnicima.**

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnim ministarstvom razvoja poduzetništva i obrta, svako u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na realizaciji i nadzoru nad plasiranim budžetskim sredstvima za realizaciju Programa realizacije održivosti povratka na prostoru Republike Srpske;

4.3.2.2.3 Tekući transferi – subvencije

Izvršenje tekućih transfera – subvencija iznosi 58.333.373 KM, što predstavlja 6,04% od ukupnog izvršenja tekućih transfera u 2012. godini. Navedeni transferi se uglavnom realizuju putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Federalnog ministarstva razvoja poduzetništva i obrta. **Prilikom realizacije, nadzora i izvještavanja transfera – subvencija konstatovani su propusti koji se u najvećem dijelu odnose na: nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu stvaranja preduslova za finansiranje, zaključivanja ugovora sa korisnicima sredstava, nije uspostavljena kontrola korištenja sredstava od strane krajnjih korisnika, nije uspostavljen adekvatan nadzor i izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava.**

4.3.2.2.3.1 Transfer Željeznica FBiH

Transfer Željeznica FBiH (u daljem testu ŽFBiH) realizovan je u iznosu od 22.000.000 KM putem **Federalnog ministarstva prometa i komunikacija**. Sredstva su realizovana za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture 19.240.000 KM, za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja 1.700.000 KM, za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja 400.000 KM i Bosansko hercegovačkoj željezničkoj javnoj korporaciji, na ime učešća FBiH u finansiranju 660.000 KM. Napominjemo da u toku 2012. godine nije bio usvojen Plan poslovanja JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2012. godinu, Plan razvoja JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo 2012-2014 godina, nije razmatran Akcioni plan prestrukturiranja i daljih ušteda u JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, kao i da nije bio imenovan nadzorni odbor javnog preduzeća.

Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja regulisano je da se željeznička infrastruktura sufinansira dijelom iz budžetskih sredstava na osnovu zaključenog ugovora između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i ŽFBiH, a isti se sačinjava na osnovu Plana poslovanja JP „Željeznica FBiH“ d.o.o. Sarajevo na koji Vlada FBiH daje saglasnost. Također, je utvrđeno da će se finansiranje održavanja željezničke infrastrukture FBiH vršiti iz Budžeta FBiH, a da za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture resorno Ministarstvo, u ime FBiH sa ŽFBiH, zaključuje godišnji ugovor. Međutim, prema prezentiranoj dokumentaciji **Vlada FBiH nije dala saglasnost na Plan poslovanja JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za 2012. godinu.** Saglasnost na Ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom o obavljanju i finansiranju poslova željezničke infrastrukture između JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo i resornog Ministarstva Vlada FBiH je dala, 22.05.2012. godine (V. broj 806/2012), međutim. **Ugovor je potpisan tek 31.12.2012. godine, sa primjenom od 01.01.2012. godine do 31.12.2012. godine. Potpisani Ugovor u potpunosti ne odgovara Ugovoru na koji je Vlada FBiH dala saglasnost** u dijelu koji se odnosi na odobravanje pristupa željezničkoj infrastrukturi za Željezničke operatore (u dijelu prihvatanja ili odbacivanja Plana poslovanja ŽFBiH; u dijelu ukupne cijene održavanja željezničke infrastrukture za 2012. godinu; u dijelu finansiranja od strane Ministarstva, a dio koji se odnosi na finansiranje investicija željezničke infrastrukture je brisan). Potpisanim Ugovorom o upravljanju željezničkom infrastrukturom, obavljanju i finansiranju poslova željezničke infrastrukture za 2012. godinu, nadležno Ministarstvo je priznalo potrebu finansiranja održavanja željezničke infrastrukture u iznosu od 72.613.344 KM, (u Ugovoru na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 77.242.234 KM), koliko je bilo i prethodne godine. Također, Ugovorom je utvrđeno da će Ministarstvo finansirati održavanje željezničke infrastrukture i iz drugih izvora (akcize), ako se ti izvori utvrde tokom poslovne godine u iznosu od 32.129.064 KM, a ukoliko se ne obezbijede sredstva iz drugih izvora finansiranja i time ne bude u mogućnosti izvršiti ugovorenu obavezu, razlika između iznosa ovjerenih okončanih situacija izvršenih radova i usluga i stvarno doznačenih finansijskih sredstava, bit će iskazana kao finansijski gubitak Upravitelja javne željezničke infrastrukture FBiH (UJŽI) na teret kapitala. **Sredstva su u 2012. godini mjesečno doznačavana korisniku, a da prethodno nije bilo definisano koja će se željeznička infrastruktura održavati u toku 2012. godine, da Vlada FBiH nije dala saglasnost na Plan poslovanja ŽFBiH i da je Ugovor potpisan tek 31.12.2012. godine. Subvencija za sufinansiranje željezničke infrastrukture realizovana je u iznosu od 19.240.000 KM,** na osnovu mjesečnih računa ispostavljenih od strane ŽFBiH, u kojima se ŽFBiH pozivaju na Odluku Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava V. broj 195/12 od 22.02.2012. godine, kojom su odobrena sredstva. **Konačna situacija izvršenih radova na održavanju željezničke infrastrukture i organizaciji željezničkog prometa za period I-XII 2012. godine iznosila je 39.138.678 KM i ista je ovjerena od strane ministra. Nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava izvršio je Sektor za željeznički, vodni i kombinovani promet na osnovu Rješenja ministra od 05.02.2013. godine. Međutim nije se moglo potvrditi da je vršena kontrola stvarno urađenih radova na licu mjesta, odnosno gdje su radovi izvršeni i za isto utrošena sredstva kao i da je u potpunosti vršena provjera dokumentacije na bazi koje je sačinjena okončana situacija koja je dostavljena od korisnika sredstava. Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da je resorno Ministarstvo, u skladu sa zakonskim propisima i zaključenim ugovorom, ostvarilo potpuni nadzor nad realizacijom ugovora, kako u dijelu ukupno utrošenih sredstava za održavanje infrastrukture, tako i namjenskog utroška sredstava doznačenih iz Budžeta FBiH za 2012. godinu ŽFBiH za sufinansiranje održavanja željezničke infrastrukture. Navedeno ima značajnost iz razloga što je Ugovorom definisano da će se ukoliko se ne obezbijede sredstva iz drugih izvora, razlika između iznosa ovjerenih okončanih situacija i izvršenih radova i usluga iskazati kao finansijski gubitak Upravitelja javne željezničke strukture FBiH, a što u navedenom slučaju iznosi 19.898.678 KM.**

Subvencija za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja realizovana je u iznosu od 2.100.000 KM, od čega se na prevoz putnika odnosi 1.700.000 KM, a za kombinovani saobraćaj 400.000 KM. Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja utvrđeno je da će FBiH sufinansirati obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja od interesa za FBiH, a kantoni od interesa za kantone. Vlada FBiH i vlade kantona će nadoknaditi ŽFBiH razliku između ukupnih troškova prevoza i ostvarenog prihoda. Obavljanje usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja sufinansirat će FBiH (član 12.). Vlada FBiH je 22.05.2012. godine donijela Odluku o utvrđivanju interesa FBiH za obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja (V. broj 807/12) i dala saglasnost na Ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog prometa, između JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo i Ministarstva, 22.05.2012. godine (V. broj 806/2012). Međutim, Ugovor je potpisan tek 24.12.2012. godine, a primjenjuje se od 01.01.2012. godine do 31.12.2012. godine. **Ugovorom je utvrđen iznos od 9.678.131 KM** (u Ugovoru na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 5.435.000 KM), koji predstavlja Planom poslovanja za 2012. godinu predviđen iznos na bazi popunjenosti od 50%. Planirana subvencija iz Budžeta FBiH iznosi 2.100.000 KM, a za razliku 7.578.131 KM Željeznički operator može iskazati umanjen

poslovni rezultat. Ugovorom su određene linije za koje je Odlukom Vlade FBiH V. broj 807/12 od 22.05.2012. godine utvrđen interes FBiH za obavljanje usluga željezničkog putničkog saobraćaja, a sredstva su uplaćivana na osnovu mjesečnih računa ispostavljenih od strane ŽFBiH, a na osnovu Odluke Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava V. broj 195/12 od 22.02.2012. godine. **Sredstva su doznačavana korisniku u mjesečnim tranšama na osnovu Programa utroška sredstava iako istim nije bilo definisano koje će se linije sufinansirati u prevozu putnika i kombinovanog saobraćaja, iako Vlada FBiH nije dala saglasnost na Plan poslovanja „JP Željeznice FBiH“ za 2012. godinu, a Ugovor potpisan tek 24.12.2012. godine.** U konačnoj situaciji za sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja za 2012. godinu, ovjerena od strane ministra, iskazani su ukupni troškovi prometa vozova od interesa za Federaciju za koje je Vlada FBiH Odlukom iskazala interes u iznosu od 15.707.825 KM od čega se na subvenciju iz Budžeta FBiH odnosi 1.700.000 KM, a za razliku iznosa od 10.990.664 KM željeznički operator u skladu sa navedenim ugovorom može umanjiti poslovni rezultat. U konačnim situacijama iskazana je razlika u cijeni za kombinovani saobraćaj u iznosu od 510.215 KM, dok je subvencija prema ugovoru iznosila 400.000 KM.

Zakon o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine, stupio je na snagu 26.01.2009. godine. Istim se uređuje finansijska konsolidacija ovog preduzeća sa stanjem na dan 31.12.2007. godine (sa ciljem osiguranja finansijske održivosti i stabilnosti poslovanja istog u navedenom periodu) i potrebna sredstva za konsolidaciju u iznosu od 179.896.802 KM, koja su se trebala obezbijediti u periodu od 2008. - 2012. godine. Navedenim Zakonom je utvrđeno da će se finansijska sredstva osigurati godišnje, prema planovima otplate iz zaključenih sporazuma i ugovora putem Budžeta FBiH, a planiranje sredstava za ove namjene je trebalo vršiti resorno Ministarstvo na prijedlog ŽFBiH. Kao i prethodnih godina u budžetima za 2010., 2011. i 2012. godinu nisu odobrena sredstva, iako je Ministarstvo budžetskim zahtjevima planiralo sredstva za realizaciju naprijed navedenog Zakona. Vlada FBiH je na prijedlog resornog Ministarstva, 04.10.2011. godine formirala **Komisiju za utvrđivanje mjera i aktivnosti radi unaprijeđenja provođenja Zakona o finansijskoj konsolidaciji.** Vlada FBiH je Zaključkom V. broj 1287/2012 od 27.09.2012. godine prihvatila prijedlog Komisije da se Zakonom o finansijskoj konsolidaciji prvenstveno riješi pitanje obaveza po međunarodnim kreditima i uspostavljanje kreditne sposobnosti ŽFBiH, kako bi se kroz komercijalne kredite i druge izvore finansiranja riješilo pitanje obaveza prema javnim fondovima i ostalim obavezama iz navedenog Zakona. Na prijedlog resornog Ministarstva Vlada FBiH je utvrdila Prijedlog Zakona o izmjenama navedenog Zakona i uputila ga Parlamentu FBiH na usvajanje po skraćenoj proceduri. Ovom izmjenom predloženo je da se krajnji rok primjene Zakona sa 31.12.2012. godine, mijenja u 31.12.2013. godine. Do okončanja revizije isti nije bio usvojen. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i date konstatacije po navedenom osnovu u izvještajima o obavljenoj reviziji u prethodnim periodima, ne može se potvrditi da je resorno Ministarstvo u skladu sa utvrđenim nadležnostima, **pravovremeno poduzimalo odgovarajuće mjere prema nadležnim organima i institucijama u cilju dosljedne primjene Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznica FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period 01.01.2008. do 31.12.2012. godine, odnosno izmjenama i dopunama istog, a koji je prestao da važi.**

Potrebno je da Vlada FBiH putem nadležnog ministarstva poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno u dijelu ugovaranja i nadzora nad korištenjem sredstava od strane preduzeća JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo;

Potrebno je da Vlada FBiH kao i nadležni organi i institucije poduzmu odgovarajuće aktivnosti vezano za finansijsku konsolidaciju JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo obzirom da je prestao da važi Zakon o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo, za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine;

4.3.2.3.2 Transfer za konsolidaciju rudnika uglja u FBiH

Transfer za konsolidaciju rudnika uglja u FBiH u 2012. godini realizovan je u visini od 28.000.000 KM (21.280.000 KM za penzijsko invalidsko osiguranje i 6.720.000 KM za porez na plaću), putem Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva. Program utroška sredstava „Subvencije javnim preduzećima - Konsolidacija rudnika uglja u FBiH“ za 2012. godinu usvojila je Vlada FBiH 11.09.2012. godine u iznosu od 28.000.000 KM. Programom su odobrena sredstva u skladu sa **Zakonom o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a ne uplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine** („Službene novine FBiH“ br. 81/08 i 109/12). Zakonom o izmjenama i dopunama navedenog Zakona od 19.12.2012. godine, između ostalog, uređena je i konsolidacija Rudnika boksita d.o.o. za eksploataciju rude Posušje koji je u državnom vlasništvu, prema obračunatim, a ne uplaćenim javnim prihodima u periodu od 2012. do 2015. godine. Iako se uplata sredstava prema rudnicima, prema donesenom aktu, trebala vršiti

mjesečno u vrijednosti 1/12 ukupno utvrđenog iznosa, predviđeni iznos sredstava je unesen u Glavnu knjigu Trezora tek 20.09.2012. godine i do momenta revizije izvršeno je plaćanje iznosa od 16.372.810 KM (58,47% odobrenih sredstava), dok preostali iznos od 11.627.190 KM nije bio uplaćen rudnicima. **Obzirom da je Budžet FBiH za 2012. godinu usvojen u januaru 2012. godine, Program utroška sredstava usvojen tek u septembru, a realizacija sredstava po istom počela krajem oktobra 2012. godine, ne može se potvrditi da je resorno Ministarstvo blagovremeno poduzelo aktivnosti na realizaciji navedenog transfera.** Nadzor nad primjenom odredaba navedenog Zakona vrši resorno Ministarstvo, koje je početkom 2012. godine formiralo Komisiju za praćenje realizacije istog, na period od 01.01.2012. godine do 31.12.2015. godine. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da kao i prethodne tri godine, ni ove godine, iako je bilo obavezno, resorno **Ministarstvo (Komisija za praćenje realizacije Zakona) nije u skladu sa članom 3. stav 2. navedenog Zakona, utvrdilo Prijedlog godišnjeg plana sa tačnim iznosima potrebnih sredstava za finansijsku konsolidaciju rudnika nakon umanjnja duga rudnika na osnovu Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Službene novine FBiH“, broj 25/06, 57/09).**

Članom 6. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH je utvrđeno da se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja u FBiH evidentiraju kao povećanje učešća državnog kapitala u ovim rudnicima koji je ranije umanjivan uslijed iskazanih gubitaka u poslovanju. Zadatak Komisije za praćenje realizacije navedenog Zakona bio je pored ostalog i da izvrši kontrolu evidentiranja sredstava shodno članu 6. istog. Informaciju o provođenju nadzora u toku 2011. i 2012. godine, koju je sačinila Komisija, Vlada FBiH je usvojila Zaključkom (V. broj 1571/2012) 14.11.2012. godine i istim zadužila Poreznu upravu FBiH da do 31.12.2012. godine izvrši kontrolu stanja preostalog dijela duga po osnovu doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje i poreza na plaću za sve rudnike i za period obuhvaćen Zakonom. Nalaz o visini duga trebao je da predstavlja osnov za utvrđivanje godišnjeg plana raspodjele sredstava za 2013., 2014. i 2015. godinu. Porezna uprava FBiH je 18.01.2013. godine nakon kontrole stanja preostalog dijela duga dostavila Izvještaj o realizaciji Zakona sa zbirnom tabelom ukupnog i preostalog duga rudnika. Ukupan dug koji je u knjigovodstvenim evidencijama rudnika utvrdila Porezna uprava FBiH za sve rudnike, uključujući i Rudnik boksita Posušje, evidentiran je u manjem iznosu od iznosa duga utvrđenog navedenim Zakonom. Navedena aktivnost Poreske uprave nije okončana u toku je usaglašavanje stanja sa dijelom rudnika.

Iako su poduzete značajne aktivnosti na kontroli namjenskog utroška doznačenih sredstava za izmirenje obaveza po osnovu doprinosa za penziono i invalidsko osiguranje i poreza na plaću i evidentiranju i iskazivanju istih u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima korisnika sredstava (rudnika), zbog naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je resorno Ministarstvo u skladu sa svojim nadležnostima dosljedno postupilo u skladu sa članom 3. i članom 6. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, u dijelu obezbjeđenja relevantne dokumentacije za sačinjavanje prijedloga godišnjih planova potrebnih sredstava kao i u dijelu povećanja učešća državnog kapitala u rudnicima za uplaćeni iznos sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni člana 3., i člana 6. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine;

4.3.2.2.4 Tekući transferi za finansiranje obaveza Budžeta FBiH

Izvršenje tekućih transfera za finansiranje obaveza Budžeta FBiH iznosi 21.305.844 KM, što predstavlja 2,21% izvršenja tekućih transfera, a isti su realizovani putem **Federalnog ministarstva finansija**. U okviru navedenog izvršenja iskazuje se povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava (poreza, carina), izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju, izmirenje preuzetih obaveza Prijašnjeg FMO-a i VF BiH i izvršenje odluka Ustavnog suda BiH/ Evropskog suda za ljudska prava. Realizacija navedenih transfera se vrši u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o izvršenju Budžeta u FBiH za 2012. godinu i drugim zakonskim propisima kojima je definirano izmirenje navedenih obaveza.

4.3.2.2.4.1 Transfer za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda

Transfer po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda iskazan je u iznosu od 7.275.019 KM, što u odnosu na odobrena sredstva predstavlja izvršenje od 85,58 %. Najznačajniji iznos od 5.500.000 KM odnosi na uplatu prve tranše /od 5 tranši/ više uplaćenog poreza na dobit **dioničkom društvu JP Hrvatske telekomunikacije Mostar** u skladu sa zaključenim Sporazumom o izmirenju duga od 19.731.312 KM potpisanim između Ministarstva finansija i JP Hrvatske telekomunikacije Mostar 11.07.2012. godine. **Povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda u iznosu od 1.185.585 KM** izvršen je dioničkom društvu „BH Telecom“ Sarajevo. Rješenjem

Ministarstva finansija od 27.09.2012. godine, odobren je povrat dijela poreza na dobit iz 1999. godine, po rješenju Poreske uprave FBiH, u iznosu od 5.955.784 KM (povrat za razliku od 4.770.198 KM treba izvršiti na teret fonda PIO).

Uvidom u „Izveštaj o izvršenom popisu neizmirenih obaveza po osnovu sudskih presuda i izvršnih rješenja zaprimljenih u Trezoru“ sa stanjem na dan 31.12.2012. godine utvrđeno je da se u okviru istog nalaze i **popisane neizmirene obaveze po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinostveni račun Trezora u iznosu od 2.370.052 KM za 126 pojedinačnih zahtjeva.** Dio od **476.713 KM**, odnosi se na 2012. godinu, a ostalo se odnosi na zaprimljene zahtjeve za povrat do 31.12.2011. godine u iznosu **1.893.339 KM.** Ne može se potvrditi opravdanost da nije izvršena realizacija cjelokupnog iznosa odobrenih sredstava Budžetom FBiH za 2012. godinu za navedene namjene, iako su bile konstatovane obaveze po ovom osnovu, kao i da nisu poduzete adekvatne aktivnosti na obezbjeđenju nedostajućih sredstava za povrat poreza na dobit putem Izmjena i dopuna Budžeta, odnosno preraspodjela sa drugih pozicija Ministarstva finansija. Navedeno ima posebnu značajnost ako se uzme u obzir da je sa pozicija Ministarstva finansija vršena preraspodjela drugim korisnicima za izmirenje drugih obaveza.

Potrebno je da Vlada FBiH u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija osigura da se planiranje i povrat sredstava pogrešno ili više uplaćenih prihoda, kao i poreza na dobit vrši na osnovu relevantnih podataka iz uspostavljene adekvatne evidencije;

4.3.2.4.2 Transfer za izmirenje presuda i sudskih izvršnih rješenja

Transfer za izmirenje presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2012. godini izvršen je u iznosu od 12.002.568 KM, što u odnosu na planirana sredstva izvršenje od 95 %. Obzirom da su na poziciji ugovorenih usluga Ministarstva finansija evidentirane zatezne kamate obračunate zbog neplaćanja pravomoćnih i izvršnih sudskih presuda u propisanom roku u iznosu 4.983.249 KM i troškovi vođenja sudskih sporova u iznosu 2.894.856 KM, ukupno izvršenje po osnovu izmirenja presuda i sudskih izvršnih rješenja u 2012. godini iznosi **19.880.673 KM.** Ministarstvo finansija je u 2011. godini uspostavilo pomoćnu bazu podataka navedenih obaveza, međutim ne može se potvrditi da je **uspostavljena odgovarajuća centralna evidencija sa pregledom svih obaveza po povjeriocima (glavnica i kamata) sačinjenih prema datumu njihovog izvršnog naslova s evidentiranim isplatama (ukoliko ih je bilo) te redosljedom daljne isplate koji bi bio transparentan u odnosu na povjerioca.**

Prema prezentiranim podacima od strane Ministarstva finansija pregled izmirenih i neizmirenih obaveza dat je u sljedećim tabelama:

R. br.	Opis	Izvršenje 2012. godine				
		Glavnica	Zatezne kamate	Troškovi spora	Ukupno	%
1.	Sudska izvršna rješenja i sudske presude	5.867.656	4.983.249	2.087.309	12.938.214	65
2.	Vansudska nagodba	6.134.912	-	807.547	6.942.459	35
Ukupno realizovano u 2012. godini		12.002.568	4.983.249	2.894.856	19.880.673	100 %

R. br.	Opis	Neizmirene obaveze na dan 31.12.2012. godine po izvršenom popisu			
		Glavnica	Troškovi spora	Ukupno	%
1.	Sudska izvršna rješenja i sudske presude 2003- 2011.g.	7.157.204	741.360	7.898.565	29
2.	Sudska izvršna rješenja i sudske presude u 2012. godini	16.955.640	2.057.049	19.012.689	71
Ukupno neizmirene obaveze na dan 31.12.2012. godine		24.112.844	2.798.409	26.911.254	100

Iz prezentirane tabele se vidi da je najveći iznos realizovanih sredstava (65 %) izvršen prema izvršnim sudskim rješenjima i sudskim presudama, a iznos od 35% realizovan je na osnovu zaključenih ugovora o vansudskoj nagodbi između Vlade FBiH sa sindikatom i advokatima koji su zastupali tužitelje, kojima je navedeno da se izvrši isplata glavnog duga bez kamata na način da se 50% potraživanja isplati do 31.01.2013. godine, a ostalih 50% do 31.12.2013. godine. U skladu sa uspostavljenom praksom na ovoj poziciji Ministarstva finansija se planiraju i izvršavaju sve sudske presude i izvršna rješenja koja su donesena na teret Budžeta FBiH, a za čije nastajanje su odgovorni svi federalni budžetski korisnici, kao i Prijašnje FMO. **Obzirom na navedeno, da internim aktom nije regulisan redosljed odnosno način izmirenja pravomoćnih i pravosnažnih presuda i sudskih izvršnih rješenja, kao i uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina izmirenja obaveza po navedenom osnovu, (da se navedene obaveze realizuju samo sa pozicije Ministarstva finansija), odnosno da je isplata vršena u skladu sa redosljedom propisanim članovima 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redosljedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH.**

Vežano za realizaciju izvršnih rješenja koja se odnose na isplate plaća, aktivnosti Vlade FBiH do kraja 2012. godine su se odnosile na zaključivanje ugovora o vansudskoj nagodbi sa Sindikatom i advokatima koji su zastupali tužitelje, a isplata istog se vršila od strane Ministarstva finansija nakon zaključivanja ugovora bez

obračuna i uplate poreza i doprinosa na plaću u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Zakonom o doprinosima. I ako je trebalo, prethodno nije utvrđeno, (obzirom da se radi o isplati razlike plaće) ko je obavezan da izvrši obračun i plaćanje poreza i doprinosa po osnovu plaća u skladu sa zakonskim propisima, evidentira isto u knjigovodstvenim evidencijama i obavijesti nadležne instituciju o isplati. Nije prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo finansija uspostavilo adekvatnu saradnju sa budžetskim korisnicima koji su tužena strana u navedenom slučaju, kako bi se potvrdilo da isti raspolažu sa relevantnim podacima, o ne realizovanim i realizovanim pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima po navedenom osnovu. **Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da su ispoštovane odredbe Zakona o izvršnom postupku FBiH u dijelu poštivanja redoslijeda plaćanja kao i Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima u dijelu obračuna i uplate pripadajućih poreza i doprinosa na plaće i izvještavanja nadležnih institucija o isplati kao i evidentiranja istih u knjigovodstvenim evidencijama.**

Realizacija sudskih izvršnih rješenja koja se odnose na neratne invalidnine (neizmirene obaveze iz perioda 2007 – 2009. godina) prema prezentiranim podacima u 2012. godini izvršena je u iznosu od 171.037 KM. Neizmirene obaveze po ovom osnovu sa 31.12.2012. godine, prema izvještaju popisne komisije, iznose 3.350.302 KM i iste nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa zakonskim propisima.

Realizacija izvršnih sudskih rješenja po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu izvršena je na teret Budžeta FBiH, iz razloga što Federalno ministarstvo energije, industrije i rudarstva nije, u skladu sa članom 5. stav 3. Zakona o stečajnom postupku („Sl. novine FBiH“, broj 42/06) dalo saglasnost da se nad istima otvori stečajni postupak, u skladu sa članom 5. stav 5. ovog Zakona je također definisano da ukoliko federalni ministar energije, rudarstva i industrije nije dao svoju saglasnost za otvaranje stečajnog postupka, za obaveza stečajnog dužnika solidarno odgovara FBiH. Tako je u 2012. godini realizovan dio obaveza po navedenom osnovu u ukupnom iznosu 2.981.403 KM. Imajući u vidu odredbe postojećeg Zakona o stečajnom postupku i veliki rizik za Budžet FBiH u narednom periodu ukoliko ovakve presude postanu praksa, potrebno je da Ministarstvo finansija o navedenom problemu informiše Vladu FBiH, u cilju iznalaženja odgovarajućeg rješenja.

Pored naprijed navedenog, smatramo potrebnim istaći, a što će imati uticaja na izvršenje Budžeta FBiH u narednom periodu, na **veliki broj podnesenih zahtjeva za isplatu i tužbi od strane korisnika naknada po osnovu vojnog invaliditeta i porodičnih invalidnina poginulih boraca** prema Federalnom ministarstvu za pitanje boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata, radi isplate duga za razlike koje nisu isplaćene u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica. Prema procjeni nadležnog Ministarstva navedeni dug iznosi 17.666.666 KM.

Obzirom da su ukupno isplaćene zatezne kamate iznosile **4.983.249 KM**, za realizaciju glavnice od **5.867.656 KM** po sudskim izvršnim rješenjima i presudama, te troškovi postupka u iznosu od **2.087.309 KM**, kao i činjenicu da su na dan 31.12.2012. godine ostale neizmirene obaveze za glavicu po ovom osnovu od čak **24.112.844 KM** za koje će se zatezne kamate od 12 % obračunavati tek u momentu isplate, **ne možemo potvrditi da Ministarstvo finansija adekvatno pristupa rješavanju navedenih obaveza u cilju smanjenja troškova zateznih kamata.**

Prema podacima popisne komisije obaveze Budžeta FBiH po osnovu izvršnih sudskih rješenja na kraju 2012. godine po raznim osnovama iznosile su **26.911.254 KM**. Navedene obaveze nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH, a što ima uticaja na istinit i tačan prikaz stanja obaveza u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH. Ukazujemo da prilikom obavljanja revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da Ministarstvo finansija raspolaže sa pravovremenim i realnim informacijama i procjenama navedenih izdataka, što za posljedicu ima nerealno planiranje, povećanje troškova izvršenja za zatezne kamate i troškove spora. Zbog toga smo mišljenja **da bi sredstva za izmirenje pravosnažnih i izvršnih presuda i sudskih izvršnih rješenja trebalo planirati na budžetskim korisnicima na koje se isti odnose i koji su upoznati i sa sporovima u toku, a u cilju skraćivanja vremena realizacije, odnosno uštede sredstva na ime troškova izvršenja i zateznih kamata.**

Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da se pri rješavanju sudskih tužbi izvršnih sudskih rješenja imao sistemski pristup koji bi rezultirao utvrđivanjem ukupnog iznosa obaveza po navedenom osnovu, uspostave centralne evidencije i liste svih potraživanja po povjericima (glavnica i kamata), sačinjena prema datumu njihovog izvršnog naslova s evidentiranim isplatama (ukoliko ih je bilo) te redoslijedom daljne isplate koja bi bila transparentna u odnosu na povjerioca, poštujući “fer balans” između javnog interesa i poštivanja individualnih ljudskih prava. Također, ne utvrđivanje ukupnog iznosa obaveza na dan 31.12.2012. godine po navedenim osnovama i ne evidentiranje istih u Glavnoj knjizi trezora ima značajan uticaj na iskazano stanje obaveza u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2012. godinu (kao i kod budžetskih korisnika), te nije stvorena mogućnost da se na bazi utvrđenog iznosa ukupnih

obaveza sačini plan izmirenja istih, kako bi se smanjile obaveza po osnovu zateznih kamata za budući period.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru nadležnosti, poduzmu aktivnosti uz saradnju sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa FBiH, kao i cjelovitog rješavanja pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u skladu sa nadležnostima poduzmu aktivnosti da se planiranje sredstva za izmirenje obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda, kao i sudskih izvršnih rješenja vrši od strane i na pozicijama onih budžetskim korisnika, a protiv kojih su pokrenuti i okončani sudski postupci, odnosno na koje se odnose sudske odluke. Ukoliko se potrebna sredstva za izvršenje sudskih odluka i dalje planiraju na Ministarstvu finansija, potrebno je osigurati pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih;

Potrebno je da Ministarstvo finansija prilikom realizacije sudskih izvršnih rješenja dosljedno primjenjuje odredbe članova 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redosljedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza po pravosnažnim i izvršnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora od strane svih budžetskih korisnika koji su tužena strana u sudskim postupcima, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja;

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstva energije, industrije i rudarstva poduzmu adekvatne aktivnosti kako bi se otklonili uzroci podnošenja tužbi po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, donosene na osnovu nedosljedne primjene Zakona o stečajnom postupku;

4.3.2.2.5 Tekući transferi – grantovi krajnjim korisnicima (nepovratna sredstva)

Izvršenje tekućih transfera koji se doznačavaju kao grant (nepovratna) sredstva krajnjim korisnicima iznosi 124.441.620 KM, što predstavlja 12,89 % od ukupnog izvršenja tekućih transfera. Navedeni tekući transferi su najvećim dijelom realizovani putem Federalnog ministarstva zdravstva (33.378.512 KM), Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (24.863.222 KM), Federalnog ministarstva finansija (17.545.971 KM), Federalne uprave za civilnu zaštitu (10.289.000 KM), Federalnog ministarstva kulture i sporta (9.764.471 KM), Federalnog ministarstva okoliša i turizma (7.742.369 KM), Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke (6.520.897 KM) i Vlade FBiH (4.296.186 KM). Preko ostalih budžetskih korisnika realizovano je 3.811.804 KM. **Konstatovano je da se od ukupnog iznosa grant (nepovratnih) sredstava, na izvršenje tekućih transfera koji imaju zakonskog osnova za uvrštavanjem u Budžet FBiH odnosi 75.453.164 KM, a u okviru kojih je 33.378.512 KM izvršenje tekućih transfera iz oblasti zdravstva, 24.863.222 KM za izvršenje transfera podrške povratku izbjeglica i prognanih osoba, 10.289.000 KM izvršenje transfera iz oblasti civilne zaštite, 2.068.428 KM se odnosi na raspodjelu sredstava prikupljenih iz sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH, dok se ostatak od 4.854.002 KM odnosi na finansiranje rada tijela koja su organizovana u skladu sa posebnim propisima (Sekretarijat nacionalnog fiskalnog vijeća, Štab civilne zaštite, Mirovno vijeće, Ekonomsko i socijalno vijeće), fondacija i implementaciju strategija.**

Izvršenje tekućih transfera (grant sredstava) za koje ne postoji pravni osnov za planiranje, odnosno obezbjeđenje sredstava u Budžetu FBiH realizovani su u iznosu od 44.142.724 KM. Izvršenom revizijom, a vezano za planiranje, realizaciju, nadzor i izvještavanje o utrošku navedenih transfera, konstatovani su **sljedeći propusti:** za dio transfera Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu propisana je obaveza sačinjavanja programa utroška, dok se ostatak transfera dijeli na osnovu podnesenih zahtijeva krajnjih korisnika, stručne službe dijela budžetskih korisnika nisu dovoljno osposobljene da upravljaju i kontrolišu cjelokupan proces realizacije transfera, nije uspostavljena baza podataka korisnika kojima su dodijeljeni transferi, nije ostvarena potpuna transparentnost u dodjeli sredstava, nije se moglo potvrditi da je u skladu sa utvrđenim kriterijima u Programima utroška sredstva izvršen izbor krajnjih korisnika kao i na koji način se utvrđuje visina dodijeljenih sredstava, neblagovremeno donošenje Programa utroška sredstava, od strane korisnika koji su bili obavezni isti donijeti, kao i njegova provedba uticali su na efikasnost realizacije sredstava tokom godine, dio institucija nije zaključivao ugovore sa krajnjim korisnicima transfera, nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad korištenjem sredstava tekućih transfera od strane institucija koje su realizovale sredstva, dio krajnjih korisnika nije sačinjavao izvještaje o utrošku sredstava ili ih je sačinjavao na način da isti nisu davali podatke o realizaciji prethodno

donešenog programa utroška sredstava, namjenskog utroška sredstava i postignute efekte po osnovu realizovanih sredstava. Također, konstatovano je da **dio nadležnih ministarstava nije izvještavao ili je dostavljao nepotpune izvještaje Ministarstvu finansija i Vladi FBiH o utrošku sredstava tekućih transfera, što znači da isti, u skladu sa nadležnostima, nisu pratili odnosno nisu raspolagali relevantnim podacima o namjenskom utrošku sredstava i postignutim efektima po osnovu realizovanih sredstava.**

Tekući transfer raspodjele prikupljenih sredstava od Lutrije BiH za 2011. godinu je realizovan u ukupnom iznosu od 2.068.428 KM. Realizacija transfera je izvršena u skladu sa **Zakonom o izmjenama Zakona o igrama na sreću** (Službene novine FBiH br.42/10) i **Pravilnikom o kriterijima za raspodjelu sredstava** kojima je utvrđeno da će se od dijela sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH, koji pripada FBiH, 50% sredstava raspodjeliti za finansiranje programa Vlade FBiH putem resornih ministarstava. Navedenim Zakonom je predviđeno da Komisija koju formira Ministarstvo finansija priprema kriterije i dostavlja Vladi FBiH na usvajanje. Nakon što Vlada FBiH usvoji kriterije, Komisija objavljuje javni poziv za prikupljanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava. Imajući u vidu da pripremljeni kriteriji za raspodjelu sredstava nisu dostavljeni Vladi FBiH i ista ih nije usvojila, da su prijave otvorene i vrednovane sa znatnim zakašnjenjem i da nisu određeni parametri mjerljivosti kriterija, ne možemo potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena u skladu sa Zakonom o igrama na sreću, Pravilnikom o kriterijima za raspodjelu dijela sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH.

Resorna Ministarstva su objavila Javni poziv za finansiranje programa i projekata iz navedenih sredstava te imenovala Komisije za izradu prijedloga liste korisnika za raspodjelu sredstava iz dijela ostvarenog prometa Lutrije BiH u 2011. godinu. Prijedloge liste korisnika za raspodjelu sredstava za navedene programe resorna Ministarstva dostavili su Komisiji za utvrđivanje prijedloga odluke o raspodjeli sredstava od ostvarenog prometa Lutrije BiH, imenovanoj od strane ministra finansija, u čijem radu učestvuju predstavnici svih nadležnih ministarstava i članovi nadležnih odbora Parlamenta FBiH, i ista je izvršila konačan odabir korisnika. Na osnovu prijedloga imenovane Komisije, Vlada FBiH je 14.11.2012. godine donijela Odluku o utvrđivanju Liste korisnika i raspodjeli dijela sredstava ostvarenog prometa Lutrije BiH za 2011. godinu, V broj 1549/2012. Sredstva su dodjeljena Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike (1.241.057 KM), Federalnom ministarstvu obrazovanja i znanosti (310.264 KM), Federalnom ministarstvu kulture i sporta (206.843 KM), Federalnom ministarstvu zdravstva (206.843 KM) i Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta (103.421 KM). Sa korisnicima, kojima su dodjeljena sredstva od ostvarenog prometa Lutrije BiH, niti nadležna Ministarstva niti Federalno ministarstvo finansija, nisu potpisali ugovor o doznačavanju sredstava tako da precizno nisu definisana međusobna prava i obaveze. **Iako je članom 17. Zakona o igrama na sreću utvrđeno da su krajnji korisnici sredstava dužni podnositi godišnje izvještaje o utrošku sredstava nadležnom ministarstvu do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu, međutim odlukom Vlade FBiH o raspodijeli sredstava nije utvrđena navedena obaveza krajnjih korisnika kao ni obaveza nadležnih ministarstava da prate namjenski utrošak sredstava. Navedeno ima značajnost obzirom da ne namjensko korištenje sredstava isključuje krajnjeg korisnika iz raspodjele za naredne dvije godine. Pored naprijed navedenog ne može potvrditi da su se pravovremeno poduzele aktivnosti na raspodijeli sredstava po osnovu ostvarenog prometa Lutrije BiH za 2011. godinu.**

Potrebno je da Vladom FBiH skupa sa Ministarstvom finansija u skladu sa svojim nadležnostima poduzme aktivnosti na pravovremenom donošenju odluke o raspodijeli sredstava dijela ostvarenog prometa Lutrije BiH. Također je potrebno sa krajnjim korisnicima dodijeljenih sredstava Lutrije BiH potpisivati ugovor kojim će se definisati međusobna prava i obaveze posebno u dijelu izvještavanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava u skladu sa utvrđenim kriterijima;

4.3.3 Kapitalni transferi (grantovi)

4.3.3.1 Kapitalni transferi realizovani u 2012. godini

Kapitalni transferi (grantovi) u 2012. godini iskazani su u iznosu od 50.565.721 KM. U odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje od 38.918.303 KM ili (334 %). Navedeno povećanje se odnosi na realizaciju kapitalnih grantova po osnovu prenosa sredstava GSM licence na poseban transakcijski račun u okviru jedinstvenog računa trezora. U okviru kapitalnih grantova ističemo realizaciju sredstava putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (39.000.000 KM), Federalnog ministarstva finansija (4.000.000 KM), Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (2.838.916 KM), Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata (2.044.000 KM), Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (1.482.805 KM), Federalnog ministarstva prostornog uređenja (465.000 KM) i Federalnog ministarstvo obrazovanja i nauke (350.000 KM). Izvršenom revizijom vezano za planiranje nadzor i izvještavanje o utrošku kapitalnih transfera **konstatovani su propusti koji se u najvećem dijelu odnose na: za dio transfera ne postoji pravni osnov za planiranje sredstava u Budžetu FBiH, nije ostvarena potpuna transparentnost u dodjeli sredstava; dio institucija nije zaključivao ugovore sa krajnjim korisnicima transfera kojima bi se definisala**

prava i obaveze; nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad korištenjem sredstava kapitalnih transfera od strane institucija koje su realizovale sredstva; dio nadležnih ministarstava nije izvještavao ili je dostavljao nepotpune izvještaje prema Ministarstvu finansija i Vladi FBiH o utrošku sredstava kapitalnih transfera, što znači da nadležna ministarstva nisu pratila, odnosno da nisu raspolagala relevantnim podacima o namjenskom utrošku sredstava i postignutim učincima po osnovu realizovanih sredstava.

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2012. godinu, Ministarstvu prometa i komunikacija na poziciji Kapitalnog transfera javnim preduzećima – Transfer JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo (iz sredstava podračuna od GSM licence) odobreno je 39.000.000 KM, a istovremeno je Izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju Budžeta za 2012. godinu, utvrđeno da će se odobrena sredstva transfera trošiti na osnovu Programa investiranja koje donosi Vlada FBiH. **Nije prezentirana dokumentacija da je u skladu sa navedenim zakonskim propisima od strane Vlade FBiH u 2012. godini, donesen Program investiranja navedenih sredstava.** Prema izjavi odgovorne osobe sredstva tokom 2012. godine su trošena na osnovu programa investiranja sredstava prikupljenih po osnovu GSM licence u prethodnom periodu, ali se isto nije moglo prihvatiti, obzirom da nije prezentiran odgovarajući pregled projekata, odobrenih od strane Vlade FBiH, koji su predviđeni da se finansiraju i koji su finansirani u 2012. godini iz sredstava navedenog kapitalnog transfera. Unos obaveza za plaćanje vršen je na osnovu zahtijeva JP Ceste FBiH, u kojim nije navedeno **po kom osnovu (ugovor, odluka, situacija) i za koje namjene (projekte) se traže sredstva, zbog čega se ne može potvrditi da isti mogu predstavljati relevantan dokumenat sačinjen u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, na osnovu kojih bi se mogao izvršiti unos obaveza u Glavnu knjigu Trezora i plaćanje istih.**

U skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH o načinu raspodjele sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence, raspoređuju se u omjeru 2/3 FBiH i 1/3 RS. Ovom Odlukom utvrđeno je da će se napaćena sredstva od GSM licence usmjeravati na finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnju planiranih autoputeva u BiH kao i za finansiranje magistralnih, regionalnih i lokalnih puteva kao i druge infrastrukture. Sredstva naplaćena izdavanjem GSM licence u BiH su do 20.03.2012. godine kao i prethodnih godina realizovana preko posebnog (namjenskog računa) Direkcije cesta FBiH GSM licence otvorenog kod HYPO ALPE ADRIA BANK d.d. Poslovnica Sarajevo. Odlukom Vlade FBiH o prenosu sredstava GSM licence (V broj 231/2012) navedena sredstva su trebala biti prenesena na poseban račun u okviru Jedinstvenog računa trezora FBiH. Vezano za prenos novčanih sredstava na podračun u okviru Jedinstvenog računa Trezora (JRT) konstatovano je da su sa namjenskog računa sredstava GSM licence, JP Ceste FBiH na Depozitni račun Budžeta FBiH ukupno doznačile 39.000.000 KM i to JP Ceste FBiH 19.000.000 KM (a na računu je ostalo **2.603.225 KM**), BOR banka d.d. Sarajevo 10.000.000 KM (na računu je ostalo **2.618.493 KM**) i BOBAR banka a.d. Bijeljina 10.000.000 KM (na računu je ostalo **81.579 KM**). Uzimajući u obzir naprijed navedeno, **ne može se potvrditi da su u skladu sa Odlukom Vlade FBiH prenesena sva sredstva sa pripadajućim kamatama (5.303.597 KM).** Takođe, u momentu prenosa nije sačinjen odgovarajući Zapisnik o stanju i strukturi stvorenih, a neizmirenih obaveza, po navedenom osnovu, koja bi predstavljala relevantan dokument za evidentiranje istih skupa sa prenesenim novčanim sredstvima u Glavnoj knjizi Trezora (39.000.000 KM). Ukupno doznačena sredstva Federaciji BiH po osnovu naplate GSM licence od 2005. godine do 31.12.2012. godine iznose 187.630.000 KM, od čega je samo 85.387.583 KM evidentirano u okviru Jedinstvenog računa Trezora Budžeta FBiH. Programi investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licenci od prve uplate sredstava do 31.12.2012. godine doneseni su u ukupnom iznosu od 159.110.000 KM. Prema prezentiranom „Izveštaju o realizaciji sredstava GSM licence“ ukupno stanje odobrenih, a nerealizovanih projekata na dan 31.12.2012. godine iznosi 21.660.927 KM, a isto se odnosi na sredstva GSM 2011. godine 17.606.471 KM (13 projekata), GSM 2010. godine 379.162 KM (3 projekta), GSM 2009/10 godine 2.889.801 (9 projekata), GSM 2008/09 godine 785.494 KM (6 projekata). Navedeno je jednim djelom i posljedica da je odobren značajan broj projekata koji nisu bili spremni za realizaciju, a što je uticalo na efikasno korištenje već raspoloživih finansijskih sredstava.

Na dan 31.12.2012. godine na podračunu GSM licence u okviru JRT iskazan je iznos od 47.610.113 KM. U okviru navedenih sredstava nalaze se i sredstva prikupljena po osnovu GSM licence za 2012. godinu u iznosu od 26.600.000 KM za koja nije donesen program investiranja. Pored navedenih sredstava na namjenskim računima koja nisu u okviru JRT iskazana su sredstva na računu kod JP Cesta FBiH u iznos od 2.211.493 KM, na računu otvorenom kod BOR banke 40.373 KM i na računu Bobar banke a.d. Bijeljina 1.829 KM. Zbog naprijed navedenog, a posebno uzimajući u obzir da nije donesen Program investiranja sredstava naplaćenih izdavanjem GSM licence za 2012. godinu u iznosu od 26.600.000 KM i da od strane nadležnog Ministarstva nisu u potpunosti poduzimane aktivnosti ne može se potvrditi efikasnost investiranja sredstava prikupljenih po osnovu GSM licence.

Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti, u cilju efikasnog korištenja sredstava GSM licence, obezbjedi da se Programi investiranja sredstva odobravaju blagovremeno, da se sredstva odobravaju za projekte koji su spremni za realizaciju kao i da se prati namjenski utrošak odobrenih sredstava i o utrošku sredstava izvještavaju nadležni organi i institucije;

Kapitalni transfer „**Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na nivou FBiH**” iskazan je u iznosu od 2.838.916 KM i realizovan je putem **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike**. U skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu na prijedlog nadležnog ministarstva Vlada FBiH je Odlukom (V. broj 590/2012 od 19.04.2012. godine) usvojila Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih i kapitalnih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2012. godinu u okviru kojeg su planirana i sredstva za „Kapitalni transfer neprofitnim organizacijama – Rekonstrukcija ustanova za zbrinjavanje na razini FBiH“ u iznosu od 2.500.000 KM. Navedena sredstva su predviđena za slijedeće programe „Prvu fazu radova za prenamjenu prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine Ljubuški“ u iznosu od 1.597.520 KM, „Nadzorni organ nad radovima prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine Ljubuški“ u iznosu od 56.690 KM, „Reformu ustanova socijalne skrbi u FBiH“ u iznosu od 660.000 KM i „Program pomoći Ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH“ u iznosu od 185.790 KM. Odlukama Vlade FBiH je predviđeno da će pojedinačne odluke o dodjeli sredstava donositi ministar, kao i obaveza korisnika sredstava da dostavljaju mjesečne izvještaje o utrošku sredstava i konačni izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.

Za prenamjenu prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“ (u daljem tekstu Zavoda) u 2012. godini iskazani su izdaci u iznosu od 1.596.436 KM, za izvedene radove po zaključenom Ugovoru za izvođenje radova prve faze prenamjene prostora zgrade Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, koji je prema izjavi odgovorne osobe dat na korištenje Ustanovi iz djelokruga socijalne skrbi Ljubuški. Tokom 2011. i 2012. godine ukupno su iz Budžeta FBiH izvršena kapitalna ulaganja prema prezentiranoj dokumentaciji u iznosu od 2.615.123 KM. Ulaganja su izvršena za izradu projektne dokumentacije 114.092 KM, za izvođenje I faze radova 2.437.438 KM i nadzor nad izvođenjem radova 63.593 KM. Uvidom u dokumentaciju vezanu za registraciju navedene ustanove konstatirano je da je ista registrirana tek 28.02.2012. godine u općinskom sudu u Širokom Brijegu iako se sa ulaganjima počelo u 2011. godini. Nije prezentirano rješenje o registraciji Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine Ljubuški, odnosno njegovoj preregistraciji u novu pravnu osobu, a prezentirana je dokumentacija da su aktivnosti na preregistraciji poduzete početkom 2013. godine kao i aktivnosti na uknjižbi prava korištenja navedene nekretnine na Ustanovu iz djelokruga socijalne zaštite „Ljubuški“. Rješenjem Vlade FBiH (V broj 1351/11 od 07.12.2011. godine) imenovan je V.D. ravnatelj navedene Ustanove na razdoblje od 60 dana, međutim nije prezentiran drugi akt o imenovanju ravnatelja obzirom da je istom istekao mandat imenovanja krajem februara 2012. godine. Također, privremeni Upravni odbor i Nadzorni odbor su bili imenovani na razdoblje od 60 dana, a nisu prezentirani drugi akti o imenovanju novih odbora poslije isteka razdoblja imenovanja. Nadležno ministarstvo je tokom 2012. godine poduzimalo aktivnosti na izboru i imenovanju Nadzornog i Upravnog odbora, ali aktivnosti nisu okončane do kraja godine. Cjelokupne aktivnosti vezane za ugovaranje poslova sa dobavljačima i realiziranje zaključenih ugovora vrši se od strane nadležnog ministarstva, međutim nije se moglo potvrditi koji je sektor u okviru nadležnog ministarstva zadužen za provođenje svih aktivnosti po navedenom osnovu, a posebno u dijelu planiranja potrebnih sredstava, ugovaranja i nadzora nad izvršenjem ugovorenih poslova. Napominjemo da kao što je konstatirano i prethodne godine nije se moglo potvrditi da je izvršena procjena potrebnih ulaganja u navedeni objekat za njegovo stavljanje u funkciju temeljem koga bi se sačinio finansijski plan i operativni plan ulaganja koji bi se u skladu sa zakonskim propisima trebao odobriti od strane nadležnog organa i u skladu sa istim u Budžetu FBiH odobravala potrebna sredstva. Idejnim projektom procijenjena je vrijednost ulaganja od 3.195.000 KM bez izdataka za nabavu opreme i potrebnog inventara. Nije prezentirana dokumentacija da se u skladu sa zakonskim i ostalim provedbenim propisima u bilansnoj odnosno vanbilansnoj evidenciji pravne osobe u čiji objekat se vrše kapitalna ulaganja ili u nadležnom Ministarstvu vodi knjigovodstvena evidencija izvršenih kapitalnih ulaganja koja su zaključno sa 31.12.2012. godine iznosila 2.615.123 KM. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo rada i socijalne politike dosljedno postupilo u skladu sa zakonskim propisima vezano za planiranje i odobravanje ulaganja sredstava, obzirom da se radi o dugoročnom ulaganju kao i uspostavi knjigovodstvene evidencije o izvršenim ulaganjima.**

Za „Program pomoći Ustanovama za zbrinjavanje na nivou FBiH“ odobrena su sredstva u iznosu od 185.790 KM. Dodjela sredstava je vršena pojedinačnim odlukama ministra i to u iznosima po 92.895 KM Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški i Zavodu za odgoj muške djece i omladine Sarajevo za stvaranje uslova za nesmetano redovno funkcioniranje istih. Nije se moglo potvrditi da je izbor krajnjih korisnika koji su navedeni u Programu utroška sredstava na prijedlog Ministarstva rada i socijalne politike izvršen temeljem posebnih kriterija

utvrđenih navedenim programom. Sa krajnjim korisnicima sredstava navedenog transfera nisu zaključeni ugovori kojima su regulisana međusobna prava i obveze posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava. Odlukama o raspodjeli sredstava utvrđeno je da će korisnici sredstava mjesečno izvještavati Ministarstvo rada i socijalne politike o utrošku sredstava, kao i da će sačiniti godišnji izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15.01. naredne godine. **Obzirom da nije prezentirana dokumentacija o namjenskom utrošku sredstava, ne možemo potvrditi da su sredstva namjenski utrošena, odnosno da su ulaganja imala tretman kapitalnih ulaganja sukladno namjenama utvrđenim Budžetom FBiH za 2012. godinu.**

Za „Reformu ustanova socijalne skrbi u FBiH“ realizirana su sredstva u iznosu od 660.000 KM. Dodjela sredstava je vršena temeljem pojedinačnih odluka ministra i to u iznosima po 220.000 KM Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Fojnica (Drin), Zavodu za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići i Zavodu za zaštitu djece i omladine Pazarić. Nije se moglo potvrditi da je izbor krajnjih korisnika, koji su navedeni u Programu utroška sredstava, na prijedlog Ministarstva izvršen temeljem posebnih kriterija utvrđenih navedenim programom. Sa krajnjim korisnicima sredstava navedenog transfera nisu zaključeni ugovori kojima su regulisana međusobna prava i obveze posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava. Do 31.12.2012. godine izvršen je prijenos odobrenih sredstava samo Zavodu za zaštitu djece i omladine Pazarić.

Potrebno je da Vlada FBiH u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, skupa sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike poduzme aktivnosti na obezbjeđenju relevantne dokumentacije vezano za prenamjenu djelatnosti Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, kao i utvrđivanje ukupnog iznosa potrebnih finansijskih sredstava za prenamjenu navedenog zavoda i odobravanje istog od strane nadležnog organa u skladu sa zakonskim propisima;

4.3.3.2 Kapitalni transferi realizovani u prethodnim godinama

JP Direkciji za ceste FBiH za kapitalne investicije doznačena su sredstva u iznosu od 37.252.642 KM, preko Federalnog ministarstva prometa i komunikacija u 2007. godini, a na osnovu Programa utroška sredstava odobrenog Odlukom Vlade FBiH 31.01.2008. godine. Prema Izvještaju o utrošku sredstava sa stanjem na dan 31.12.2012. godine, sačinjenom od strane J.P. Direkcije cesta FBiH, konstatovano je da je od ukupno obezbjeđenih sredstava za ovaj Program u iznosu od **40.729.831 KM** (kamate za period 2008-2011-godine 438.723 KM, kamata za 2012. godinu u iznosu od 38.466 KM i naknadno odobrena sredstva Odlukom Vlade iz 2008. godine iz sredstva GSM licence u iznos od 3.000.000 KM), realizovano **29.905.392 KM ili 73,42%, a ostalo je nerealizovano 10.822.939 KM** (zajedno sa sredstvima GSM Licence). Kao razlog što sredstva nisu utrošena, navedeno je da nisu okončani imovinsko pravni odnosi kao i da je vrlo teško napraviti procjenu kada će se krenuti sa implementacijom projekata za koje nije riješen postupak eksproprijacije. **Na osnovu naprijed navedenog i činjenice da su sredstva odobrena za projekte koji nisu bili spremni za realizaciju, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti u cilju efikasnog korištenja budžetskih sredstava.** Navedeno je konstatovano i u izvještajima o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, davane preporuke, međutim ne može se potvrditi da su poduzimane odgovarajuće mjere i aktivnosti na realizaciji sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u okviru svojih nadležnosti poduzmu dodatne aktivnosti kako bi se sredstva doznačena iz Budžeta FBiH za 2007. godinu JP Direkciji cesta FBiH za kapitalne investicije efikasno i namjenski utrošila;

4.3.3.3 Kapitalni izdaci

4.3.3.3.1 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 11.218.966 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja smanjenje za 22,39%. Strukturu navedenih izdataka čine: izdaci za nabavku građevina 1.609.901 KM, izdaci za nabavku opreme 6.099.858 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava u obliku prava 892.750 KM, izdaci za nabavku ostalih stalnih sredstava 1.310.574 KM i izdaci za rekonstrukciju i investiciono održavanje 1.305.884 KM. U okviru nabavke opreme iskazana je nabavka motornih vozila u iznosu od 2.150.803 KM, što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 877.277KM ili 68,89%.

Izradu **Strategije ekonomskog razvoja FBiH** odobrila je Vlada FBiH u 2007. godini Odlukom V broj 426/07, kojom je odredila Federalno ministarstvo trgovine za koordinatora izrade cjelovitog dokumenta, sa projektima i nosiocima izrade, i to: Razvoj industrijske politike u FBiH (**Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije**), Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH (**Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta**), Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH i Poticaj izvoza i racionalizacija uvoza roba i usluga na teritoriji

FBiH (Federalno ministarstvo trgovine), te Razvoj turizma u FBiH (Federalno ministarstvo okoliša i turizma). Sastavni dio cjelovite Strategije je i projekat koji je trebalo sačiniti **Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** pod nazivom „Strategija razvoja poljoprivrede u FBiH“. Federalno ministarstvo trgovine je kao koordinator, u skladu sa navedenom Odlukom Vlade FBiH, **krajem 2010. godine, sačinilo Informaciju o izradi „Strategije ekonomskog razvoja u FBiH“ koju je Vlada FBiH usvojila 14.12.2010. godine, bez zaključaka.** Skrećemo pažnju da Federalno ministarstvo trgovine (kao koordinator) nije imalo sistemski pristup u izradi cjelovite „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“. Na navedeno je ukazivano i revizijama ranijih godina. Kako u prethodnom periodu, tako ni u toku 2012. godine, **Federalno ministarstvo trgovine nije poduzelo aktivnosti da se, u skladu sa nadležnostima datim Odlukom Vlade FBiH i u saradnji sa ostalim ministarstvima, na vrijeme donese cjelokupna „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ sa Akcionim planovima za njeno provođenje. Imajući u vidu da je od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi iste do danas proteklo gotovo 6 godina, a da ista još uvijek nije završena niti je propisan način implementacije iste, ne može se potvrditi opravdanost dinamike dosadašnje realizacije „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, kao i utroška doznačenih sredstava Federalnom ministarstvu trgovine i ostalim ministarstvima koja su bila nosioci izrade zasebnih projekata koja su prema prezentiranoj dokumentaciji iznosila 1.798.109 KM.** Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je izradilo Projekat „Razvoj industrijske politike“ u ukupnom iznosu od **469.638 KM.** Projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta u 2010. godini, a Akcioni Plan za realizaciju Projekta, usvojen je od strane Vlada FBiH Zaključkom od 10.05.2012. godine. Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta je izradilo Projekat „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH u ukupnom iznosu od **298.000 KM.** Projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i oba doma Parlamenta FBiH u 2009. godini, a Akcioni plan realizacije Projekta „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“ za period 2009-2012. godina usvojen je iste godine od strane Vlade FBiH. Prezentiran je Izvještaj o realizaciji odnosno analiza realizacije naprijed navedenog Akcionog plana.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je za izradu Strategije razvoja turizma u FBiH za period 2008.-2018. godina isplatilo **613.375 KM.** Strategija razvoja turizma u FBiH nije usvojena ni tokom 2012. godine od strane Parlamenta FBiH, a Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 30.11.2012. godine sačinilo i uputilo Vladi FBiH Informaciju o Prijedlogu Strategije „Ekonomskog razvoja Federacije BiH“ – Projekat Strategija turizma u FBiH sa prijedlogom zaključka, u kojoj su hronološki navedeni problemi oko usvajanja navedenog Prijedloga. **Federalno ministarstvo trgovine** je za izradu Projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“ isplatilo **417.096 KM.** Navedeni projekat je usvojen od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH u toku 2009. godine. Do kraja 2012. godine Akcioni plan za realizaciju projekta nije donesen, a na prijedlog Ministarstva (kao nosioca projekta), Vlada FBiH je **22.03.2012. godine** donijela Rješenje o imenovanju Radne grupe za izradu Akcionog plana za realizaciju projekta „Razvoj trgovine i domaćeg tržišta u FBiH“, koji čini samo dio cjelovite Strategije.

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je odustalo od izrade Strategije poljoprivrede 2010-2014. godina, iako su za izradu iste bila odobrena Budžetska sredstva u okviru Programa utroška sredstava za poljoprivredu za 2009. godinu. **Uzimajući u obzir navedeno, ne može se potvrditi da je Federalno ministarstvo trgovine kao koordinator u saradnji sa ostalim ministarstvima poduzimalo adekvatne aktivnosti na izradi cjelovitog dokumenta „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“, kao i da je u skladu sa datim ovlaštenjima Odlukom Vlade FBiH, na vrijeme donesena cjelokupna „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“ sa Akcionim planovima za njeno provođenje. Navedeno ima značaj obzirom da je od donošenja Odluke Vlade FBiH o izradi iste proteklo gotovo šest godina, a ista još uvijek nije završena niti je propisan način implementacije, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost dinamike dosadašnje realizacije „Strategije ekonomskog razvoja FBiH“ i izvršenih ulaganja javnih sredstava do 31.12.2012. godine u ukupnom iznosu od 1.798.109 KM.**

Potrebno je da Vlada FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, poduzme adekvatne aktivnosti na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, usvajanja od strane Parlamenta FBiH, kao i implementacije iste od strane nadležnih ministarstava;

4.3.3.3.2 Razvojno–investicijski projekti koji se finansiraju iz ino–kreditnih i donatorskih sredstava

Planom razvojnih projekata u FBiH za 2012. godinu planirani su razvojni projekti u ukupnom iznosu od 713.288.167 KM, a za iste je predviđeno da se najvećem dijelom finansiraju iz kredita međunarodne zajednice 640.617.074 KM, manjim dijelom iz donacija 29.558.081 KM, dijelom iz vlastitog učešća javnih preduzeća 33.477.978 KM i dijelom iz budžeta svih nivoa vlasti 9.535.034 KM. **Obzirom da do okončanja revizije nije sačinjen Izvještaj o realizaciji razvojnih projekata, nismo u mogućnosti prezentirati iznos realizacije razvojnih projekata za 2012. godinu.** Prezentirana nam je samo Informacija o implementaciji razvojnih projekata u FBiH za 2012. godinu sačinjena u aprilu 2013. godine, međutim, istu do okončanja revizije nije razmatrala i usvojila Vlada FBiH. U Informaciju je navedeno da su realizovani projekti u iznosu od 359.279.517 KM što je u

odnosu na Plan razvojno – investicijskih projekata FBiH za 2012. godinu izvršenje od 41 %. Najveća odstupanja u izvršenju plana za 2012. godinu po sektorima se odnose na zdravstvo 88%, vodoprivredu 74%, promet 57% i energetiku 52%. Uzimajući u obzir naprijed navedeno **Ministarstvo finansija nije ispoštovalo odredbe člana 11. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH (u daljem tekstu: Uredba o sredstvima razvoja) u dijelu dostavljanja Izvještaja o realizaciji razvojnih programa i projekata prema Vladi FBiH za 2012. godinu, a što je konstatovano u izvještajima o izvršenoj reviziji i u 2010. i 2011. godini.**

Realizacija sredstava na poziciji „Učešće Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica“ Ministarstva finansija iskazana je u iznosu od 966.707 KM, što u odnosu na planirana sredstva utvrđena Planom razvojnih projekata za 2012. godinu od 4.332.534 KM predstavlja izvršenje od 22%. **Ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, adekvatno pratilo implementaciju projekata, posebno u dijelu utvrđivanja razloga kašnjenja dijela projekata i praćenja dinamike implementacije u skladu sa dostavljenim planovima, u cilju poduzimanja mjera da se isti ispoštuju, obzirom da su za realizaciju projekata pored sredstava u Budžetu FBiH, obezbijedena i značajna kreditna i donatorska sredstva sa utvrđenom dinamikom realizacije.**

Resorna ministarstva nadležna za nadzor nad implementacijom razvojno-investicionih projekata, u skladu sa članom 40. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu, dužna su kvartalno dostavljati Ministarstvu finansija izvještaje o utrošku sredstava. Ministar finansija je donio Instrukciju o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte koji se realiziraju putem računa koji nisu u sistemu JRT-a. U skladu sa Instrukcijom Jedinice za implementaciju projekata zadužene su da organizuju i vode knjigovodstvo u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, kao i da u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH, sastavljaju i dostavljaju kvartalne izvještaje i godišnje obračune za razvojno-investicione projekte iz svoje nadležnosti, putem resornih ministarstava - Ministarstvu finansija i Vladi FBiH. Kao što je konstatovano i prethodne godine, značajan dio nadležnih ministarstava i implementirajućih institucija nije postupio u skladu sa odredbama navedenog Zakona i Instrukcije Ministarstva finansija. Navedeno ima posebnu značajnost ako se ima u vidu da su jedinice za implementaciju razvojnih projekata u 2012. godini (prema podacima Ministarstva finansija) ukupno angažovale (povukle) 359.279.517 KM po kreditima koji se servisiraju iz Budžeta FBiH, od čega se 322.299.063 KM angažovanih sredstava odnosi na kredite koji su obaveza krajnjih korisnika i koji trebaju uplaćivati sredstva u Budžet FBiH, dok se ostatak od 36.980.454 KM odnosi na angažovanje sredstava po kreditima koji su isključiva obaveza Budžeta FBiH. Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja budžetskih korisnika konstatovano je da od strane nadležnih ministarstava nije uspostavljena knjigovodstvena evidencija i da se ne sačinjavaju finansijski izvještaji u skladu sa Instrukcijom o načinu vođenja knjigovodstva, finansijskog izvještavanja i godišnjeg obračuna za razvojno-investicione projekte. Ministarstvu finansija, prema izvještaju nije dostavljen ni jedan godišnji obračun za 2012. godinu za projekte (od njih 49 koji su bili u Planu da se implementiraju u toku 2012. godine), a od strane istog poduzimane odgovarajuće aktivnosti za dostavljanje istih.

Izvještavanje o realizaciji projekata, nadležna ministarstva su u najvećem dijelu vršila putem propisanih IP obrazaca. Uvidom u prezentirane izvještaje utvrđeno je da ministarstva i institucije, u najvećem broju slučajeva, nisu adekvatno izvještavali o realizacije projekta, kao i razlozima eventualnog odstupanja u odnosu na planirane aktivnosti, u skladu sa aktima Vlade FBiH, kao i članom 40. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2012. godinu. Navedeno ima značajnost obzirom da je prema prezentiranoj Informaciji realizovano samo 41% sredstava utvrđenih Planom razvojnih projekata za 2012. godinu. U cilju efikasnijeg korištenja sredstava razvojno investicionih projekata **Vlada FBiH Zaključkom V broj 1344/2011 od 09.11.2011. godine** zadužila sve rukovodioce budžetskih korisnika da preispitaju implementaciju Uredbe o sredstvima razvoja i da informiraju Vladu FBiH o zaključenim projektima koji se finansiraju međunarodnim kreditima i implementiraju kroz sektore za implementaciju projekata unutar budžetskih korisnika ili u okviru jedinica za implementaciju projekata, te poduzmu odgovarajuće mjere u skladu sa navedenom Uredbom. **Iz prezentirane dokumentacija nije se moglo potvrditi da su po navedenom Zaključku Vlade FBiH poduzete odgovarajuće aktivnosti kako u okviru Ministarstva finansija tako i od dijela institucija nadležnih za implementaciju razvojno investicionih projekata.** Navedeno se potvrđuje i time da je provedenom revizijom utvrđeno da određeni broj Ministarstava, nije u skladu sa članom 3. Uredbe o sredstvima uspostavio jedinice za implementaciju projekata, kao i da određene institucije kojima je odobreno finansiranje projekata iz kreditnih sredstava, tokom 2012. godine nisu povlačile kreditna sredstva u skladu sa ugovorenim dinamikom, a nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti na utvrđivanju razloga ne povlačenja kreditnih sredstava za navedene projekte. **Navedeno ima značajnost iz razloga što je FBiH dužna plaćati i plaća taksu na nepovučena kreditna sredstva, a iznos takvih troškova u 2012. godini je 2.509.747 KM, prema podacima Ministarstva finansija, od čega izdvajamo**

plaćanje takse za JP Autoceste (Koridor Vc) u iznosu od 1.531.977 KM, JP Elektroprivreda HZ HB Mostar 393.547 KM, JP Ceste FBiH (Razvoj puteva i Rehabilitacija puteva) 227.812 KM, JP Željeznice FBiH (Željeznice II i Talgo) 179.653 KM i BH JP GAS (Gasifikacija Centralne Bosne) 141.783 KM.

Instrukciju kojom se utvrđuje metodologija za prenos nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnim korisnicima i podnošenje završnog izvještaja o završetku projekta od strane resornih ministarstava i implementirajućih institucija nadležnih za implementaciju razvojno – investicijskih projekata, Ministarstvo finansija u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH je dopunilo u decembru 2012. godine za dio prenosa nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnim korisnicima. Vezano za implementaciju navedene instrukcije konstatovano je da je Federalno ministarstvo zdravstva dostavilo Ministarstvu finansija završni izvještaj na mišljenje dana 02.07.2012. godine, a od istog zaprimilo je odgovor 16.08.2012. godine što nije u skladu sa navedenom Instrukcijom kojom je propisan rok davanja mišljenja u roku od 20 dana. Prema izjavi ovlaštene osobe razlog kašnjenja od 23 dana je nedostatak uposlenika za rad na navedenim poslovima. Vezano za navedeno naglašavamo da Ministarstvo finansija, nije u skladu sa članom 2. Uredbe o sredstvima razvoja, uspostavilo Jedinicu za upravljanje i koordinaciju sredstvima za razvoj (DCU) već je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno da se poslovi praćenja implementacije projekata rade u okviru Sektora za upravljanje dugom, odnosno Odsjeka za zaduživanje i praćenje implementacije projekata.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija u 2012. godini postupilo u skladu sa utvrđenim nadležnostima u dijelu planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvještavanja nad razvojno – investicijskim projektima, uspostavljena odgovarajuća baza podataka koja daje istinit i tačan prikaz stanja realizacije projekata, kao i da je kontinuirano tokom godine sačinjavalo odgovarajuće izvještaje o problemima u koordinaciji i realizaciji razvojno- investicijskih projekata u 2012. godini sa prijedlogom mjera za otklanjanje istih prema Vladi FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se od strane nadležnih ministarstava, zaduženih za razvojno – investicijske projekte, u potpunosti ispoštovale odredbe zakonskih i ostalih propisa i akata vezanih za uspostavu organizacionih jedinica, nadzora nad implementacijom projekata, vodenje knjigovodstvenih evidencija, dostavljanje godišnjih finansijskih izvještaja, kao i izvještaja o završetku projekata od strane jedinica za implementaciju projekata;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti kako bi se Godišnji izvještaj o utrošku sredstava utvrđenih Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH sačinjavao pravovremeno i na način da se prate planirane i realizovane veličine po projektima, uz adekvatne analize i obrazloženja realizacije projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na nadležno postupanje;

4.3.3.4 Otplata unutrašnjeg duga

4.3.3.4.1 Otplata unutrašnjeg duga FBiH po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka bivšeg FMO i VF i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima

Unutrašnji dug FBiH je definisan i određen Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH (u daljem tekstu: Zakon o unutrašnjem dugu), kojim je uređen i način izmirenja obaveza (gotovina, otpisivanje, obveznice) i utvrđeno je da će se opšte obaveze po osnovu unutrašnjeg duga izmiriti do kraja 2008. godine, i to isplatom u gotovini i otpisivanjem. Međutim, Budžetom FBiH za 2012. godinu (kao i Budžetima FBiH 2009-2011. godine) odobrena su sredstva za izmirenje općih obaveza (neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima nastalih u periodu od 01. aprila 1996. godine do 31.12.2002. godine), kao i sredstva po navedenom osnovu koja ne predstavljaju unutrašnji dug FBiH čiji plan i izvršenje radi lakšeg praćenja dajemo u sljedećoj tabeli:

R/b	Naziv budžetske pozicije	Budžet	Izvršenje 2012. godine
1.	Unutrašnji dug – obaveze za neizmirene plaće i naknade Vojske FBiH	400.000	174.005
2.	Unutrašnji dug – obaveze prema dobavljačima	100.000	7.449
3.	Transfer za izmirenje sudskih presuda po osnovu neizmirenih plaća Vojske FBiH	500.000	418.279
4.	Transfer za izmirenje sudskih presuda po osnovu dobavljača	100.000	0
5.	Preuzimanje obaveza Prijašnjeg FMO - a – doprinosi PIO/MIO	2.000.000	792.256
6.	Zatezne kamate na sudska rješenja i troškovi spora iz osnova unutrašnjeg duga	2.894.000	43.123
7.	Zatezne kamate na sudska rješenja i troškova spora iz osnova plaća Vojske FBiH i dobavljača	824.000	483.802
Ukupno: od 1 do 7		6.818.000	1.918.913

Ne može se potvrditi da je planiranje sredstava za izmirenje navedenih obaveza izvršeno na osnovu relevantne dokumentacije, tj. prethodno utvrđenog tačnog iznosa obaveza koje se u skladu sa zakonskim propisom smatraju unutrašnjim dugom, kao i obaveza koje nisu obuhvaćene Zakonom o unutrašnjem dugu. Izmirenje obaveza za neto plaće i naknade, kao i obaveza prema dobavljačima koje čine unutrašnji dug u 2012. godini, u skladu sa zakonskim odredbama, izvršeno je samo na osnovu izvršnih sudskih rješenja, a posljedica navedenog je da su za presuđenu glavnica po osnovu naprijed navedenih obaveza u iznosu od 599.733 KM isplaćeni troškovi zateznih kamata i sudskih sporova u iznosu od 526.925 KM.

Vežano za unutrašnji dug po osnovu neisplaćenih obaveza prema dobavljačima, izvršenom revizijom je, kao i prethodne godine, **konstatovano da se i dalje u Glavnoj knjizi trezora, iskazuje stanje obaveza Prijašnjeg FMO - a i Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH (u daljem tekst: OSA) iz perioda koji je obuhvaćen Zakonom o unutrašnjem dugu.** Vlada FBiH je u periodu od 2006. do 2011. godine imenovala čak 4 komisije za rješavanje problematike vezane za prijašnje FMO, međutim, nijedna komisija nije u cjelosti izvršila poslove radi kojih je formirana, a istim su isplaćivane naknade za rad. Posljednja Komisija za utvrđivanje osnovanosti obaveza i potraživanja od strane Vlade FBiH (imenovana 17.03.2010. godine) imala je zadatak da do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obaveza u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos potraživanja u odnosu na potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 13.719.712 KM, te da pokrene aktivnosti naplate potraživanja uključujući i utuživanja, međutim, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je ista obavila sve poslove za koje je imenovana. Na inicijativu Federalnog pravobranilaštva Vlada FBiH je Zaključkom od 07.03.2012. godine zadužila naprijed navedenu Komisiju da do 31.03.2012. godine dostavi Vladi FBiH Izvještaj o osnovanosti i visini potraživanja, po osnovu podnesene tužbe JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, protiv tužene FBiH uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju (radi isplate duga za električnu energiju prijašnjeg FMO - a u iznosu od 5.263.340 KM). Obzirom da navedena Komisija nije izvršila svoje zadatke na inicijativu Federalnog pravobranilaštva, Vlada FBiH je Rješenjem o imenovanju V. Broj 1032/2012 od 26.07.2012. godine imenovala novu Komisiju sa zadatkom utvrđivanja naprijed navedenih obaveza prijašnjeg FMO prema JP „Elektroprivreda“ HZ HB d.d. Mostar sa rokom za izvršenje zadatka od 30 dana. Iako je produžen rok realizacije do 31.12.2012. godine nije prezentirana dokumentacija da je navedena Komisija okončala svoje aktivnosti. **Napominjemo da je Ministarstvo finansija, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 396/06 od 27.07.2006. godine, zaduženo za poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO - a, konstatovano je da isto u 2012. godini, a što je konstatovano izvještajima u prethodnim godinama, nije poduzimalo aktivnosti prema Vladi FBiH u cilju utvrđivanja stvarnog stanje obaveza prema dobavljačima Prijašnjeg FMO - a.**

Prema prezentiranoj evidenciji unutrašnjeg duga FBiH po osnovu plaća i naknada, kao i obaveza prema dobavljačima, sačinjene od strane Ministarstva finansija, pregled ukupnog duga, izmirenih i neizmirenih obaveza dajemo u sljedećoj tabeli:

R/B	Naziv budžetske pozicije	Iznos unutrašnjih obaveza utvrđen zakonom		
		Utvrđen Zakonom za gotovinsko izmirenje	Izmireno do kraja 2012. godine	Neizmirene obaveze
1.	Unutrašnji dug – obaveze za neizmirene plaće i naknade prijašnjeg FMO i Vojske FBiH	37.500.000	32.405.157	5.054.843
2.	Unutrašnji dug – obaveze prema dobavljačima	25.000.000	17.642.790	7.357.210
Ukupno:		62.500.000	50.047.947	12.452.053

Imajući u vidu da nisu utvrđene ukupne obaveze FBiH koje predstavljaju unutrašnji dug, a posebno da nisu izmirene obaveze po osnovu neisplaćenih plaća i dodataka Prijašnjeg FMO i VF i obaveze prema dobavljačima u zakonskom roku (do 31.12.2008. godine), ne može se potvrditi dosljedna primjena odredbi Zakona u unutrašnjem dugu. Nedosljedna primjena je imala za posledicu plaćanje zateznih kamata i troškova spora na teret Budžeta FBiH, obzirom da je najveći iznos obaveza isplaćen prinudnim putem, na osnovu sudskih izvršnih rješenja.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti vezano za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, konstatuju izvršene aktivnosti i daju konkretan prijedlog mjera za okončanje svih preostalih poslova po navedenom osnovu koji su u skladu sa zakonskim propisima preneseni u nadležnost Vladi FBiH;

4.3.3.4.2 Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja

Otplata unutrašnjeg duga po osnovu ratnih potraživanja u toku 2012. godine izvršena je u iznosu od **6.035.634 KM**. Navedena otplata se odnosi na: pravomoćne sudske presude po osnovu ratnih potraživanja 623.508 KM, prispjele kamate na izdate obveznice za priznata ratna potraživanja 5.282.061 KM, nematerijalnu štetu 28.267 KM, plaćene sudske troškove 94.965 KM i kamatu za neplaćanje istih u propisanom roku 6.833 KM. U skladu sa Uredbom o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne

ratne opasnosti i Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, verifikaciju ratnih potraživanja i registrovanje pravosnažnih sudskih presuda vršila je **Komisija za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti** (u daljem tekstu: Komisija), imenovana od strane Vlade FBiH. Posljednjim izmjenama navedene Uredbe iz novembra 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo finansija nastavlja aktivnosti vezane za verifikaciju ratnih potraživanja nakon okončanja rada Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, a radi eventualnog postupanja po upravnim aktima donesenim od strane iste. **Ni u toku 2012. godine, nije izvršena primopredaja dokumentacije koja se odnosi na verifikovana ratna potraživanja između Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja (koja je prestala sa radom u 2009. godini) i Ministarstva finansija, koje je zaduženo da preuzme dokumentaciju u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 902/08 i nastavi sa postupkom realizacije potraživanja u skladu sa propisima koji regulišu izdavanje obveznica, kao i da umjesto Komisije rješava sve predmete koji nisu okončani.** Ministarstvo finansija je krajem 2012. godine formiralo radnu grupu koja je izradila registar verificiranih ratnih potraživanja u skladu sa članom 5b. Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti. Prema Informaciji o ratnim potraživanjima upućenoj Vladi FBiH dana 27.03.2013. godine stanje potraživanja na dan 31.12.2012. godine ukupno verificiranih i registriranih fizičkih i pravnih osoba iz osnova ratnih tražbina ima 4.619, a ukupno verificirano stanje ratnih potraživanja fizičkih i pravnih lica utvrđeno od strane komisije iznosi 206.821.227 KM, te da je u vlasništvo Ministarstva finansija prebačen iznos obveznica 18.775.433 KM i da je konačno stanje duga po navedenom osnovu 188.045.793 KM.

Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH je bilo predviđeno da se izmirenje ovog duga vrši isključivo emisijom vrijednosnih papira, koji će se amortizirati do 2027. godine. S tim u vezi FBiH je u 2009. godini, za izmirenje verificiranih obaveza i registriranih sudskih presuda, izvršila emisiju obveznica. Prvom emisijom su bila obuhvaćena potraživanja u iznosu od 190.665.634 KM, (3.563 osobe), a drugom tranšom iz 2011. obuhvaćena su ratna potraživanja u iznosu od 3.400.220 KM (640 osoba), ukupno 4.203 osobe. Međutim, pronalazeći pravni osnov u presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Čolić protiv BiH, Ustavni sud BiH je usvojio apelacije zbog ne izvršavanja pravosnažnih sudskih odluka od strane Vlade FBiH i donio odluke iz osnova ratnih potraživanja, kojima je Vladi FBiH naloženo da izvrši svoje ustavne obaveze i osigura poštovanje ljudskih prava tako što će preduzeti odgovarajuće zakonske mjere s ciljem da svi povjerioci koji posjeduju izvršne u sudske odluke na teret budžetskih sredstava FBiH naplate svoja potraživanja u što kraćem roku. Uvidom u **Informaciju o ratnim potraživanjima na dan 31.12.2012. godine** ukupno je registrovano 309 pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja u iznosu od 14.427.665 KM, od čega je realizovano 282 presude u iznosu od 13.069.295 KM. **Na dan 31.12.2012. godine ostalo je ne realizovano 27 presuda u iznosu od 1.358.360 KM i iste su evidentirane u pomoćnoj evidenciji, ali ne i u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH.**

Prema naprijed navedenoj Informaciji o ratnim potraživanjima od strane Federalnog ministarstva finansija (Sektora za dug) verificirane i registrovane obaveze FBiH po osnovu ratnih potraživanja na dan 31.12.2012. godine iznose 202.473.448 KM i iste su manje za 4.369.720 KM od verificiranih i registrovanih obaveza Komisije za verifikaciju ratnih tražbina (206.843.168 KM):

Komisija za verifikaciju ratnih potraživanja			Sektor za upravljanje dugom		
Izveštaj zaključen 01.09.2009. godine na osnovu spiskova iz registratora fizičkih i pravnih lica urađenih od strane Komisije			Izveštaj zaključen sa 31.12.2012. godine na osnovu evidencije od strane Sektora za upravljanje dugom		
Ukupno dugovanje prema fizičkim i pravnim licima			Ukupno dugovanje prema fizičkim i pravnim licima		
Dokument	Broj lica	Iznos	Dokument	Broj lica	Iznos
Rješenja komisije	4243	192.838.741 KM	Rješenja komisije	4.305	188.045.793 KM
Registrovane presude	341	14.004.426 KM	Registrovane presude	343	14.427.655 KM
Ukupno:	4584	206.843.168 KM	Ukupno:	4648	202.473.448 KM

Ministarstvo finansija je bez formalne procedure preuzelo zatečenu dokumentaciju Komisije za verifikaciju ratnih tražbina. Iako je i u prethodnom izvještaju isticana važnost potpune primopredaje dokumentacije, obzirom da je Ministarstvo finansija zaduženo za arhiviranje navedene dokumentacije i poduzimanje daljih aktivnosti na izmirenju obaveza i rješavanju svih eventualnih sporova koji mogu proisteći po osnovu neriješenih ili negativno riješenih predmeta. **Nije prezentirana dokumentacija o poduzimanju aktivnosti u 2012. godini u cilju obavljanja primopredaje dokumentacije između pomenute Komisije i Ministarstva finansija, niti je o navedenom problemu obavještena Vlada FBiH. Od strane Ministarstva finansija nije prezentirana dokumentacija da je Ministarstvo finansija izvijestilo Vladu FBiH o postojanju predmeta čiji su zahtjevi blagovremeno podneseni u vrijeme mandata Komisije za ratna potraživanja o kojima ona nije odlučila, kao i o postojanju cca 65 novih zahtjeva za verifikaciju ratnih potraživanja za koje Ministarstvo finansija ne može izdati Rješenje o verifikaciji ratnih potraživanja jer je proces verifikacije potraživanja završen sa**

prestankom rada Komisije. Također napominjemo da je nakon rada navedene Komisije Ministarstvo finansija je zaprimilo i evidentiralo 53 pravomoćne sudske presude u iznosu od 1.947.126 KM.

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se izvršila primopredaja dokumentacije između Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti i Ministarstva finansija, odnosno da se izvrši preuzimanje dokumentacije od strane Ministarstva finansija u skladu sa procedurom propisanom zakonskim i ostalim propisima;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti prema Vladi FBiH, vezano za otklanjanje konstatovanih propusta u radu Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, načinu rješavanja blagovremeno podnesenih zahtjeva o kojima navedena Komisija nije odlučila u svome mandatu, kao i o novim zahtjevima za verifikaciju ratnih potraživanja;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u Glavnoj knjizi trezora izvršila evidencija svih obaveza po osnovu ratnih potraživanja, u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta FBiH;

U cilju realizacije utvrđenog **Akcionog plana, procjene iznosa i broja potencijalnih sudskih izvršnih odluka i kamata** na bazi broja i iznosa pravosnažnih presuda, kao i presuda iz osnova ratnog potraživanja koje još uvijek nisu bile pravosnažne, Ministarstvo finansija se i u 2012. godini obraćalo Federalnom pravobranilaštvu sa zahtjevom za dostavu podataka. Obzirom da od strane istog nije dostavljena Informacija o pravosnažnim sudskim presudama i presudama po kojima se još vodi postupak vezano za ratna potraživanja, do kraj 2012. Godine ne može potvrditi da se raspolaže svim podacima koji se odnose na utvrđenu obavezu pravomoćnim sudskim presudama i sudskim izvršnim rješenjima. **Obzirom da Ministarstvo finansija ne raspolaže konačnim podacima koji se odnose na sva sudska izvršna rješenja i presude po osnovu ratnih potraživanja i dalje postoji rizik vezano za iznos obaveza koje su utvrđene presudama po osnovu ratnih potraživanja koje sa stanovišta zakonskih propisa predstavljaju obaveze Federacije BiH u budućem periodu, za koje je neophodno blagovremeno obezbjediti i planirati sredstva u budžetu FBiH.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme dodatne aktivnosti na uspostavi adekvatne saradnje sa Federalnim pravobranilaštvom vezano za raspolaganja sa pravovremenim i potpunim informacijama u dosuđenim presudama po osnovu ratnih potraživanja;

Izdaci za izmirenje prispjelih kamata na izdate obveznice za priznata ratna potraživanja u 2012. godini iskazani su u iznosu od 4.837.014 KM. Navedni iznos sredstava Ministarstvo finansija je doznačilo Registru vrijednosnih papira (u daljem tekstu RVP), koja su prema prezentiranoj dokumentaciji vlasnicima obveznica za ratna potraživanja isplatilo kamatu u iznosu **4.497.647 KM**, a razlika od **339.367 KM** je ostala na računu RVP. Prema obrazloženju sredstva nisu isplaćena iz razloga što nema matičnog broja, adrese, ili drugih podataka koji su bitni za prenos sredstava. Nerealizovani iznos sredstava koji je ostao na računu RVP nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa zakonskim i ostalim propisima. Ugovor sa Registrom za vrijednosne papire o načinu prenosa sredstava za dospjelu glavnice i kamatu Ministarstvo finansija je potpisalo u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj 956/11. Ugovorom je definisano da Ministarstvo finansija izvrši prenos sredstava na namjenski račun prema utvrđenoj dinamici dospjeću kamate i glavnice, utvrđenoj odlukama o emisiji obveznica FBiH za izmirenje obaveza po osnovu ratnih potraživanja, a RVP će najkasnije u roku od 3 dana vršiti prenos sredstava vlasnicima obveznica.

Radi izmirenja dijela unutrašnjeg duga FBiH po osnovu ratnih potraživanja fizičkih i pravnih lica utvrđenih Zakonom o unutrašnjem dugu, FBiH je u julu 2009. godine emitovala prvu emisiju obveznica u vrijednosti 190.665.648 KM i u avgustu 2011. godine drugu emisiju obveznica u vrijednosti od 3.400.220 KM (za koje će se glavnica početi isplaćivati tek od 2019., odnosno 2021. godine). Prema prezentiranoj informaciji o ratnim potraživanjima sa 31.12.2012. godine 245 osoba u iznosu od 1.318.747 KM nije dostavilo potrebnu dokumentaciju u cilju verifikacije potraživanja u emisiju obveznica iako se Ministarstvo finansija istima obraćalo i pojedinačno pismenim putem. Vlasnicima obveznica, u skladu sa otplatnim planovima, do kraja 2011. godine trebalo je isplatiti 9.533.282 KM dospjelih kamata, međutim, stvarno je isplaćeno 8.430.934 KM, (ostalo ne izmireno 1.102.348 KM) Dio neizmirenih obaveza FBiH za dospjele kamata na obveznice za ratna potraživanja sa 31.12.2011. godine, evidentirane na razgraničenjima u iznosu od 612.669 KM, a u 2012. godini su izmirene u iznosu od 445.047 KM. Drugi dio dospjelih a neizmirenih kamata u iznosu **489.679 KM** nije evidentiran u **Glavnoj knjizi trezora ni sa 31.12.2012. godine u skladu sa članom 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, a ne može se potvrditi da su poduzimane aktivnosti na izmirenju istih.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH kako bi se izvršilo evidentiranje svih dospjelih neizmirenih kamata na emitovane obveznice za ratna potraživanja, kao i uplaćenih, a nerealizovanih sredstava na namjenski račun kod Registra vrijednosnih papira za isplatu istih;

Odlukom o izmirenju pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja, Vlade FBiH, V broj 1128/11, definisano je da će se izmirenje obaveza za sudske presude za koje su, u ranijem periodu, emitovane obveznice izvršiti na način da se potražiocima izvrši isplata nominalne vrijednosti emitovanih obveznica sa kojima potražilac nije prometovao, umanjena za iznos isplaćenih kamata po tim obveznicama. U skladu sa naprijed navedenom Odlukom Vlade FBiH i na osnovu dostavljenog Izvještaja iz Registra vrijednosnih papira u FBiH, vlasnici obveznica koji su prodali obveznice (i na taj način pristali na takav način isplate) su brisani iz evidencije pravomoćnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja za gotovinsko izmirenje, dok je ostalim vlasnicima koji nisu prometovali obveznicama - glavnica za isplatu utvrđena na osnovu pravomoćne sudske presude i umanjenja za iznos isplaćenih dospjelih kamata. Na dan 31.12. 2012. godine prema izvještaju Registra vrijednosnih papira izvršen je prenos sa vlasnika obveznica u vlasništvo Federalnog ministarstva finansija obveznica u vrijednosti od **7.301.744 KM (izvršena isplata obveznica prije roka dospijeca)**, a iste su u Glavnoj knjizi trezora evidentirane tek u 2013. godini. Prenos vlasništva obveznica izvršen je na osnovu **Pravilnika ministarstva finansija o dopuni pravilnika o obavljanju poslova po obveznicama za ratna potraživanja, a ne na osnovu prethodno donešene odluke Vlade FBiH. Radi se o emisijama obveznica koje su emitovane Odlukama Vlade FBiH V broj 490/09 („Sl. novine FBiH“ broj 47/09) i V broj 858/11 („Sl. novine FBiH“ broj 56/11) sa namjenom za izmirenje dijela obaveza FBiH po osnovu ratnih potraživanja, te se iste nisu mogle koristiti za druge namjene bez Odluke Vlade FBiH.**

Potrebno je da Ministarstvo finansija, utvrdi tačan iznos obveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka i o istom informiše Vladu FBiH, kako bi se utvrdio status istih i dalje aktivnosti vezano za navedene obveznice;

4.3.3.4.3 Otplata unutrašnjeg duga po osnovu stare devizne štednje

Obaveze po osnovu stare devizne štednje u 2012. godini iskazane su u iznosu od 120.362.264 KM, što je u odnosu na izvršenje prethodne godine (90.144.810 KM) više realizovano 30.217.454 KM ili 25%. Prema podacima Ministarstva finansija, obaveze po osnovu stare devizne štednje do 31.12.2012. godine realizovane su u ukupnom iznosu od 494.873.676 KM (49.742 osobe). Do 31.12.2012. godine prema prezentiranim podacima ukupno je verificiran iznos stare devizne štednje, sa zakonski obračunatom kamatom od 0,5%, iznosi 866.740.000 KM, (88.348 osoba) od čega se na verificirani iznos obaveza po osnovu stare devizne štednje u redovnom postupku odnosi 712.356.525 KM, (76.237 osoba), a po žalbama drugostepenoj Komisiji pozitivno je riješeno 154.383.475 KM (12.111 osoba).

Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje (dvije komisije) se svake godine formira od strane Vlade FBiH, od početka procesa verifikacije 2006. godine i istoj se produžava rok za verifikaciju, čiji zadatak je da kao drugostepeno tijelo, u skladu sa odredbama državnog Zakona o izmirenju obaveza po osnovu stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i gotovinskih isplata po osnovu računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama potražioca izjavljenih na odluke naprijed navedenih Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih posredničkih usluga d.d. Mostar i Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih posredničkih usluga d.d. Sarajevo. U toku 2012. godine, izvršena je redovna verifikacija za 2.642 osobe sa ukupnim iznosom od 34.195.920 KM. **Obzirom da je i u 2012. godini bio otvoren novi rok za verifikaciju stare devizne štednje sa 31.12.2012. godine pristiglo je 1050 novih žalbi. Prema izvještaju ove komisije na kraju 2012. godine završeno je ukupno 17.267 žalbi (u 2012. godini riješeno je 2.597 žalbi), a bilo je neriješenih 2.990 žalbi.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi Komisija za verifikaciju računa stare devizne štednje, kao drugostepeni organ, u toku 2013. godine okončala aktivnosti na rješavanju podnesenih žalbi za izvršenu verifikaciju stare devizne štednje;

4.3.4 Otplata vanjskog duga

Izdaci po osnovu izmirenja obaveza po vanjskom dugu FBiH u 2012. godini su iskazani u iznosu od 264.528.245 KM, što u odnosu na 2011. godinu predstavlja povećanje za 45.973.848 KM (21%). Navedeni izdaci se odnose na otplatu glavnice 193.583.414 KM, izmirenje kamata i bankarske troškove 70.944.831 KM i negativne kursne razlike 16.979 KM.

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2012. godine u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH iskazana su u iznosu od **108.809.774 KM** (ukupne dospjele, a neizmirene obaveze) što u odnosu na

2011. godinu predstavlja **povećanje za 21.323.588 KM**. Od navedenog iznosa **potraživanja na neizmirene obaveze krajnjih korisnika iz 2012. godine odnosi se 37.741.971 KM**. Prema Izvještaju o realizaciji Plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu i Planu prihoda od krajnjih korisnika za period 01.01. - 31.12.2012. godine, sačinjenom od strane Sektora za upravljanje dugom, **najveći dužnici su: JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo (75.219.046 KM), JP Ceste FBiH (18.692.879 KM), Tuzlanski kanton (9.055.837 KM), RMU Kreka Tuzla (2.111.932 KM), Regionalna deponija Tuzla (1.107.193 KM) i Grad Mostar (650.152 KM)**. Ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere na naplati potraživanja, posebno imajući u vidu da dio korisnika već duži period ne izmiruje svoje obaveze. Uzimajući u obzir da su navedene obaveze izmirene iz sredstava Budžeta FBiH, a da su sredstva za izmirenje istih trebala biti obezbjeđena i uplaćena od strane krajnjih korisnika kredita **ne može se potvrditi opravdanost nepoduzimanja zakonskih i ostalih aktivnosti u cilju naplate navedenih potraživanja, a posebno uzimajući u obzir konstatovani nedostatak sredstava u Budžetu FBiH**.

Uvidom u dokumentaciju vezano za otplatu kredita, utvrdili smo da je **Ministarstvo finansija i trezora BiH, bez date saglasnosti Ministarstva finansija, sa podračuna za servisiranje ino duga FBiH, tokom 2012. godine, kao i prethodnih godina, izvršilo plaćanje prispjelih kreditnih obaveza KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 889.421 KM i prispjelih obaveza na ime kamata po kreditu Vlade Kraljevine Španije – Vodossnabdjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica od 79.417 KM**. Navedene obaveze KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo nastale su na osnovu zaključenog Sporazuma o podzajmu između Ministarstva finansija i trezora BiH i navedenog preduzeća, kao krajnjeg korisnika kredita, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Također, obaveze po kreditima za Vodossnabdjevanje općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica su nastale na osnovu zaključenih kreditnih sporazuma o zajmu između Kraljevine Španije i Ministarstva finansija i trezora BiH, kao i zaključenih komercijalnih kredita između španskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika, a da prethodno obaveze nisu supsidijarno prenesene sa BiH na FBiH, odnosno sa FBiH na krajnjeg korisnika. Iako je Ministarstvo finansija poduzimalo određene aktivnosti u skladu sa Zakonom o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH, do okončanja revizije nisu bili zaključeni supsidijarni ugovori između BiH i FBiH, kao i FBiH i naprijed navedenih krajnjih korisnika. Prema prezentiranim podacima do kraja 2012. godine **iz Budžeta FBiH plaćeno je 3.284.987 USD duga po ino kreditu KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo i 133.654 EUR-a duga po ino kreditima općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica, i isti nisu iskazane kao potraživanja od krajnjih korisnika u Glavnoj knjizi trezora**.

Odlukom Vlade FBiH od 06.11.2006. godine o upravljanju revolving fondovima po projektima „Lokalne inicijative“ i „Lokalni razvoj“, upravljanje navedenim fondovima sa Fondacije za održivi razvoj (Odraz) preneseno je na Razvojnu banku FBiH, sa kojom je 30.01.2007. godine zaključila Ugovore o upravljanju kreditnim revolving sredstvima stvorenim u okviru navedenih projekata Lokalnih inicijativa - LIP (37.134.069 KM) i Lokalnog razvoja - LDP (14.125.797 KM). Za potrebe praćenja upravljanja revolving fondovima, kao i implementaciju sredstava u skladu sa utvrđenim kriterijima i uslovima za kreditiranje krajnjih korisnika, u 2009. godini formirana je **Komisija za revolving sredstva po projektima LIP i LDP**, koja je trebala polugodišnje izvještavati Vladu FBiH i davati prijedloge za korištenje slobodnih novčanih sredstava. Vezano za rad navedene Komisije prezentiran nam je **Izvještaj o radu za period januar - decembar 2012. godine**, sačinjen 25.03.2013. godine, u kojem su iskazani podaci o prometu na depozitnim računima navedenih projekata kod Razvojne banke FBiH sa stanjem na dan 31.12.2012. godine. U Izvještaju je navedeno da je u 2012. godini podneseno 10 zahtjeva za dodjelu kredita iz revolving fondova, jedna Općina je odustala iz razloga što nije osigurala neophodnu dokumentaciju, a druga ima tretman u „obradi“. **U Izvještaju Razvojne banke FBiH - Stanje raspoloživih sredstava na revolving fondovima LIP i LDP na dan 31.12.2012. godine**, iznosilo je po Projektu LDP 12.295.945 KM, a po Projektu LIP 6.903.874 KM. **Iako su poduzete aktivnosti na plasmanu navedenih sredstava, uzimajući u obzir iznos ne angažovanih sredstva 19.199.819 KM, visinu naknade koju Razvojna Banka FBiH naplaćuje na godišnjem nivou u iznosu od 404.458 KM, kao i visinu isplaćene naknade za rad članovima Komisije za 2012. godinu u iznosu od 25.974 KM iz sredstava projekata, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne aktivnosti od strane Ministarstva finansija u cilju odgovarajućeg plasmana raspoloživih sredstava po navedenom osnovu**.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH, odnosno u skladu sa identifikiranim izvorima prihoda;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se obaveze o osnovu kredita KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo i kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnadbjevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) regulisale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH, kao i da se u Glavnoj knjizi trezora evidentiraju potraživanja po osnovu izmirenih obaveza u prethodnom periodu na teret Budžeta FBiH;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija, poduzmu aktivnosti na efikasnijem korištenju raspoloživih neangažovani sredstava u okviru projekata LIP i LDP;

4.3.5 Tekuća rezerva Budžeta FBiH za 2012. godinu

Tekuća rezerva Budžeta FBiH je u 2012. godini izvršena u iznosu od 6.426.937 KM, što je u odnosu na izvršenje prošle godine, više za 223%. Namjena sredstava tekuće rezerve propisana je odredbama člana 34. Zakona o budžetima u FBiH i člana 12. Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2012. godinu kojima je definisano da se iz sredstava Tekuće rezerve podmiruju hitni i ne predviđeni budžetski izdaci koji se pojave u toku budžetske godine, dok su kriteriji raspodjele sredstava propisani Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH Vlade FBiH.

Strukturu izvršenja tekuće rezerve Budžeta FBiH navodimo u sljedećoj tabeli:

R/b	Opis	Rebalans Budžeta FBiH za 2012. g.	Izvršenje budžeta 2012. g.	Izvršenje budžeta 2011. g.	Index 6=4/5
		Preraspodjele			
1	2	3	4	5	
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	3.315.000	6.124.247	2.617.021	2,34
	Preraspodjela sredstava	1.400.000			
2	Tekuća rezerva premijera FBiH	91.700	145.190	103.200	1,41
3	Tekuća rezerva zamjenika premijera FBiH – ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	40.000	80.000	79.685	1,00
4	Tekuća rezerva zamjenika premijera FBiH – ministra prostornog uređenja	26.400	77.500	80.000	0,97
	Ukupno:	4.873.100	6.426.937	2.879.906	2,23

U skladu sa zakonskim propisima Ministarstvo finansija je nadležno za unos u trezorsku aplikaciju odobrenih sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH, Premijera FBiH i zamjenika premijera. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je rebalansom Budžeta FBiH za 2012. godinu i izvršenim preraspodjelama odobrena Tekuća rezerva Vladi FBiH 4.715.000 KM, Premijeru FBiH 91.700 KM, zamjeniku premijera 40.000 KM i drugom zamjeniku premijera 26.400 KM, a da je iskazana realizacija sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH 6.124.247 KM, Premijera FBiH 145.190 KM, zamjenika premijera 80.000 KM i drugog zamjenika premijera 77.500 KM. **Razlog navedenog povećanja je u najvećem dijelu što od strane Ministarstva finansija nije postupljeno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2012. godinu i Zakona o budžetu FBiH za 2012. godinu u dijelu odobravanja sredstava tekuće rezerve u iznosima odobrenim navedenim propisima. Konstatovano je da je poslije donošenja rebalansa Budžeta FBiH za 2012. godinu suprotno zakonskim propisima (Zakonu o budžetima FBiH i Zakonu o trezoru u FBiH) izvršeno povećanje sredstava tekuće rezerve u iznosu od 1.552.392 KM, a time i omogućeno da se mimo zakonskih propisa realizuje iznos sredstava tekuće rezerve od 1.553.838 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo finansija postupilo u skladu sa zakonskim propisima u dijelu odobravanja visine sredstava tekuće rezerve odobrene zakonskim propisima.**

Tekuća rezerva Vlade FBiH odobrena u Budžetu FBiH za 2012. godinu iznosila je 3.315.000 KM i navedeni iznos rebalansom Budžeta FBiH za 2012. godinu nije promjenjen. Povećanje tekuće rezerve Vlade FBiH izvršeno je po osnovu Odluke o preraspodjeli sredstava Vlade FBiH u iznosu od 1.000.000 KM i Rješenja Ministarstva finansija o unutrašnjoj preraspodjeli sredstava Budžeta FBiH u iznosu od 400.000 KM. Također izvršeno je povećanje sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH od strane Ministarstva finansija u iznosu od 1.409.247 KM iako za isto nije postojao zakonski osnov. Iako je Tekuća rezerva odobrena u Budžetu FBiH za 2012. godinu na poziciji Vlade FBiH, tokom revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je uspostavljena evidencija o odobrenim i realizovanim sredstvima Tekuće rezerve Vlade FBiH od strane Generalnog sekretarijata Vlade FBiH, što smo konstatovali i u provedenim revizijama prethodnih godina. Prema prezentiranoj Informaciji o stanju Tekuće rezerve Vlade FBiH za 2012. godinu, koju je Vladi FBiH dostavilo Federalno ministarstvo finansija, Tekuća rezerva Vlade FBiH je odobrena u iznosu od 6.124.247 KM. Uvidom u Odluke Vlade FBiH kojim je odobravano izdvajanje sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, utvrdili smo da je najveći dio tekuće rezerve utrošen na ime isplata jednokratnih novčanih pomoći otpuštenih iz službe u Oružanim snagama BiH u ukupnom iznosu od 1.399.186 KM. Međutim, konstatovali smo da je i u 2012. godini Vlada FBiH odobravalala sredstva

Tekuće rezerve Federalnom ministarstvu kulture i sporta u iznosu 1.190.700 KM za namjene za koje su već jednim dijelom odobrena sredstva transferima, kao i za slučajeve koji su mogli i morali biti predviđeni tokom procesa planiranja i izrade Budžeta FBiH za 2012. godinu (materijalni troškovi). Federalnom ministarstvu kulture i sporta odobrena su sredstva iz Tekuće rezerve Vlada FBiH za sljedeće namjene: na ime sufinansiranja Paraolimpijskih igara u Londonu 2012. godine u iznosu od 185.000 KM; na ime finansijske potpore Zemaljskom muzeju BiH 50.000 KM; na ime finansijske podrške izgradnji Župne crkve svetog Ignacija na Grbavici u Sarajevu 118.200 KM; za sufinansiranje Gradu Sarajevu za obnovu Vijećnice 150.000 KM. Također, za materijalne troškove za koje su iz Tekuće rezerve Vlade FBiH odobrena sredstva, izdvojeno je ukupno 1.167.287 KM za sljedeće institucije: Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH 680.732 KM, Uredima potpredsjednika po 161.000 KM, Federalnom agromediterranskom zavodu 118.700 KM, Federalnom zavodu za poljoprivredu 118.700 KM i ostalim institucijama 85.155 KM. **Zbog navedenog se ne može potvrditi da je odobravanje sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH u potpunosti provedeno u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta za 2012. godinu i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH, koja propisuje da će navedena sredstva biti dostupna korisnicima za vanredne (hitne i nepredviđene) slučajeve koji nisu mogli biti predviđeni tokom procesa planiranja i izrade budžeta, nisu mogli biti odloženi za narednu godinu i nisu mogli biti finansirani putem transfera ili preraspodjelom u okviru postojećeg budžeta budžetskog korisnika.**

Tekuća rezerva premijera FBiH je odobrena u iznosu od 91.700 KM, a izvršena u iznosu od 145.190 KM, sredstva Tekuće rezerve Zamjenika premijera – federalnog ministra poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva su odobrena u iznosu od 40.000 KM, a izvršena u iznosu od 80.000 KM, sredstva Tekuće rezerve Zamjenika premijera – federalnog ministra prostornog uređenja su odobrena u iznosu od 26.400 KM, a izvršena u iznosu 77.500 KM, što nije u skladu sa zakonskim propisima. Vezano za raspodjelu sredstava iz Tekuće rezerve Premijera i zamjenika premijera, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu je propisano da će se ista odobravati za nepredviđene izdatke u skladu sa utvrđenim kriterijima. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su za revidiranu godinu utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava Tekuće rezerve Premijera i zamjenika premijera što se smatra napretkom u odnosu na prethodne periode, međutim isti su dosta uopšteni i preširoko postavljeni.

Zakonom o budžetima u FBiH je propisana obaveza Federalnom ministarstvu finansija da tromjesečno izvještava Vladu FBiH, a Vlada FBiH polugodišnje Parlament FBiH, o korištenju Tekuće rezerve. Federalno ministarstvo finansija dostavljalo je Vladi FBiH tromjesečne Informacije o stanju Tekuće rezerve Vlade FBiH, međutim, navedena Informacija nije sačinjena u formi i na način kako propisuje Odluka o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH. Federalno ministarstvo finansija nije sačinjavalo posebne tromjesečne izvještaje o korištenju Tekuće rezerve Premijera i zamjenika premijera i nije posebno izvještavalo Vladu FBiH o istom. Vlada FBiH nije dostavila polugodišnji izvještaj o korištenju Tekuće rezerve Parlamentu FBiH, a dostavljen je godišnji izvještaj, koji ustvari predstavlja Informaciju koju je Federalno ministarstvo finansija dostavilo Vladi FBiH. Ukazujemo da bi izvještaji o potrošenim sredstvima iz Tekuće rezerve, u skladu sa naprijed navedenom Odlukom, trebali da sadrže iznos ukupno odobrenih zahtjeva za sredstvima iz Tekuće rezerve sa objašnjenjem odobrenog iznosa, iznos ukupno odbijenih zahtjeva za sredstvima iz Tekuće rezerve sa razlozima neodobravanja zahtjeva, nazive programa i novčane iznose za koje su odobrena sredstva za svakog budžetskog korisnika, kao i rezultate koji su postignuti korištenjem sredstava Tekuće rezerve. **Ne možemo potvrditi da je Federalno ministarstvo finansija na propisan način izvještavalo Vladu FBiH, kao i da je Vlada FBiH na propisan način izvještavala Parlament FBiH o utrošku sredstava Tekuće rezerve.**

Uzimajući u obzir navedeno ne može se potvrditi da je povećanje sredstava Tekuće rezerve, odobravanje i izvještavanje o korištenju sredstava Tekuće rezerve Budžeta FBiH u cijelosti vršeno u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2012. godinu i Odlukom o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija dosljedno provode odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH u djelu odobravanja i izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve;

4.4 Finansijski rezultat

Prema prezentiranim konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH za 2012. godinu i Izvještaju o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br.	Opis	Rebalans Budžeta FBiH za 2012.g.	Ostvareno u 2012. godini	Ostvareno u 2011. godini	Ostvareno u 2010. godini	Index (4/3)	Index (4/5)	Index (4/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	
A.	Prihodi, primici, finansiranje (I+II+III)	1.999.084.438	1.900.011.695	1.483.397.778	1.764.382.402	85,46	84,07	74,58
I	Prihodi	1.532.509.538	1.494.493.401	1.394.272.953	1.441.651.802	87,85	96,71	112,24
II	Primici (od MMF-Stand by aranžman, od trezorskih zapisa, od sukcesija, od obveznica)	346.574.900	286.804.408	154.326	24.448	82,75		
III	Primljeni krediti i zajmovi/finansiranje	120.000.000	118.713.886	88.970.499	322.706.152	98,9	133,43	36,8
B	Rashodi i izdaci (od IV do VII)	1.999.084.438	1.888.640.162	1.645.041.660	1.734.227.815	94,77	94,86	96,26
IV	Rashodi	1.407.662.426	1.384.224.770	1.349.006.790	1.412.173.485	98,33	95,53	114,92
V	Izdaci za nabavku stalnih sredstava i pozajmljivanja drugim nivoima vlade	36.550.964	30.585.674	31.791.534	85.793.536	83,67	37,06	16,55
VI	Otplata vanjskog i unutrašnjeg duga	554.871.048	473.829.718	264.243.336	236.260.794	85,39	111,84	77,06
VII	Tekuća rezerva					-	-	-
C.	Višak ostvarenih prihoda nad rashodima (I-IV)	124.847.112	110.268.631	45.266.163	29.478.317	-	153,56	66,25
D.	Višak ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke (A-B)		11.371.533		30.154.587	-	-	-
E.	Manjak ostvarenih prihoda, primitaka i finansiranja u odnosu na rashode i izdatke (B-A)			161.643.882		-	-	-

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele, ukupni prihodi, primici i finansiranje iskazani su u većem iznosu u odnosu na rashode i izdatke, odnosno iskazan je višak prihoda nad rashodima Budžeta FBiH za 2012. godinu u iznosu od 11.371.083 KM.

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja dijela korisnika budžeta konstatovano je da od strane pojedinih budžetskih korisnika nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, izvršeno evidentiranje obaveza u Glavnoj knjizi trezora što ima značajan uticaj na istinit i tačan prikaz istih na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta FBiH za 2012. godinu, kao i informisanje nadležnih organa, institucija i poreznih obaveznika o trošenju javnih sredstava. Od strane **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno – oslobodilačkog rata u iznosu od 4.949.611 KM**, nisu iskazane obaveze po obustavljenim isplatama korisnika prava na ličnu invalidninu, izvršene bez donošenja rješenja o ukidanju prava, a po osnovu izvršene revizije kontrole zakonitosti ostvarenih prava u oblasti boračko – invalidske zaštite. Također od strane **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nisu iskazane obaveze za poticaje korisnicima koji su ispunjavali posebno propisane kriterije po osnovu Programa utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ i Pravilnika o uslovima i načinu ostvarenja novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji u iznosu od 16.587.888 KM; neiskazane obaveze za poticaje korisnicima po osnovu modela za ostale vrste podrški u iznosu od 1.842.398 KM, koji su također ispunjavali propisane uslove utvrđene Pravilnikom o uslovima i načinu ostvarivanja novčanih podrški po modelu ostalih vrsta podrški u poljoprivredi, odnosno Javnim pozivom kao i potencijalne obaveze u iznosu od 20.843.786 KM za Kapitalna ulaganja i investicije u poljoprivredna gazdinstva.**

I ako nemaju direktan uticaj na iskazani finansijski rezultat navodimo da u Glavnoj knjizi trezora **Federalno ministarstvo finansija nije iskazalo obaveze po izvršnim sudskim rješenjima i pravosnažnim sudskim presudama u iznosu od 26.911.254 KM** (iskazan u pomoćnoj evidenciji), koje se odnose na: potraživanja pravnih i fizičkih lica po osnovu povrata poreza na dobit na osnovu pravomoćnih i izvršnih rješenja Porezne uprave FBiH u iznosu od 2.370.052 KM, obaveze iz radnog odnosa 2009 i 2010 godina u iznosu od 10.129.415 KM, ostale obaveze 2009 i 2010. godine 4.045.433, obaveze za civilne invalidnine 3.350.302 KM, obaveze za materijalnu i nematerijalnu štetu 2.878.952 KM, obaveze po osnovu sudskih izvršnih rješenja za neisplaćene plaće i doprinose preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu 1.338.691 KM i troškove sudskih sporova 2.798.409 KM. Također treba navesti obaveze po osnovu „Razlike sredstava lične i porodične invalidnine za period od 01.01. do 31.07.2009. godine“ procijenjen od strane **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno –**

oslobodilačkog rata u iznosu od 17.666.667 KM (u Budžetu FBiH za 2013. godinu planirana sredstva za izmirenje 8.833.333 KM).

Kao i prethodnih godina, provedenom revizijom je konstatovano da u finansijskim izvještajima **nije iskazan dio prihoda i rashoda koji pripadaju Budžetu FBiH, a realizuju se preko posebnih transakcijskih računa** (prihodi i rashodi od navigacijskih usluga, dio usluga GSM licence) što također ima uticaj na iskazani finansijski rezultat Budžeta FBiH za 2012. godinu.

U roku utvrđenom zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo finansija je na kraju godine Vladi FBiH dostavilo Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu. Međutim, uvidom u navedeni Izvještaj, konstatovano je da isti ne sadrži adekvatne analize i informacije vezane za realizaciju tekućih i kapitalnih transfera, utrošak sredstava tekuće rezerve, utrošak sredstava sa posebnih namjenskih transakcijskih računa (podračuna u okviru JRT), odnosno nisu dati finansijski podaci ni informacije o razvojno - investicionim projektima i njihovom izvršenju u 2012. godini, kao ni obrazloženja propisana zakonskim i podzakonskim aktima.

Zbog naprijed navedenog, kao i datih nalaza u prethodnom dijelu Izvještaja vezano za neiskazivanje svih javnih prihoda i rashoda u Glavnoj knjizi trezora, ne može se potvrditi da Godišnji izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu predstavlja realan i tačan prikaz prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, odnosno finansijskog rezultata na dan 31.12.2012. godine, kao i da ovakav način izvještavanja daje potpune i tačne informacije o utrošku javnih sredstava.

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija poduzmu aktivnosti da se Izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Posebno je potrebno da se u istima iskažu svi prihodi i primici, rashodi i izdaci, finansiranje koji pripadaju Budžetu FBiH, sa adekvatnim analizama i obrazloženjima;

Potrebno je da budžetski korisnici u skladu sa članom 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH sve rashode i izdatke priznaju i iskazuju na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala, u cilju iskazivanja realnog i tačnog finansijskog rezultata Budžeta FBiH;

4.5 Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Korisnici federalnog budžeta su u 2012. godini bili dužni nabavku roba, usluga i ustupanje radova provoditi u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Vezano za primjenu navedenog Zakona, konstatovano je da su budžetski korisnici samostalno provodili postupke javnih nabavki, iako je postojala mogućnost da se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima nabavka vrši skupa za više korisnika. Propusti u primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i provedbenih propisa konstatovani su kod: **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva trgovine, Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalne uprave policije, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Doma naroda i Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, Ureda Predsjednika FBiH i dva (2) Ureda Podpredsjednika FBiH, Vlade FBiH, Porezne uprave FBiH, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalnog ministarstva raseljenih lica i izbjeglica, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva prostornog uređenja i Federalne uprave za civilnu zaštitu.** Najčešće konstatovani nedostaci su slijedeći: nabavke su vršene bez zaključenih ugovora o nabavci, odnosno bez provođenja postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, a u nekim slučajevima na osnovu zaključenih ugovora iz prethodnog perioda koji nisu bili na snazi u revidiranoj godini (bez donošenja aneksa postojećeg ugovora); primjena neodgovarajućeg postupka nabavke u odnosu na vrijednost ugovora; dijeljenje predmeta ugovora u cilju izbjegavanja odgovarajućeg postupka nabavke; nabavljena je roba koja nije obuhvaćena ugovorom; nije osigurana potpuna dokumentacija tražena tenderom; otvaranje ponuda nije obavljano neposredno po isteku roka za prijem ponuda; nisu ili su ne blagovremeno objavljivana obavještenja o dodjeli ugovora u Službenom glasniku BiH u propisanom roku. Napominjemo da pojedini budžetski korisnici nisu donijeli plan nabavke stalnih sredstava sa količinama, vrstama i procijenjenim vrijednostima, a u pojedinim slučajevima iste nisu korigovali u skladu sa odobrenim budžetima.

Potrebno je da budžetski korisnici prilikom nabavke robe, vršenja usluga i ustupanja radova postupaju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH i ostalim provedbenim propisima. Također je potrebno da se prije otpočinjanja postupka nabavki donese Plan nabavke za tekuću godinu, u skladu sa zakonskim propisima i internim aktom, sa jasno i precizno utvrđenim vrstama i karakteristikama svih predmeta nabavke;

4.6 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana u Konsolidovanom bruto bilansu, **na dan 31.12.2012. godine na Jedinstvenom računu trezora FBiH iznosila su 126.135.746 KM**, što je više u odnosu na iskazano stanje novčanih sredstava na kraju prethodne godine za 88.321.000 KM. Navedeno povećanje proističe u najvećem dijelu po osnovu povećanja sredstava na „Posebnim namjenskim transakcijskim računima“, a što je rezultat uplate sredstava po osnovu izdavanja GSM licence (stanje sredstava na dan 31.12.2012. godine 47.610.113 KM) i nepoduzimanja pravovremenih aktivnosti na realizaciji istih kao i sredstava prikupljenih od Lutrije BiH (4.091.730 KM). Također značajno povećanje sredstava konstatovano je i na Podračunu FBiH –račun za servisiranje relevantnog vanjskog duga u Centralnoj banci BiH.

Pregled stanja novčanih sredstava na dan 31.12.2012. godine dat je u tabeli:

R/B	Opis računa	Stanje 31.12.2012.g KM.
1.	Transakcijski računi budžeta FBiH	4.972.293
2.	Posebni namjenski transakcijski podračuni	81.797.026
3.	Žiro račun gotovine	155.803
4.	Blagajna	207.852
5.	Konto za poravnanje blagajne	(1.000)
6.	Devizni račun	1.127
7.	Podračuni budžeta FBiH-račun za servisiranje relevantnog vanjskog duga FBiH u Centralnoj banci BiH	37.996.051
8.	Podračun FBiH-račun za servisiranje direktnih obaveza FBiH	1.006.594
U K U P N O		126.135.746

Federalno ministarstvo finansija je u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH nadležno za otvaranje računa na koji se vrši doznaka pripadajućeg dijela prihoda Federaciji BiH od Uprave za indirektno oporezivanje BiH, računa za raspodjelu pripadajućih dijelova prihoda Budžetu FBiH, kantonima, jedinicama lokalne samouprave i direkcijama cesta, te depozitnog i transakcijskih računa Budžeta FBiH. Konstatovano je da su poslovni računi preko kojih se vršio raspored indirektnih poreza otvoreni kod poslovne banke 2002. do 2004. godine, na neodređeni rok trajanja. Računi preko kojih se obavljalo finansijsko poslovanje Budžeta FBiH (depozitni i transakcijski računi) su otvoreni kod poslovnih banaka 2007. godine sa rokom važenja od godine dana. **Iako su ugovori zaključeni 2007. godine, a nakon zaključivanja ugovora došlo je do transformacije pojedinih banaka (spajanje HVB Central Profit banke d. d. i UniCredit Banke d. d. i formirana nova banka (UniCredit Banka d. d.)) nije prezentirana dokumentacija da su za otvoreni depozitni i transakcijske račune u toku 2012. godine, sa pomenutim bankama zaključeni aneksi ugovora kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, vezano za kontrolu naplate bankarskih usluga navedenih banaka, nismo u mogućnosti potvrditi da se od strane odgovornih lica vrši adekvatna kontrola. Međutim, kao i prethodnih godina, nismo u mogućnosti potvrditi da se vršila kontrola primjene postojećih ugovora sa bankama u pogledu naplate bankarske provizije i obračuna kamata na depozite iz kojeg razloga se ne može potvrditi ni iskazani iznos izdataka po navedenom osnovu.**

U okviru novčanih sredstava Glavne knjige trezora na dan 31.12.2012. godine nije iskazano stanje novčanih sredstava na posebnim transakcijskim računima koji nisu u okviru Jedinstvenog računa trezora Federalne direkcije za civilnu avijaciju (sredstva za navigacijske usluge), Federalnog ministarstva prometa i komunikacija (dio naplaćenih sredstava po osnovu izdavanja GSM licence) i Federalne uprave civilne zaštite (sredstva za realizaciju Programa deminiranja). Navedena sredstva nisu evidentirana u okviru JRT-a, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Zakonom o trezoru u FBiH.

Potrebno je da Ministarstva finansija poduzme aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti istog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te da se vrši kontrola provedbe zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije;

Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo finansija osiguraju da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, uplaćuju na Jedinstveni račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH;

4.7 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja, u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su u iznosu od 148.834.948 KM i veća su u odnosu na prošlu godinu za 28.099.668 KM. U okviru navedenog najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava po osnovu dospjelih a ne izmirenih obaveza koje su izmirene iz budžeta FBiH u iznosu od 108.809.774 KM (povećanje za 21.323.588 KM), kao i ostalih potraživanja u iznosu od 27.207.064 KM (povećanje za 6.302.808 KM u odnosu na prethodnu godinu).

U okviru potraživanja iskazana su potraživanja Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH u iznosu od 7.754.260 KM, od čega se dio odnosi na nenaplaćene zakupnine poslovnih prostora, a isti iznos potraživanja je bio iskazan i u momentu prelaska navedenih institucija na državni nivo (31.12.2005. godine). Zaključkom Vlade V broj 728/07 i V broj 917/08 je naloženo Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljem tekstu: Služba), Federalnom pravobranilaštvu i Federalnoj upravi za inspeksijske poslove da provedu postupak u vezi sa raspolaganjem poslovnim prostorima Prijašnjeg FMO, a Federalno pravobranilaštvo je zaduženo da prioriteto utuži korisnike poslovnih prostora koji nisu izmirili dug po osnovu zakupa ili prostor bespravno koriste. Tokom obavljanja revizije za 2012. godinu nije prezentiran izvještaj navedenih institucija prema Vladi FBiH o aktivnostima istih u toku fiskalne godine iako su poduzimane određene aktivnosti od strane navedene Službe. Također, **uzimajući u obzir da se za manji broj preuzetih prostora fakturiše zakupnina, da se korisnicima poslovnih prostora koji su utuženi ne vrši fakturisanje zakupnine od momenta utuženja do kraja 2012. godine, nismo u mogućnosti potvrditi da se sistemski pristupilo naplati potraživanja po osnovu zakupnina, te prioriteto utuživanju korisnika koji ne izmiruju zakupnine ili prostor bespravno koriste.**

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja problematike poslovnih prostora koji su preuzeti u nadležnost od Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane;

Kratkoročni plasmani, u konsolidovanim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Trezora, iskazani su u iznosu od 35.991.182 KM. Navedeni plasmani se odnose na: sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar u iznosu od 29.813.813 KM, pozajmice kantonima 5.248.308 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 890.585 KM i kredite date radnicima 38.476 KM, (u odnosu na 2011. godinu smanjeno za 7.695 KM).

U okviru kratkoročnih plasmana, iskazana su **sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar u privremenoj upravi Mostar** (u daljem tekstu: Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.113 KM, mada je Ministarstvo finansija sa navedenom bankom, u 2004. godini, izvršilo usaglašavanje stanja blokiranih sredstava u iznosu od 22.955.392 KM. Kao što je konstatovano u prethodnim izvještajima o izvršenoj reviziji, prije izvršenog usaglašavanja, Ministarstvo finansija, iako je trebalo, nije prethodno usaglasilo stanje računa sa budžetskim korisnicima koji su imali potraživanja i obaveze prema Hercegovačkoj banci, te se iz tog razloga navedeni dokument o usaglašavanju stanja na iznos od 22.955.392 KM nije mogao provesti. Posebno ističemo da je Ministarstvo finansija dalo saglasnost i za prebijanje potraživanja i obaveza između Prijašnjeg FMO-a i Hercegovačke banke u iznosu od 7.575.858 KM, od čega 6.852.495 KM uopšte nije bilo evidentirano u knjigovodstvenim evidencijama Prijašnjeg FMO-a. Od strane Ureda za reviziju, su u više navrata, davane preporuke da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza FMO-a, te da se na osnovu konstatovanog stanja poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora, po čemu nije postupljeno ni u fiskalnoj 2012. godini.

Potraživanja za date pozajmice u iznosu od 5.248.308 KM se odnose na date pozajmice iz Budžeta FBiH kantonalnim budžetima, u prethodnom periodu (2001. i 2002. godina), i to budžetu: Hercegovačko-neretvanskog kantona u dva navrata iznosi od 1.857.814 KM i 1.500.000 KM, Srednjobosanskog kantona 1.323.694 KM i Bosansko-podrinjskog kantona 566.800 KM. Iako je u prethodnim revizijskim izvještajima davana preporuka da se provedu aktivnosti za rješavanje pitanja datih pozajmica, iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi da su u revidiranoj godini poduzimane aktivnosti.

U okviru sumnjivih i spornih potraživanja iskazana su potraživanja od Države BiH u iznosu od 192.307 KM i potraživanja koja su ustupljena Federaciji BiH (kao stečajnom povjeriocu Hypo banke Zenica) u iznosu od 698.278 KM. Stanje navedenih potraživanja se iskazuje u istom iznosu od 2007. godine, a nije prezentirana dokumentacija da su tokom revidirane godine poduzimane aktivnosti u cilju rješavanja istih.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d. d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti u cilju rješavanja pozajmica datih kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, kao i iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja;

4.8 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12.2012. godine iskazane su u Konsolidovanim finansijskim izvještajima Budžeta FBiH u iznosu od 550.963.158 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 126.242.019 KM. Struktura navedenih obaveza je slijedeća: kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 213.549.312 KM, obaveze prema zaposlenima 93.240.575 KM, obaveze po trezorskim zapisima 60.000.000 KM, obaveze po unutrašnjem dugu 77.331 KM i kratkoročna razgraničenja 184.095.939 KM. U okviru kratkoročnih obaveza iskazane su obaveze Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH u iznosu od **67.715.513 KM, koje se odnose na obaveze prema radnicima 67.688.468 KM i obaveze prema fizičkim licima 27.045 KM.** U skladu sa Zakonom o unutrašnjem dugu, sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, u prethodnom periodu i u toku 2012. godine vršena je isplata obaveza za plaće i naknade pripadnika Prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH i obaveza prema dobavljačima. Ističemo da izvršena plaćanja svih navedenih obaveza u prethodnom periodu nisu evidentirana u Glavnoj knjizi do kraja 2012. godine, zbog čega ne možemo potvrditi iskazano stanje obaveza na dan 31.12.2012. godine Prijašnjeg FMO-a.

4.9 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze Federacije BiH na dan 31.12.2012. godine su prema knjigovodstvenim evidencijama Budžeta FBiH iskazane u iznosu od 5.170.868.848 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje od 4%. Navedene dugoročne obaveze odnose se na obaveze po vanjskom dugu 4.379.431.882 KM (povećanje u odnosu na prethodnu godinu 6%) i obaveze po osnovu unutrašnjeg duga 791.436.966 KM.

Iskazani vanjski dug u iznosu od 4.379.431.882 KM u odnosu na prethodnu godinu povećan je za 245.549.585 KM. Prema informaciji Ministarstva finansija o vanjskom i unutrašnjem dugu za 2012. godinu povećanje se odnosi na sredstva po kreditima EBRD-a 112 mil. KM, EIB-a 137 mil. KM, MMF-a 153 mil. KM i Vlade Španije 28 mil. KM. Od naprijed navedenog iznosa vanjskog duga na dug FBiH se odnosi 2.774.613.519 KM, dok se iznos od 1.604.818.364 KM odnosi na obaveze po vanjskom dugu koje su prenesene na krajnje korisnike.

Odlukom o prihvaćanju zaduženja FBiH po IV Stand by aranžmanu sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), donesenom od strane Parlamenta FBiH, FBiH je prihvatila zaduženje u iznosu od 225.466.667 SDR (cca. 534.416.876 KM), što predstavlja 2/3 od ukupno odobrenih sredstava za Bosnu i Hercegovinu u iznosu od 338.200.000 SDR (cca. 801.625.314 KM). U toku 2012. godine po navedenoj odluci odobren je i povučen po I i II tranši iznos od 159.454.536 KM, što predstavlja ukupno zaduženje FBiH po ovom osnovu. U skladu sa navedenom odlukom Federalno ministarstvo finansija je izvršilo reprogram obaveza kantona po osnovu III Stand by aranžmana sa rokom otplate do 5 godina i kamatnom stopom jednakojoj kamatnoj stopi koja se obračunava za plaćanje obaveza prema MMF-u po osnovu IV Stand by aranžmana.

Vezano za doznačena sredstva kao pozajmnica kantonima, na osnovu Odluke Vlade FBiH o kreditnom zaduženju kantona u FBiH od 19.08.2009. godine (i na osnovu pojedinačno zaključenih ugovora između Ministarstva finansija - kao zajmodavca i kantona - kao zajmoprimaca), u iznosu od **126.000.000 KM iz Stand By aranžmanu III**, skrećemo pažnju da je, kao garancija naplate kredita, u zaključenim ugovorima sa kantonima (koje su potpisali ministri finansija kantona) navedeno da isti daju neopozivo ugovorno ovlaštenje zajmodavcu da direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, i to iz dijela prihoda koji pripadaju zajmoprimcima, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog, a neizmirenog potraživanja. **Ukazali smo na neadekvatnost ugovorene garancije za povrat navedenih sredstava, obzirom da u odlukama skupština kantona o prihvatanju kreditnog zaduženja kod FBiH nije navedena ovakva garancija naplate kredita, a nije prezentirana ni dokumentacija da su skupštine kantona dale saglasnost na navedenu odredbu ugovora. Prema pomoćnoj evidenciji, servisni troškovi po Stand By aranžmanu III i IV (kamate prve, druge i treće tranše) po navedenom kreditu u toku 2012. godine iznosili su 7.637.344 KM, a ukupni servisni troškovi nastali u periodu 2009 – 2012. godini iznose 28.861.611 KM.** Kantonima je u 2012. godini obračunat i fakturisan pripadajući dio troškova kamata i ostalih troškova, međutim kantoni nisu izmirili svoje obaveze prema Budžetu FBiH, tako da je na dan 31.12.2011. godine, Bosansko-podrinjski kanton imao neizmirenih obaveza u iznosu od 445.902 KM, Zapadnohercegovački kanton 77.164 KM, Posavski kanton 42.956 KM, Unsko-sanski kanton 38.762 KM i Hercegovačko - neretvanjski kanton 15.661 KM. Nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su poduzimane aktivnosti u skladu sa članom 2.2.2 ugovora zaključenih sa kantonima, prema kojem je Ministarstvo finansija (kao zajmodavac) ovlašteno da

direktno sa računa Javnih prihoda FBiH, iz djela koji pripada zajmoprimcu, izvrši naplatu bilo kojeg dospjelog a neizmirenog potraživanja iz ugovora. Kantonima su upućivane opomene za neizmirene obaveze.

Potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III i IV Stand by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimati propisane aktivnosti zakonskim propisima na naplati istih;

Dugoročni unutrašnji dug FBiH na dan 31.12.2012. godine je prema knjigovodstvenim evidencijama Budžeta FBiH iskazan u iznosu od 791.436.965 KM. Navedeni dug se odnosi na: dugoročne obaveze po osnovu emitovanih obveznica za staru deviznu štednju 344.782.266 KM, dugoročne obaveze po osnovu emitovanih obveznica za ratna potraživanja 224.333.939 KM, dugoročne obaveze po osnovu zaduženja FBiH emisijom obveznica 130.000.000 KM i obaveze po osnovu evidentiranja verifikovanih dugoročnih obaveza po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 87.809.636 KM i ratnih potraživanja u iznosu od 1.317.099 KM, dugoročne obaveze prijašnjeg FMO-a 3.185.235 KM i ostale dugoročne obaveze u iznosu od 8.790 KM.

4.10 Realizacija obaveza Vlade FBiH i nadležnih organa vezanih za Prijašnje FMO - a i Vojsku FBiH

Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH koji su doneseni u decembru 2005. i januaru 2006. godine, izvršen je prenos nadležnosti iz oblasti odbrane s entitetskog na državni nivo. U skladu sa Zakonom o prestanku Zakona o odbrani FBiH, Vlada FBiH je nadležna da sa Vijećem ministara BiH potpiše sporazum, odluke, rješenja i ostale relevantne instrumente potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom, međutim, i dalje je ostala odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze nastale do 01.01.2006. godine prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije (u daljem tekstu: FMO i VF). **Zaključkom Vlade FBiH (V broj 396/06) utvrđeni su poslovi prijašnjeg FMO-a koje preuzima Federacija i za izvršavanje istih zadužila postojeće federalne organe i federalne upravne organizacije.** U skladu sa navedenim Zaključkom poslove sektora VOM i poslove uprava i terenskih odjela preuzelo je **Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbranbeno-oslobodilačkog rata**, poslove vezano za pokretnu i nepokretnu imovinu prijašnjeg FMO-a preuzela je **Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH**, dok je poslove vezane za preostalu finansijsku problematiku preuzelo **Federalno ministarstvo finansija**.

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbranbeno – oslobodilačkog rata je Zaključkom V broj 396/06 zaduženo da preuzme poslove Sektora VOM-a i poslove uprava i terenskih odjela. U skladu sa Zakonom o odbrani BiH, Vlada FBiH je donijela Uredbu o privremenom preuzimanju funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja (Službene novine FBiH br.10/07), kojom do donošenja dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, navedene poslove privremeno preuzima Federalno ministarstvo za pitanja boraca. Dana 13.06.2012. godine Vlada FBiH je donijela Uredbu V. Broj 917/2012 o privremenom preuzimanju dijela funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija. Na osnovu zahtijeva Predsjednika Federacije BiH, Ustavnom sudu FBiH za utvrđivanje ustavnosti Uredbe o privremenom preuzimanju dijela funkcije prijašnjeg FMO iz oblasti vojnih evidencija, na temelju članka IV.C.10 Ustava, FBiH, Ustavni sud FBiH je donio presudu 18.12.2012. godine da navedena Uredba nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH, te se daje kao prelazno rješenje mogućnost Parlamentu FBiH da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja Presude u „Službenim novinama FBiH“ (objavljena 13.02.2013. godine) zakonom reguliše ovu materiju iz ove oblasti, do kada se osporena Uredba može primjenjivati. **U prethodnim revizijama ukazivano je na navedeno međutim ne može se potvrditi da su od strane Vlade FBiH poduzete adekvatne mjere u dijelu zakonskog regulisanja obavljanja poslova koji su privremeno dati u nadležnost Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbranbeno – oslobodilačkog rata.**

Vežano za raspolaganje nad pokretnom imovinom koja će i dalje služiti za potrebe odbrane, predsjedavajući Vijeća ministara BiH i premijeri oba entiteta su 2008. godine u Doboju potpisali **Sporazumom o konačnom raspolaganju svim pravima i obavezama na pokretnoj imovini koja će i dalje služiti za potrebe odbrane.** Istim je regulisano pitanje pokretne vojne imovine i dijela ostale pokretne imovine. Arhiva, spisi i drugi dokumenti su izuzeti iz ovog Sporazuma, a njihov status se trebao regulisati posebnim sporazumom, koji nije donesen. U skladu sa navedenim Sporazumom, Ministarstvo odbrane BiH je tek u 2010. godini Vladi FBiH dostavilo **Pregled ostale pokretne imovine koja ne ostaje u njegovom vlasništvu**, odnosno koja se vraća u posjed Federacije BiH i **Prijedlog plana vraćanja ostale pokretne imovine** na potvrđivanje, a isto se odnosi na preuzimanje 10.890 pokretnih stvari. U skladu sa Zaključkom V broj 588/2011 Vlada FBiH je dana 17.11.2011. godine formirala Komisiju za izradu informacije sa prijedlogom raspodjele pokretne imovine prijašnjeg FMO i

načinom rješavanja neraspoređene imovine, a njen zadatak u skladu sa rješenjem o imenovanju je da izvrši obilazak svih 28 lokacija u 17 mjesta na kojima je smještena pokretna imovina prijašnjeg FMO-a, izvrši njen pregled i Vladi FBiH dostavi informaciju sa prijedlogom za raspodjelu iste i načinom rješavanja viškova neraspoređene pokretne imovine. Također, Vlada FBiH je Zaključkom (V broj 598/2012 od 19.04.2012. godine) je zadužila Službu zajedničkih poslova da Pregled ostale pokretne imovine uputi vladama kantona uz poziv za eventualno iskazivanje interesa za istim po čemu je ista sačinila i dostavila Informaciju 10.01.2013. godine u kojoj je navedeno da je zaprimljeno 30 zahtjeva za raspodjelu predmetne opreme od strane Federalnih ministarstava, uprava i drugih organizacija, te od strane kantonalnih organa i udruženja građana. Služba zajedničkih poslova je predložila da se oprema dodjeli na korištenje po dostavljenom spisku (26 institucija) kod kojih je već na korištenju tražena oprema. Za preostalu neraspoređenu opremu i sredstva, kao i imovinu koja se ne preuzme od strane organa kojima je raspoređena, komisija je predložila da se izvrši prodaja na način kako se opredijeli Vlada FBiH. Nije prezentirano da je Informacija i prijedlog zaključka razmatran od strane Vlade FBiH. **Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je naprijed navedena Komisija sačinila Informaciju o preuzetoj pokretnoj imovini prijašnjeg FMO-a i dala prijedlog raspodjele iste i načina rješavanja viškova neraspoređene imovine. Navedeno ima značajnost obzirom na vrijednost imovine koju treba preuzeti, kao i potrebu uspostavljanja i vođenja evidencije korištenja i raspolaganja istom nakon preuzimanja. Također, nije prezentirana dokumentacija da je od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, u skladu sa datim zaduženjem preuzeta sva pokretna i nepokretna imovina prijašnjeg FMO-a te da je sačinjen i dostavljen Vladi FBiH izvještaj o ukupno stanju preuzete nepokretne i pokretne imovine prijašnjeg FMO-a.**

Ministarstvo finansija je, u skladu sa utvrđenim nadležnostima iz Zaključka V broj 396/06, bilo obavezno preuzeti sve poslove za preostalu finansijsku problematiku. U cilju rješavanja isto je u novembru 2012. godine formiralo Komisiju sa zadatkom da izvrši popis i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi trezora izmirenih obaveza prijašnjeg FMO-a, po osnovu neisplaćenih neto plaća, naknada i obaveza prema dobavljačima kao i svih realizovanih obaveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2009., 2010., 2011. i 2012. godinu. U obavljenoj reviziji utvrđeno je da je navedena komisija sačinila naloge za knjiženje i izvršila usaglašavanje obaveza za isplaćene plaće iz 2001. godine u ukupnom iznosu od 1.918.516 KM i regresa iz 2002. godine u ukupnom iznosu od 423.200 KM, uposlenika prijašnjeg FMO i VF, kao i izmirenih obaveza Obavještajno-sigurnosne agencije u ukupnom iznosu od 15.134 KM, međutim ista nije izvršila usaglašavanje obaveza prema dobavljačima prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH, što znači da zadatak u cjelosti nije izvršen ni od strane ove Komisije. **I pored poduzetih aktivnosti ne može se potvrditi da je do kraja 2012. godine izvršena verifikacija svih obaveza Prijašnjeg FMO i VF (obaveze prema dobavljačima, obaveze po osnovu plaća i naknada uposlenika, ostale obaveze), da su sve verifikovane obaveze knjigovodstveno evidentirane, kao i da je izvršeno umanjenje obaveza iskazanih u knjigovodstvu po osnovu izmirenja obaveza navedenih institucija od momenta njihovog prelaska na državni nivo.**

Vezano za utvrđivanje ukupnog iznosa duga, zaduženja i ostalih obaveza prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH, od kojih je dio iskazan u Budžetu FBiH, a za koje je i dalje odgovorna Vlada FBiH, iz prezentirane dokumentacije se nije moglo potvrditi ni da je do kraja 2012. godine utvrđen ukupan iznos istih. Vlada FBiH je u periodu od 2006. do 2011. godine imenovala čak 4 komisije za rješavanje problematike vezane za Prijašnje FMO, međutim, nijedna komisija nije u cjelosti izvršila poslove radi kojih je formirana, a istim su isplaćivane naknade za rad, što smo detaljnije elaborirali u revizorskim izvještajima prethodnih godina. Posljednja Komisija za utvrđivanje osnovanosti obaveza i potraživanja od strane Vlade FBiH (imenovana u 2010. godini) imala je zadatak da do 17.09.2010. godine utvrdi osnovanost obaveza u iznosu od oko 8.980.000 KM, utvrdi stvarni iznos potraživanja u odnosu na potraživanja iskazana u Glavnoj knjizi trezora u iznosu od 13.719.712 KM, te da pokrene aktivnosti naplate potraživanja uključujući i utuživanja, međutim, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je ista obavila sve poslove za koje je imenovana. Na inicijativu Federalnog pravobranilaštva Vlada FBiH je Zaključkom V broj 234/2012 od 07.03.2012. godine zadužila naprijed navedenu Komisiju da do 31.03.2012. godine dostavi Vladi FBiH Izvještaj o osnovanosti i visini potraživanja, po osnovu podnesene tužbe JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, protiv tužene FBiH uz odgovarajuću popratnu dokumentaciju (radi isplate duga za električnu energiju prijašnjeg FMO-a u iznosu od 5.263.340 KM). Obzirom da navedena Komisija nije izvršila svoje zadatke na inicijativu Federalnog pravobranilaštva, Vlada FBiH je Rješenjem o imenovanju V. Broj 1032/2012 od 26.07.2012. godine imenovala novu Komisiju sa zadatkom utvrđivanja naprijed navedenih obaveza prijašnjeg FMO prema JP „Elektroprivreda“ HZ HB d.d. Mostar sa rokom izvršenja zadatka od 30 dana. Iako je produžen rok realizacije do 31.12.2012. godine nije prezentirana dokumentacija da je navedena Komisija okončala svoje aktivnosti. **Međutim, ni u 2012. godini kao što je konstatovano i prethodnim revizijama ne može se potvrditi da je utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obaveza prijašnjeg FMO-a i Vojske FBiH kao i opravdanost formiranja komisija, obzirom da iste nisu okončale poslove za koje su imenovane.**

Iako je Vlada FBiH poduzimala određene aktivnosti, ne može se potvrditi da se pristupilo sistemski i sveobuhvatno u rješavanju poslova prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane vezano za zakonski utvrđene obaveze, što može imati uticaja na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je ostala u nadležnosti Federacije BiH, povećanje budžetskih izdvajanja za zatezne kamate i sudske troškove po osnovu podnesenih tužbi za neizmirene obaveze, nedovoljnu naplatu prihoda po osnovu korištenja poslovnih prostora, kao i istinit i tačan prikaz stanja imovine i obaveza u Budžetu FBiH. Posebno ističemo da, kao što je konstatovano i prethodnim revizijskim izvještajima, nije prezentirana dokumentacija koja bi moglo potvrditi da je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO i VF za 2005. godinu.

Potrebno je da Vlada FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, usmjeri svoje aktivnosti na sistemsko rješavanje poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznos dugova, zaduženja i ostalih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima;

Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti prema Parlamentu FBiH na zakonskom regulisanju nadležnosti vezano za poslove evidencija iz oblasti vojnih obaveze preuzete od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane;

Preporučuje se da Vlada FBiH poduzme aktivnosti po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO i VF za 2005. godinu;

Potrebno je da Vlada FBiH odredi pravnog sljednika koji bi izvršio preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH, i na osnovu iste planirao i vršio isplatu stvorenih obaveza;

4.11 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2012. godine

Provedenim revizijama finansijskih izvještaja za 2012. godinu dijela budžetskih korisnika, konstatovano je, kao i prethodne godine, da se u skladu sa zakonskim propisima nije izvršilo usaglašavanje stanja iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama (Glavna knjiga trezora) sa stvarnim stanjima utvrđenim popisima (inventurama) na dan 31.12.2012. godine, značajnog dijela imovine, potraživanja i obaveza FBiH. **Ministarstvo finansija, Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, Federalne uprave policije, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi, Službe za zajedničke poslove organa i tjela FBiH, Doma naroda, Zastupničkog doma i zajedničke službe Parlamenta FBiH, Ureda Predsjednika i dva podpredsjednika FBiH.** Navedeno se posebno odnosi na institucije koje su, u prethodnom periodu, prešle sa federalnog na državni nivo, a njihova imovina, potraživanja i obaveze su ostale iskazane u Glavnoj knjizi trezora FBiH (Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije, Carinska uprava, Obavještajno-sigurnosna agencija FBiH). Skrećemo pažnju da je i ove, kao i prethodnih godina, kod dijela budžetskih korisnika konstatovan navedeni propust, zbog čega se ne može potvrditi da isti poduzimaju adekvatne mjere na zaštiti javnih sredstava.

U Glavnoj knjizi trezora na poziciji Prijašnjeg FMO iskazano je stanje stalnih sredstava u iznosu od 15.170.802 KM, gotovine i kratkoročnih potraživanja i plasmana 16.080.118 KM, dugoročnih i kratkoročnih obaveza i razgraničenja 75.365.326 KM. Naglašavamo da je i u prethodnim Izvještajima o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta FBiH ukazivano na navedeno i Vladi FBiH su davane preporuke u cilju dosljedne provedbe obaveza utvrđenih **Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH (koji su doneseni u decembru 2005. i januara 2006. godine), s posebnim osvrtom na popis imovine, potraživanja i obaveza i usklađivanje knjigovodstvenog stanja istih sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, međutim, ne može se potvrditi da su do kraja godine realizovane obaveze utvrđene naprijed navedenim zakonima.**

Ni u toku 2012. godine nisu provedeni zakonski propisi (Zakon o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakon o obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH), a vezano za rješavanje pitanja imovine, obaveza i potraživanja institucija čije nadležnosti su u 2004. godini prenesene sa federalnog na državni nivo (**Carinska uprava i Obavještajno-sigurnosna agencija**), radi prikazivanja tačnog i istinitog stanja istih u Glavnoj knjizi Trezora. Prilikom prenosa nadležnosti, kod istih nije izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem imovine i obaveza, a nije izvršen popis ni usaglašavanje poslije prenosa nadležnosti. Zbog navedenog ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava u iznosu od 14.673.413 KM, kratkoročnih potraživanja 168.241 KM, kratkoročnih obaveza i razgraničenja 98.898 KM Carinske uprave FBiH i stanje stalnih sredstava u iznosu od 810.028 KM, kratkoročnih potraživanja i plasmana u iznosu od 15.415 KM i kratkoročnih

obaveza u iznosu od 6.847.707 KM Obavještajno-sigurnosne agencije FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora FBiH.

Uvidom u Izvještaj o izvršenom popisu stalnih sredstava, obaveza i potraživanja u Trezoru i na osnovu obavljene revizije, konstatovano je da se ne može potvrditi iskazano stanje potraživanja i obaveza jer nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te članovima 20. i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Utvrdili smo da istim nisu obuhvaćena konstatovana potraživanja i obaveze koje se odnose na: neknjižena potraživanja od krajnjih korisnika za koje su izmirlivane obaveze iz Budžeta FBiH 3.284.987 USD duga po ino kreditu KJKP „Toplane“ d.o.o Sarajevo i 133.654 EUR-a duga po ino kreditima općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica kao i obaveze po izvršnim sudskim rješenjima i pravosnažnim sudskim presudama u iznosu od 26.911.254 (obaveze za potraživanja pravnih i fizičkih lica po osnovu povrata poreza na dobit na osnovu pravomoćnih i izvršnih rješenja Porezne uprave FBiH u iznosu od 2.370.052 KM, obaveze iz radnog odnosa 2009 i 2010 godina u iznosu od 10.129.415 KM, ostale obaveze 2009 i 2010. godine 4.045.433, obaveze za civilne invalidnine 3.350.302 KM, obaveze za materijalnu i nematerijalnu štetu 2.878.952 KM, obaveze po osnovu sudskih izvršnih rješenja za neisplaćene plaće i doprinose preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu 1.338.691KM i troškove sudskih sporova 2.798.409 KM).

Naprijed navedeno ima značajan uticaj, kao i prethodnih godina, na istinit i tačan prikaz stanja imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine i rezultate poslovanja Budžeta FBiH, kao i informisanje nadležnih organa i institucija i poreznih obaveznika o trošenju javnih sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo finansija izvrši popis i usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;

Potrebno je da Ministarstvo finansija poduzme aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza u Glavnoj knjizi trezora, u cilju istinitog i tačnog prikazivanja bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima Budžeta FBiH i realnog planiranja njihovog izmirenja;

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH u dijelu da se utvrdi stanje duga i ostalih obaveza koje u skladu sa navedenim zakonima ostaju u nadležnosti FBiH, kao i da se do rješavanja statusa imovine odredi pravni sljednik institucija koje su u skladu sa navedenim zakonima prešle na državni nivo;

5. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na osnovu izvršene revizije Konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2012. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2011. godinu, konstatovano je da se dio propusta ponovio, što znači da **nije postupljeno po preporukama koje se odnose na:**

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija na dosljednoj provedbi Strategije razvoja javne unutrašnje finansijske kontrole u FBiH (PIFC), kao i Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, u dijelu uspostave funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice, interne revizije u okviru budžetskih korisnika i donošenja podzakonskih akata;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da putem nadležnih institucija prati implementaciju donesenih akata vezano za regulisanje načina i visine dijela izdataka za materijal i usluge, vrši analizu ostvarenih efekata po osnovu implementacije istih i poduzima adekvatne mjere u cilju uspostavljanja adekvatne kontrole nad efikasnim i namjenskim korištenjem javnih sredstava;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija, u saradnji sa Vladom FBiH, da se u skladu sa zakonskim nadležnostima donesu interni akt kojim će se utvrditi kriteriji i način utvrđivanja institucija i organa koje mogu biti korisnici budžeta, kao i da se sačini registar korisnika Budžeta FBiH, u cilju omogućavanja subjektima sa svojstvom pravnog lica da planiraju, izvršavaju i izvještavaju o upotrebi budžetskih sredstava;
- Dosljednu ispoštovanost od strane Ministarstva finansija odredbi Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH, u dijelu sačinjavanja planova novčanih tokova, odobravanja tromjesečnih i mjesečnih planova budžetskih korisnika i izvještavanja istih o odobrenim operativnim planovima;
- Osiguranje od strane Ministarstva finansija da se Budžet FBiH izvršava u skladu sa prioritetima utvrđenim u Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH;

- Dosljedno provođenje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru svojih nadležnosti, odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH prilikom sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da budžetski korisnici, koji u okviru svoje djelatnosti ostvaruju javne prihode, u skladu sa zakonskim propisima planiraju, prate i poduzimaju aktivnosti u cilju blagovremene naplate javnih prihoda;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija, prema svim budžetskim korisnicima kako bi isti evidentirali obaveze po osnovu pravosnažnih presuda u Glavnoj knjizi trezora FBiH, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Poduzimanje adekvatnijih mjera od strane Vlade FBiH za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je u skladu sa zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlada FBiH u saradnji sa nadležnim ministarstvima kako bi se obezbjedila, u zavisnosti od značajnosti, adekvatna informatička podrška svim federalnim budžetskim korisnicima koji raspolažu softverskim aplikacijama putem obezbjeđenja iste u okviru institucije ili putem odgovarajuće zajedničke službe za sve federalne budžetske korisnike u okviru određenog federalnog organa;
- Jasno propisivanje Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za predmetnu godinu za koju se usvaja Budžet FBiH, i ostalim podzakonskim propisima, načina izvršavanja i izvještavanja nadležnih institucija i organa o utrošku sredstava svih tekućih transfera;
- Preispitivanje opravdanosti planiranja i realizacije sredstava tekućih transfera iz Budžeta FBiH za koje ne postoji zakonska obaveza, a naročito imajući u vidu stanje likvidnosti Budžeta FBiH i uvažavanja ograničenja ukupne javne potrošnje;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da resorna ministarstva sa krajnjim korisnicima tekućih transfera potpisuju ugovore o izvršenju dodijeljenih sredstava, u kojima će se decidno navoditi međusobna prava i obaveze u cilju njihovog namjenskog korištenja;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom i Ministarstvom finansija na utvrđivanju stvarnog iznosa obaveza po osnovu razlike lične i porodične invalidnine, kao i načina izmirenja istih u cilju izbjegavanja sudskih sporova;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, na dosljednoj primjeni Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, u dijelu nadzora i kontrole namjenskog utroška sredstava, kao i dosljedne provedbe navedenog zakona i provedbenih akata od strane nižih nivoa vlasti;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na donošenju Programa utroška sredstava „Poticaji za poljoprivredu“ u skladu sa Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, posebno u dijelu planiranja i realizacije samo onih mjera koje su propisane navedenim Zakonom i na način definisan provedbenim propisima;
- Poduzimanje potrebnih aktivnosti od strane Vlade FBiH putem nadležnog ministarstva u cilju dosljedne primjene odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, posebno u dijelu nadzora nad korištenjem sredstava od strane JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kao i nadležnih institucija, svako u okviru svojih nadležnosti, u cilju provedbe Zakona o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 01.01.2008. godine do 31.12.2012. godine;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa resornim Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije, u dijelu utvrđivanja ispunjenja obaveza od strane potpisnika Ugovora i Anexa Ugovora o zajedničkom ulaganju između IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići i „Ferimpex“ d.o.o. Zavidovići, Ugovora o osnivanju zajedničkog društva i potpisanog Protokola i razloga raskida istih, kao i utvrđivanja namjenskog utroška doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija da se planiranje i povrat sredstava pogrešno ili više uplaćenih prihoda, kao i poreza na dobit vrši na osnovu relevantnih podataka iz uspostavljene adekvatne evidencije, kao i da se isto reguliše internim aktima;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru nadležnosti, na ostvarivanju saradnje sa Federalnim pravobranilaštvom i budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti sudski postupci u cilju zaštite interesa Federacije BiH, kao i cjelovitog rješavanja pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga;

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u skladu sa nadležnostima da se planiranje sredstva za izmirenje obaveza po osnovu pravomoćnih sudskih presuda, kao i sudskih izvršnih rješenja vrši od strane i na onim budžetskim korisnicima protiv kojih su pokrenuti i okončani sudski postupci, odnosno na koje se odnose sudske odluke, kao i osiguranje pravovremene informacije o potrebnim sredstvima za izmirenje istih;
- Dosljednu primjenu od strane Ministarstva finansija, prilikom realizacije sudskih izvršnih rješenja odredbe članova 138. i 167. Zakona o izvršnom postupku FBiH koji nalažu isplatu pristiglih sudskih izvršnih rješenja prema redoslijedu dostave rješenja, do visine predviđene Budžetom FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje svih obaveza po pravosnažnim i izvršnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora od strane svih budžetskih korisnika koji su tužena strana u sudskim postupcima;
- Izvršenje uvida u cjelokupnu dokumentaciju od strane Vlade FBiH i nadležnih ministarstava vezano za izmirenje obaveza „Energopetrola“ d.d. Sarajevo utvrđenim odlukama Vlade FBiH i članom 3. Ugovora o utvrđivanju i načinu izmirenju obaveza i potraživanja između Vlade FBiH i „Energopetrola“ d.d. Sarajevo br. 100-737/06 zaključenog 03.08.2006. godine odnosno 04.08.2006. godine;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa Ministarstvom finansija i ostalim nadležnim institucijama kako bi se utvrdilo ispunjavanje obaveza iz zaključenog Ugovora sa revizorskom kućom Deloitte d.o.o. Sarajevo, vezanih za reviziju Ugovora o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo (V broj 73/10);
- Obezbjedenje od strane Vlade FBiH u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, skupa sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, relevantne dokumentacije vezano za prenamjenu djelatnosti Zavoda za vaspitanje ženske djece i omladine „Ljubuški“, vlasništva nad objektom u koji se vrši ulaganje, kao i utvrđivanje ukupnog iznosa potrebnih finansijskih sredstava za prenamjenu navedenog zavoda i odobravanje istog od strane nadležnog organa u skladu sa zakonskim propisima;
- Provođenje postupka nabavki stalnih sredstava u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH u dijelu koji se odnosi na izbor vrste postupka i provođenje propisanih procedura prilikom dodjele ugovora;
- Osiguranje da se evidentiranje poslovnih promjena vrši na osnovu relevantne dokumentacije u skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, u skladu sa svojim nadležnostima, na okončanju izrade cjelovitog dokumenta „Strategija ekonomskog razvoja FBiH“, usvajanje od strane Parlamenta FBiH, kao i implementaciju iste od strane nadležnih ministarstava;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH kako bi se od strane nadležnih ministarstava, zaduženih za razvojno – investicijske projekte, u potpunosti ispoštovale odredbe zakonskih i ostalih propisa i akata vezanih za uspostavu organizacionih jedinica, nadzora nad implementacijom projekata, vođenje knjigovodstvenih evidencija i izvještavanje o implementaciji projekata, kao i kako bi se podnosili završni izvještaji o završetku projekata iz njihove nadležnosti;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija kako bi se Godišnji izvještaj o utrošku sredstava utvrđenih Planom razvojno – investicijskih projekata u FBiH sačinjavao pravovremeno i na način da se prate planirane i realizovane veličine po projektima, uz adekvatne analize i obrazloženja realizacije projekata, te isti dostavljali nadležnim organima i institucijama na nadležno postupanje;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, V broj 396/06 od 27.07.2006. godine, vezano za preostalu finansijsku problematiku Prijašnjeg FMO-a, da se konstatuju izvršene aktivnosti i da konkretan prijedlog mjera za okončanje svih preostalih poslova po navedenom osnovu koji su u skladu sa zakonskim propisima preneseni u nadležnost Vladi FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija kako bi se u skladu sa Zaključkom V broj 902/08 od 23.08.2008. godine izvršila primopredaja dokumentacije vezano za verifikaciju obaveza za ratna potraživanja između Komisije za verifikaciju obaveza za potraživanja nastala u ratu ili tokom ratne opasnosti i Ministarstva finansija;
- Poduzimanje adekvatne aktivnosti od strane Ministarstva finansija prema Vladi FBiH, vezano za otklanjanje konstatovanih propusta u radu Komisije za verifikaciju ratnih potraživanja, načinu rješavanja blagovremeno podnesenih zahtjeva o kojima navedena Komisija nije odlučila u svome mandatu, kao i o novim zahtjevima za verifikaciju ratnih potraživanja;
- Izvršenje knjigovodstvenog evidentiranja svih neizmirenih dospjelih kamata na emitovane obveznice za ratna potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;
- Utvrđivanje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, statusa obveznica po osnovu ratnih potraživanja koje su korigovane i isplaćene prije roka dospijeca, kao i na izvršenje usaglašavanja stvarnog i

knjigovodstvenog stanja obaveza po osnovu emitovanih obveznica za ratna potraživanja, u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;

- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija kako bi se servisiranje vanjskog duga vršilo u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjem i garancijama u FBiH, odnosno u skladu sa identificiranim izvorima prihoda, kao i na poduzimanje adekvatne aktivnosti u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava kontinuirano;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru svojih nadležnosti, kako bi se obaveze po osnovu kredita KJKP „Toplane“ d.o.o. Sarajevo i kredita Kraljevine Španije (Projekat vodosnadbjevanja općina Široki Brijeg, Ljubuški i Fojnica) regulisale u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanjima i garancijama u FBiH. Također nisu poduzeti mjere da se osigura povrat sredstava u iznosu od 2.702.905 USD i 93.049 EUR isplaćenih na teret Budžeta FBiH, kao i da plaćene kreditne obaveze navedenih krajnjih korisnika iskažu kao potraživanja u Glavnoj knjizi trezora;
- Dosljedno provođenje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija odredbe Zakona o budžetima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH i Odluke o kriterijima raspodjele finansijskih sredstava iz Tekuće rezerve Budžeta FBiH u djelu odobravanja i u djelu izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da se Izvještaji o izvršenju Budžeta FBiH sačinjavaju u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. U istima nisu iskazani svi prihodi i primici, rashodi i izdaci, finansiranja koja pripadaju Budžetu FBiH, sa adekvatnim analizama i obrazloženjima;
- Priznavanje i iskazivanje svih rashoda i izdataka, u skladu sa članom 59. i 74. Zakona o budžetima u FBiH i članom 4. i 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH na odgovarajućim pozicijama u onom periodu kada je obaveza i nastala;
- Poduzimanje aktivnosti da se u skladu sa zakonskim i ostalim propisima sa bankama preko kojih Ministarstvo vrši platne transakcije reguliše pitanje plaćanja bankarskih usluga i u skladu sa istim vrši njihova kontrola;
- Poduzimanje aktivnosti u cilju izbora poslovnih banaka za sve depozitne i transakcijske račune u nadležnosti Ministarstva finansija u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, te vršiti kontrolu primjene zaključenih ugovora sa bankama u pogledu obračuna kamata na depozite i troškova bankarske provizije;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH putem nadležnih institucija u vezi rješavanja problematike poslovnih prostora koji su preuzeti u nadležnost od Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane.
- Uvid u cjelokupnu dokumentaciju od strane Ministarstva finansija vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveza Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu konstatovanog nisu poduzimane adekvatne mjere i provedena odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi trezora.
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u cilju rješavanja pozajmica datih kantonalnim budžetima u 2001. i 2002. godini, kao i iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja;
- Poduzimanje aktivnosti u cilju osiguranja adekvatne garancije od strane skupština kantona za povrat pozajmica datih kantonima na osnovu Odluke Vlade o kreditnom zaduženju kantona u FBiH po III Stand by aranžmanu MMF-a sa Vladom FBiH, i blagovremeno poduzimanje propisane aktivnosti zakonskim propisima na naplati istih;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, u cilju zaštite imovine Federacije BiH, usmjeri svoje aktivnosti na sistemsko rješavanje poslova vezano za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, kao i utvrđivanje tačnog iznos dugova, zaduženja i ostalih obaveza prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, za koje je ista odgovorna, u skladu sa zakonskim propisima;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH po preporukama datim u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO i VF za 2005. godinu;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da odredi pravnog sljednika koji bi izvršio preuzimanje cjelokupne dokumentacije vezano za obaveze Prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH i na osnovu iste planirao i vršio isplatu stvorenih obaveza;
- Dosljedno provođenje odredbi Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH u dijelu da se utvrdi stanje duga i ostalih obaveza koje u skladu sa navedenim zakonima ostaju u nadležnosti FBiH, kao i da se do rješavanja statusa imovine odredi pravni sljednik institucija koje su u skladu sa navedenim zakonima prešle na državni nivo;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo

knjigovodstveno evidentiranje svih ulaganja u stalna sredstva u obliku prava, potraživanja i obaveza u Glavnoj knjizi trezora;

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, u skladu sa zakonskim nadležnostima, na usklađivanju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika u skladu sa njihovim zakonskim nadležnostima, utvrđivanju potrebne organizacione strukture i broja izvršilaca, a u cilju povećanja efikasnosti javne uprave;
- Osiguranju od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, da se izrada Budžeta FBiH vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a posebno u dijelu usaglašavanja sa budžetskim korisnicima predložene visine sredstava za svakog budžetskog korisnika posebno;
- Odobravanje od strane Ministarstva finansija unutrašnjeg prestruktuiranje rashoda unutar odobrenog budžeta korisnika, u skladu sa nadležnostima datim Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, uz adekvatno obrazloženje i dokumentovanje opravdanosti i potrebe za istim;
- Osiguranje od strane Ministarstva finansija dosljedne primjene Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa trezora;
- Kvalitativno unaprjeđenje od strane Ministarstva finansija, izvještavanja prema Vladi FBiH u dijelu sačinjavanja adekvatnih analiza naplaćenih prihoda i primitaka sa objašnjenjima i razlozima odstupanja ostvarenja u odnosu na plan, kao i davanjem prijedloga mjera za poboljšanje stanja, u skladu sa odredbama zakonskih propisa koji uređuju organizaciju uprave i rad državne službe;
- Vršenje planiranja prihoda i primitaka Budžeta FBiH od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija na osnovu realnih ulaznih podataka, dosljedno primjenjujući Zakon o budžetima u FBiH;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, da se svi javni prihodi i primici uplaćuju na Jedinostveni račun trezora i evidentiraju u Glavnu knjigu trezora po izvorima iz kojih potiču;
- Praćenje i analizu od strane Ministarstva finansija, u skladu sa utvrđenim nadležnostima, ostvarenja svih javnih prihoda FBiH i predlaganje aktivnosti nadležnim organima i institucijama za bolju naplatu istih;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, skupa sa nadležnim ministarstvima, na cjelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi od strane uposlenika po osnovu umanjenja plaća i naknada koje nemaju karakter plaća;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH, u okviru svojih nadležnosti, da budžetski korisnici prilikom obračuna putnih troškova dosljedno primjenjuju Uredbu o naknadama troškova za službena putovanja, te propisivanje obaveze Uredbom, da se uz obračun putnih troškova podnosi pismeni izvještaj o obavljenom službenom putovanju;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u cilju osiguranja da budžetski korisnici dosljedno primjenjuju Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u cilju dosljedne primjene Uredbe o uslovima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH od strane korisnika budžeta u FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, putem nadležnih institucija, na rješavanju pitanja izvršenih ulaganja u objekte hotel „Hercegovina“ u Mostaru i JP Geodetski zavod BiH u Sarajevu;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u skladu sa svojim nadležnostima, da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH i Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, kao i da isti dostavljaju podatke o svim isplatama naknada članovima komisija;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u skladu sa svojim nadležnostima, da se izbor članova komisija koje se formiraju od strane budžetskih korisnika u skladu sa posebnim zakonskim propisima vrši na transparentan način u cilju izbora najeminentnijih stručnjaka iz traženih oblasti kao i da institucije internim aktom regulišu pitanje obavljanja poslova koji su im dati u nadležnost posebnim zakonskim propisima;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH, vezano za realizaciju Ugovora o licenciranju sa Microsoftom BiH u cilju njegovog optimalnog iskorištenja od strane budžetskih korisnika i sprečavanja dodatnih troškova koji bi nastali kupovinom tih istih proizvoda van ugovora;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, kako bi ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, dosljedno provodila usvojene programe utroška sredstava;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa resornim Ministarstvom rada i socijalne politike, kao i Ministarstvom finansija i Federalnim pravobranilaštvom, u cilju pravovremenog izmirenja obaveza po

osnovu priznatih prava u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite koji je važio do 11.03.2009. godine i povrata više isplaćenih sredstava;

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, svako u okviru nadležnosti, na donošenju Srednjoročne strategije poljoprivrednog razvoja u FBiH, na uspostavi Registra poljoprivrednih gazdinstava i Registra klijenata, kao i donošenju provedbenih akata kojima se reguliše raspodjela novčanih poticaja u poljoprivredi, u skladu sa zakonskim propisima;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u skladu sa svojim nadležnostima, na dosljednoj primjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine, odnosno izmjenama i dopunama navedenog Zakona u slučaju nemogućnosti implementacije;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Federalnog ministarstva energije, industrije i rudarstva kako bi se otklonili uzroci podnošenja tužbi po osnovu neisplaćenih plaća i doprinosa preduzeća koja proizvode naoružanje i vojnu opremu, donosene na osnovu nedosljedne primjene Zakona o stečajnom postupku;
- Obezbeđenje od strane Vlade FBiH u okviru svojih nadležnosti, u cilju efikasnog korištenja sredstava GSM licence, da se Programima investiranja sredstva odobravaju za projekte koji su spremni za realizaciju, da se prati namjenski utrošak odobrenih sredstava i o utrošku sredstava izvještavaju nadležni organi i institucije;
- Poduzimanje dodatnih aktivnosti od strane Vlade FBiH i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, u okviru svojih nadležnosti, kako bi se sredstva doznačena iz Budžeta FBiH za 2007. godinu Direkciji cesta FBiH za kapitalne investicije efikasno i namjenski utrošila;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija u skladu sa zaključenim ugovorima o komisionim poslovima sa Razvojnou bankom FBiH u dijelu blagovremenog raspolaganja sa prikupljenim sredstvima na posebnom računu po osnovu povrata kredita krajnjih korisnika;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija na potpunoj implementaciji Akcionog plana za izmirenje pravosnažnih sudskih presuda po osnovu ratnih potraživanja i o istom sačinu informacija, te o tome izvijesti Vladu FBiH. Također, se odnosi i na poduzimanje aktivnosti, da se uspostavi adekvatna saradnja sa Federalnim pravobranilaštvom vezano za raspolaganja sa pravovremenim i potpunim informacijama u dosuđenim presudama po osnovu ratnih potraživanja;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH Ministarstva finansija, na efikasnijem korištenju raspoloživih neangažovanih sredstava u okviru projekata LIP i LDP;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, uplaćuju na Jedinstveni račun Trezora u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH;
- Izvršenje uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezano za evidentiranje obaveza po osnovu emitovanih obveznica i verifikovanih obaveza za koje nisu emitovane obveznice po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja, te u skladu sa konstatovanim nije izvršena ispravka knjiženja u cilju iskazivanja stvarnog stanja navedenih obaveza;
- Usklađivanje od strane Ministarstva finansija knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, potraživanja i obaveza na način propisan članovima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, članovima 20 i 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH;

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- Osiguranje od strane Ministarstva finansija, u saradnji sa Vladom FBiH, postupanje po datim preporukama iz izvještaja interne revizije Ministarstva, kako od strane institucija u kojoj je obavljena revizija, tako i od strane nadležnih organa koji su zaduženi za praćenje rada revidiranih institucija;
- Poduzme propisanih mjere od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, za uravnoteženje budžeta u slučajevima značajnog smanjenja prihoda ili primitaka, u skladu sa članovima 4., 22. i 23. Zakona o budžetima u FBiH, putem izmjena i dopuna budžeta;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija u skladu sa nadležnostima na knjigovodstvenom evidentiranju u Glavnoj knjizi trezora, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, prometa sredstava na transakcijskim računima ostvarenim po osnovu pripadajućeg dijela indirektnih poreza i njihove raspodjele u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Ustrojstvo od strane Ministarstva finansija pomoćne evidencije izdatih odobrenja od privređivanja igara na sreću i izvršenje usaglašavanja ostvarenih prihoda tokom godine sa Glavnom knjigom trezora u cilju osiguranja uplate istih na JRT;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH na provedbi Zaključka V broj 1197/11 od strane budžetskih korisnika vezano za isplatu naknada za prekovremeni rad;

- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru svojih nadležnosti, u cilju jedinstvenog regulisanja načina obračuna i isplate jubilarnih nagrada za sve korisnike federalnog budžeta, u skladu sa zakonskim i ostalim propisima i aktima;
- Regulisanje od strane Vlade FBiH, u okviru nadležnosti, korištenja sredstava reprezentacije od strane budžetskih korisnika, kao i utvrđivanja godišnjeg iznosa sredstava eksterne kao i interne reprezentacije za budžetske korisnike kojima je data mogućnost korištenja ugostiteljskih usluga od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH putem nadležnih institucija u dijelu donošenja jedinstvenog Zakona o povoljnijem penzionisanju;
- Poduzimanje dodatnih aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija u cilju iznalaženja načina izmirenja obaveza po osnovu isplata penzija pod povoljnijim uslovima nastalih (188.415.044 KM), u skladu sa zakonskim i ostalim propisima;
- Utvrđivanje od strane Vlade FBiH i Federalnog ministarstva za pitanje boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata osnovice za određivanje mjesečnih novčanih primanja korisnika boračko- invalidske zaštite u skladu sa Zakonom o pravima boraca i članova njihovih porodica i Zakona o budžetima u FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH da nadležno Ministarstvo okonča postupak rješavanja prava po osnovu podnesenih zahtjeva u skladu sa Zakonom o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica;
- Osiguranje od strane Vlade FBiH, u saradnji sa resornim Ministarstvom, transparentan način dodjele sredstava „Subvencije javnim preduzećima - Podsticaj proizvodnji i prestrukturiranje industrije i rudarstva“ kojim bi se svim privrednim društvima sa većinskim državnim kapitalom a koja su u teškom materijalnom položaju pružila mogućnost da apliciraju za dodjelu sredstava iz navedenog transfera;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH u saradnji sa nadležnim Ministarstvom finansija i Ministarstvom energije, rudarstva i industrije na dosljednoj primjeni Odluka Vlade FBiH, donesenih u periodu 2008 - 2011. godina, vezanih za doznačena sredstava Terminalima FBiH, posebno u dijelu nadzora i izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava;
- Usklađivanje donošenja Programa javnih investicija u FBiH za trogodišnji period sa vremenskim rokovima za donošenje Dokumenta okvirnog budžeta, a donošenje Plana finansiranja kapitalnih projekata za predmetnu godinu sa vremenskim rokovima za donošenje budžeta i trogodišnjim Programom javnih investicija u FBiH, u skladu sa odredbama članova 11 i 12. Zakona o budžetima u FBiH i članovima 10. i 11. Uredbe o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH;
- Izvršenje uvida od strane Ministarstva finansija u cjelokupnu dokumentaciju vezano za uplate i povećanje vlasničkog kapitala FBiH u osnovnom kapitalu Razvojne banke FBiH, u skladu sa donesenim odlukama Vlade FBiH, te u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne aktivnosti;
- Uspostavi od strane Ministarstva finansija Registra verificiranih ratnih potraživanja fizičkih i pravnih osoba, u skladu sa članom 5b. Uredbe o načinu utvrđivanja i realizaciji unutrašnjih obaveza FBiH za vrijeme ratnog stanja i neposredne ratne opasnosti;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija, u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 599/2007, u dijelu obavljanja adekvatnog i potpunog nadzora nad procesom verifikacije stare devizne štednje koja se provodi od strane Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga, kao i Komisije za verifikaciju računa stare devizne štednje, i o istom redovno izvještava Vladu FBiH;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Ministarstva finansija na preuzimanju baze podataka i aplikativnog softvera računa stare devizne štednje, a u cilju sigurnosti i zaštite procesa verifikacije, kao i smanjenja izdataka po navedenom osnovu;
- Poduzimanje aktivnosti od strane Vlade FBiH i Ministarstva finansija, u okviru nadležnosti, kako bi se zakonskim propisima regulisalo pitanje pokrića iskazanog viška rashoda nad prihodima (deficita) u budžetima, na kraju fiskalne godine.

6. KOMENTAR

Na dostavljeni Nacrt revizorskog izvještaja o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu Vlada FBiH i Federalno ministarstvo finansija se nisu očitovali u ostavljenom roku, te ovaj izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o izvršenju Budžeta FBiH za 2012. godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Voda tima:

Rabija Sokolović, dipl. oec.

Članovi tima:

Azra Džeko, dipl. oec.

Marija Marković, dipl. oec.